

Miljski župan Nerio Nesladek namenja veliko pozornost občanom slovenske narodnosti

4

V Gorici slovo od Kapljic kulture

10

Lundrove fotografije »znanih in neznanih« obrazov v Miljah

2

Nova igrišča na Rouni?

19

Primorski dnevnik

NEDELJA, 9. AVGUSTA 2009

Št. 188 (19.587) leto LXV.

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Dobrodo" v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojškim pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zasluženi Evropi.

TRST - Ul. Montecchi 6 - Tel. 040 7786300, fax 040 772418

GORICA - Ul. Garibaldi 9 - Tel. 040 533382, fax 040 532958

ČEČAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432 731190

Internet: <http://www.primorski.eu/> e-mail: redakcija@primorski.eu

POŠTNA PLAČANA V GOTOVINI

Spedizione in abbonamento postale 45% Art 2, comma 20/b, legge 662/96 - Trieste

1,00 €

CENA V SLOVENIJI 1,00 €

9 771124 666007

Benečija: velika pridobitev s tveganjem

SANDOR TENCE

Kulturni center za slovensko manjšino, ki ga načrtujejo v Špetru, predstavlja veliko pridobitev za Benečijo in za vse Slovence v videmski pokrajini. Načrt je sad sodelovanja domačih slovenskih organizacij, krovnih manjšinskih zvez in gorske skupnosti za Brda in Benečijo, katere usoda je žal zapečaten. Gorsko skupnost je namreč že prevzel izredni komisar, v prihodnjih mesecih pa jo bodo dokončno izbrisali z deželne upravnega zemljevida.

Gorske skupnosti so, kot vse javne uprave, imele senčne in sončne plati, njihova povezovalna vloga pa je bila nesporna. Zlasti na gospodarsko in družbeno zastopanih območjih (npr. v Benečiji) ter v izrazitih naravnih okoljih (npr. tržaški in goriški Kras) so gorske skupnosti imele pomembno poslanstvo, ki ga na Tržaškem in Goriškem že pogrešamo. Kmalu ga bodo pogrešali tudi v Benečiji in v Kanalski dolini.

Z začetkom razpustitvenega postopka za gorsko skupnost se za beneški kulturni center odpirajo tri vprašanja. Prvo je vezano na komisarsko upravo in na njeno usmeritev, drugo na lastninski problem špeterskega sedeža gorske skupnosti, tretje na zaščitni zakon za manjšino, ki izrecno omenja gorski skupnosti, ki ju ne bo več. Dosedanja uprava beneške skupnosti je menda pred odhodom problem sedeža primerno rešila, odprti pa ostajata drugi dve vprašanji, ki sta politične in pravne narave.

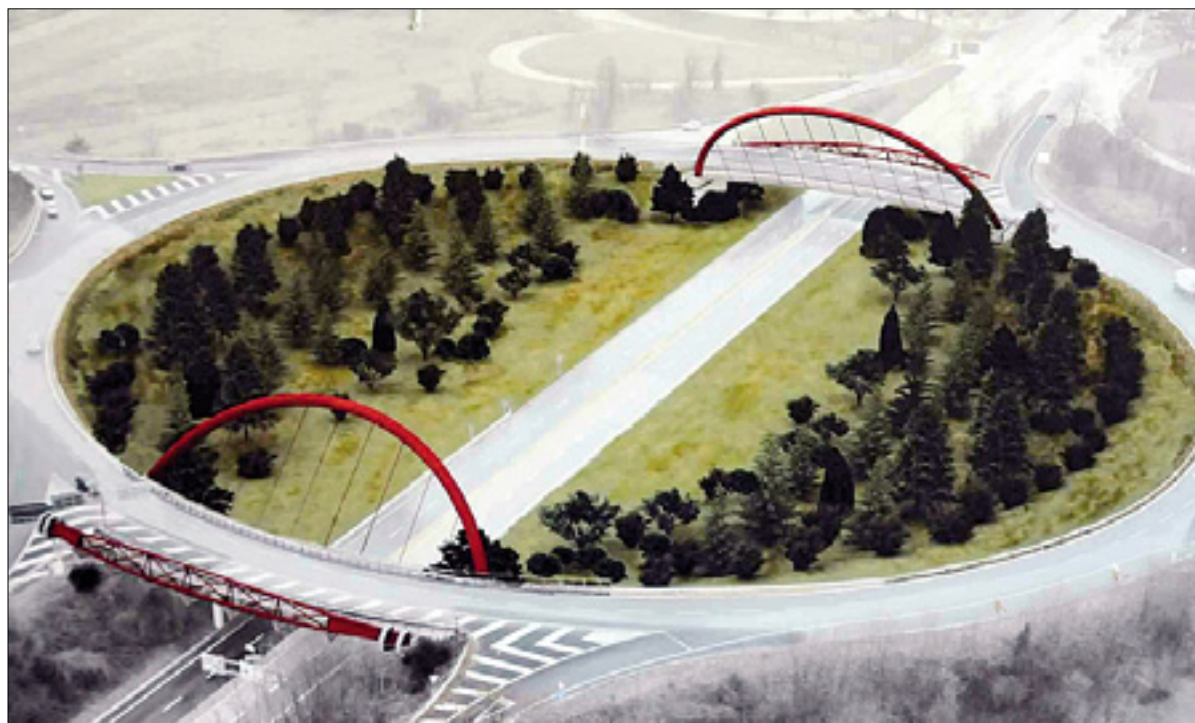
PROMET - Številni preventivni ukrepi so očitno učinkovali

Včeraj brez večjih zastojev na cestah v FJK

Daljšje vrste vozil le pred cestninsko postajo pri Moščenicah

GORICA - Na županstvu načrt nove avtoceste

Rdeča jeklena loka za štandreško krožišče

GORICA - V veži goriškega županstva sta občanom na ogled dva velika panoja z načrtom nove avtocestne povezave Gorica-Vileš in s fotografijami nekaterih infrastruktur, ki bodo uresničene skupaj s prometnico. Za Goričane je posebno zanimiva podoba, ki jo bo v prihodnosti imelo štandreško krožišče, ki bo popolnoma prenovljeno. Po

novem bo slonelo na dveh novih mostovih z velikima jeklenima lokoma; le-ta sta na načrtu, ki je na ogled v veži županstva, rdeče barve, sicer pa naj bi takšna bila tudi v resnici. Štandreško krožišče bo imelo tudi novo, sodobno razsvetljavo z LED žarnicami, ki jih bodo med drugim namestili tudi v novem tunelu v Sovodnjah. Po zagotovilih na-

črtovalcev bodo notranjost sovo- denjskega tunela prekrili s panoji iz umetne mase, ki absorbira hrup avtomobilov in tovornjakov; vhode tunela bodo medtem prebarvali s fotokatalitičnim lakom, v katerega je vgrajen poseben katalizator, ki obdeluje vonjave in odstranjuje škodljive snovi iz ozračja.

Na 8. strani

TRST - Na srečo se včeraj na avtocesti A4 Benetke-Trst ni ponovila grozljiva gneča, ki jo je v soboto, 1. avgusta, povzročil mega zastoj na novem povezovalnem avtocestnem odseku pri Mestrah. V družbi Autovie Venete so se dobro pripravili na reko pločevine, ki se je od petka zvečer zgrinjala proti vzhodu, v Mestrah pa so dopoldne za eno uro zaprli nov odsek in tako zajamčili pretočnost prometnice. Osem do deset kilometrov dolga vrsta vozil se je ustvarjala le pred izvozno cestninsko postajo pri Moščenicah, proti večeru pa je bil promet povsem tekoč.

Precej gneče je bilo tudi na tržaških mejnih prehodih s Slovenijo, kjer so se italijanski in tuji turisti ustavljali za nakup vinjete. Sicer pa so o veliki gneči na avtocestnem omrežju poročali tudi iz Slovenije in Avstrije, neizbežne vrste vozil pa so bile seveda tudi na slovenskih mejnih prehodih s Hrvaško.

Na 3. strani

Kulturni center velika pridobitev za Benečijo

Na 2. strani

Tržačani najraje izbirajo počitnice v Grčiji in na Hrvaškem

Na 5. strani

Priletni Goričani na udaru goljufinj

Na 8. strani

Na Solkanskem polju turistična kmetija

Na 9. strani

ZLATARNA - SREBRO - DRAGULJARNA - URARNA

Laurenti Stigliani

Vsakovrstna darila

Moreti

Broške

Uhani

TRST: L. SANTORIO 4 - TEL. 040/772770

UL. GINNASTICA, 7 - TEL. 040/774242

OPTOSTUDIO

optika

Katja Slobec

optometrija

kontaktne leče

avgusta odprto

HOYA SEIKO HIGH INDEX cK

SWISSFLEX

FENDI

ulica Carsia 45/2A Opčine - telefon: +39-040-214561

idrothermo FURNITURE

Gorilci

Radiatorji

Dimniške tuljave

Vodovodni sistemi

Namakalni sistemi

Bazeni

IDROTHERMO FURNITURE

di Robert Čuk & c. S.a.S.

Dunajska cesta, 64/A

34016 Opčine - Trst

tel/fax +39040213850

mail: itfurniture@gmail.com

MANJŠINA - Dežela objavila sklep o finančnem prispevku 400 tisoč evrov

Kulturni center v Špetru velika pridobitev za Beneško Slovenijo

Prizadevnost zadnjega predsednika gorske skupnosti Corsija - Neznanka s komisarjem

VIDEM - Deželna uprava je objavila sklep, s katerim je odbor razdelil finančne prispevke iz zaščitnega zakona za slovensko manjšino gorskim skupnostima za Brda in Benečijo ter za Kanalsko dolino. Gre za skupno 1.549.370 evrov, med katerimi izstopa prispevek 400 tisoč evrov za kulturni center za slovensko manjšino v Špetru v Beneški Sloveniji. Pobuda predstavlja nedvomno veliko pridobitev za Benečijo in za vse Slovence v videmski pokrajini.

Kulturni center bo nastal v sklopu sedeža gorske skupnosti za Brda in Nadiške ter Terske doline. Prošnja za prispevek za center je bila ena zadnjih odločitev predsednika Hadrijana Corsija in njegove uprave, kateri je kmalu zatem zapadel mandat. Novega mandata ne bo, saj je medtem deželna vlada za krmilom gorskih skupnosti imenovala izredne komisarje in s tem pravzaprav začela postopek za razpustitev teh lokalnih uprav. V Brdih in v Benečiji je bil za komisarja imenovan javni funkcionar Tiziano Tirelli, v Kanalski dolini pa Giovanni Verona. Leva sredina je predlagala, da

bi za komisarje imenovali dosedanje predsednike, ki dobro poznajo lokalno stvarnost, Dežela pa ni bila tega mnenja.

Corsi se je moral zelo potruditi, da je upravni odbor gorske skupnosti sprejel sklep o špetskem kulturnem centru. Pomisleke nad tem načrtom, ki uživa podporo slovenskih organizacij in SKGZ ter SSO, namreč niso imeli le predstavniki desne sredine, temveč tudi nekateri lokalni upravitelji iz vrst leve sredine. Konec dober, vse dobro, pravi pregovor. Seveda v upanju, da bo izredni komisar Tirelli nadzoroval izvajanje sklepov svojega predhodnika in seveda ukrepa deželnega odbora o kulturnem središču.

Predsednik Dežele Renzo Tondo je na srečanju s komisarji gorskih skupnosti obljubil, da uprava FJK ne bo pustila na cedilu goratih območij. Poudaril je, da so gorske skupnosti izčrpale svojo vlogo in da bo treba sedaj najti druge oblike združevanja, pri katerih bi glavno besedo imele občine. Tondo ni pojasnil časovnih rokov mandatov izrednih komisarjev, kot je zahtevala leva sredina.

Hadrijan Corsi

BUMBACA

Gorska skupnost za Brda in Benečijo bo na osnovi zaščitnega zakona za slovensko manjšino dobila skupno 1.032.913 evrov, skupnost, ki »pokriva« območje od Gumina do Trbiža pa skupno 516.456 evrov. Deželna vlada je ta denar porazdelila na predlog pristojnega odbornika Roberta Molinara in ob povoljnem mnenju posvetovalne komisije FJK za Slovence.

Slovenski kulturni center bo imel sedež v Špetru Slovenov

DEŽELNI SVET - Mnenje svetnika SSK

Gabrovec: Za manjšino nekaj optimizma pred zahtevnimi jesenskimi odločitvami

TRST - »Deželni odbor je na seji pred počitnicami sprejel za Slovence nekaj razveseljujočih sklepov. Obisk ministra za kmetijstvo Luce Zaie je - mimo polemik in upravičenega razočaranja zaradi izostanka slovenske besede (za kar pa minister ne nosi nobene odgovornosti, prej nasprotno, saj se je, paradoksalno, edini izrazil tudi v slovenščini...) - tržaškemu kmetijstvu podkrepil upanje, da se bodo tudi vprašanja teritorija in razvoja kmetijstva z novo sezono reševala na trdnější podlagi. Malo pred tem je bil na vrsti prvi Tondov obisk v Ljubljani, ki je vendarle odmrznil leto dni trajajočo vrzel v stikih med Slovenijo in FJK,« piše v sporočilu deželni svetnik SSK Igor Gabrovec.

Prvi deželni prispevek v višini štiristo tisoč evrov za uredništev slovenskega kulturnega središča v Špetru je drugi pomemben znak, ki ga je Bene-

čija zlasti v teh težkih časih še kako potrebovala. Deželni odbor je tudi prižgal zeleno luč tudi za prispevke za vzdrževalno-obnovitvena dela v številnih športnih objektih. Na Tržaškem so bili med drugimi deležni finančne pomoči za približno (skupno) poldrugi milijon evrov telovadnici v Nabrežini, Zgoniku in Dolini, nogometno igrišče v Repnu in Poletova ploščad na Opčinah. Pred kratkim je bila objavljena porazdelitev prispevkov za vzdrževanje verskih objektov in iz tega sklada je šlo približno dvesto petdeset tisoč evrov za nabrežinsko cerkev, piše Gabrovec.

September se bo vsekakor začel z že zvrhanim kupom težkih problemov, ki zadevajo bodočnosti Borovega športnega središča pri Sv. Ivanu v Trstu in slovenskih tržaških otroških jasli vse do finančne krize SSG, ki je že skoraj stalnica ob vsaki novi sezoni. Deželni svet

se bo ubadal z novim gradbenim zakonom in z reformo krajevnih uprav. Medtem se Občinam že napoveduje obdobje suhih oz. še bolj posušenih krav, ki bo naše upravitelje postavilo pred težke preizkušnje. »Naštel sem le nekaj odprtih vprašanj, katerim bi lahko dodali še najmanj tržaški regulacijski načrt in projekt uplinjevalnika pri Zavljah, zaradi katerih nas čaka nič manj vroča jesen. Številne družine se bodo še naprej spopadale s težavami, ki jih povzročata brezposelnost in negotovost v številnih majhnih in velikih podjetjih.«

»To, da pa vendarle ne gre vse po zlu, naj bo naša popotnica za krajši poletni oddih, ko se odpočijemo in nabremo svežih idej in energij. Zlasti te nam bodo še kako koristne za uspešen začetek nove sezone«, zaključuje svojo izjavo Gabrovec.

ZNANOST - ICTP Abdus Salam v Trstu

Razglasili dobitnika Diracove nagrade 2009

TRST - Dobitnika Diracove medalje 2009 sta Roberto Car in Michele Parrinello, ki sta si priznanje tržaškega Mednarodnega centra za astronomsko fiziko (ICTP) Abdus Salam zaslužila s svojo revolucionarno metodo numerične simulacije molekularne dinamike, ki izvira iz prvotnih principov (arhetipov).

Tako imenovana metoda Car-Parrinello združuje - po teoriji, ki je znana kot funkcionalna teorija gostote (DFT) - kvantitativni izračun energije elektronov s simulacijo (v realnem času) newtonske molekularne dinamike mehanskega gibanja atomov in molekul. Metoda je omogočila široko in temeljito spoznavanje lastnosti materije, fizikom materije in tudi tistim, ki niso znanstveniki, pa vizualizacijo gibanja atomov med kemijskimi in fizikalnimi procesi.

»To je prvič, da podelitev Diracove medalje priznava polno zaslugo računalniške fizike, katere eden velikih temeljnih kamnov je ravno metoda Car-Parrinello,« je povedal direktor ICTP K.R. Sreenivasan.

Roberto Car, rojen v Trstu, poučuje na oddelku za kemijo na univerzi v Princetonu (ZDA), medtem ko je Michele Parrinello, doma iz Messine, profesor na oddelku za kemijo in aplikirane biovede na švicarski italijanski univerzi v Luganu. Znanstvenika bosta medaljo, ki jo spremlja denarna nagrada v vrednosti pet tisoč dolarjev, prejela na slovesnosti, ki bo v začetku leta 2010. Dobitnika nagrade sicer vsako leto razglasijo 8. avgusta, ko je god enega največjih fizikov 20. stoletja, Paula Adriena Mauricea Diraca, ki je delal na ICPT v Trstu od 60. do začetka 80. let prejšnjega stoletja.

MILJE - Ogled razstave fotografij Tomaža Lundra je možen do 25. avgusta

People - portreti znancev, prijateljev ...

Slovenski fotograf je posnel obraze ljudi, ki so ga na kakršenkoli način prevzeli - »Fotografiral« je tudi slikarska dela Vena Pilona

MILJE - »People« je naslov fotografske razstave, ki so jo odprli v četrtek, 6. avgusta v Muzeju moderne umetnosti »Ugo Carrà« v Miljah. Avtor predstavljenih fotografij je slovenski fotograf Tomaž Lunder. Rodil se je v Škofji Loki, študiral pa je

v New Yorku. Študij ga je precej zaznamoval predvsem v iskanju modernejšine in primernejše tehnike fotografiranja. Odprta bo do 25. avgusta.

Fotografije, ki jih predstavlja miljski publikli in ljubiteljem fotografije iz širšega okolja, so predvsem

portreti ljudi, znancev, prijateljev ali le mimoidočih na ulicah. Slikal je ljudi, ki so za njega kaj predstavljali, ki so ga le s pogledom presunili in prevzeli. Uporablja je predvsem fotoaparat na panoramske fotografije v črno beli tehniki. Ta mu je omogočil, da lahko fotografira tako, kot naše oko res zaznava okolje in dogajanje okoli sebe. Percepcija očij se namreč osredotoči predvsem na dogajanje na vodoravni ravnini, manj pa v vertikalni. Uporaba tega aparata je dala Lundru možnost, da se je lahko približal ljudem in fotografiral iz bližjega zornega kota. Tako bližina daje vtis opazovalcu fotografije, da je imel Lunder direktno razmerje s fotografirano osebo. Oseba ni le »ena on tolikih«, postala je v njegovih reportažnih fotografijah, »tista oseba« z imenom in priimkom, postala je znanec, prijatelj in še kaj več. Neposredno razmerje s fotografiranimi osebami daje poseben vtis, skoraj intimen, v razmerju s fotografiranim subjektom - fotografom - opazovalcem tiskane fotografije.

Drugi del razstave pa predstavlja edinstven hommage slovenskemu sodobnemu umetniku Venu Pilonu. Pilon, iz Ajdovščine doma, je v tridesetih letih živel in ustvarjal v Parizu. Tomaž Lunder je izkoristil svoje prijatelje umetnike, glasbenike, igralce, pesnike in pisatelje in jih portretiral v isti

pozi in s podobnimi gibi, kot jih je naslikal Pilon v svojih delih. Na sodobnejši način je podal slike Vena Pilona. Pri tem so nastale zelo zanimive portretne fotografije, tiskane v večjem formatu, ki so povzročile prijateljev, s katerimi je Lunder v bližnjem stiku.

Razstava je nastala na pobudo miljskega društva Photo - Imago s podporo Odborništvu za kulturo Občine Milje in spada v program PRACC (Projekt sodobne umetnosti v Muzeju Carrà). Fotografija Tomaža Lundra je na odprtju predstavil Adriano Perini, predsednik Photo - Imago, v slovenščino je prevajala Mirna Viola, predsednica Društva Slovencev miljske občine. Občino Milje pa je predstavljala Roberta Tarlao, Odbornica za kulturo in promocijo mesta. Na odprtju je bil prisoten tudi slovenski miljski umetnik Silvij Pecaric, ki je pomagal pri postavitvi Lundrove razstave, istočasno pa razstavlja svoja dela v dvorani Negrinin v Miljah. Za glasbeni zaključek večera je poskrbel Lirični zbor miljskega društva A.I.D.A. pod taktirko prof. Lidije Vuch Patrignani in s klavirsko spremljavo prof. Nicola Coloccija. Predstavil se je s sedmimi liričnimi skladbami, nastop je nastal v sodelovanju s prostovoljci Civilne zaščite v Miljah za zbiranje subvencij za otroke v potresnem področju v Abrucih. (MV)

Tomaž Lunder s »svojimi« obrazi na odprtju razstave v Miljah

KROMA

PROMET - Ukrepi za preprečitev ponovitve prvoavgustovske gneče so zalegli

Kljub zelo gostemu prometu včeraj izrazitejših zastojev ni bilo

V Mestrah za eno uro zaprli nov odsek - Kolone pri Moščenicah in Vilešu - Antitrust proti Anasu

TRST, GORICA - Prva avgustovska sobota se včeraj na cestah v Furlaniji-Juljski krajini in tudi na novem avtocestnem odseku pri Mestrah na srečo ni ponovila. Promet je bil sicer že v noči na soboto zelo gost, dopoldne so se pred cestninsko postajo pri Moščenicah ustvarjale osem do deset kilometrov dolge vrste, vendar daljših zastojev ni bilo. Pozno popoldne je bil promet po avtocesti A4 Benetke-Trst že povsem normalen, le na obeh cestninskih postajah je bilo treba čakati za plačilo cestnine. Zelo gost je bil tudi promet na mejnih prehodih s Slovenijo, seveda ne več zaradi pregledovanja potnih dokumentov, ampak preprosto zato, ker so se številni italijanski in tuji turisti ustavljali za nakup slovenske vina.

Dopustniška reka, ki je preplavila ceste, ki peljejo proti vzhodni meji, včeraj seveda ni bila nič manjša kot soboto prej, nasprotno, bila je še večja, vendar so se tokrat, po celem tednu polemik in groženj s tožbami, upravljavci avtocest temeljito pripravili. Družba Autovie Venete, ki upravlja avtocesto A4, je napela vse svoje moči, da bi preprečila katastrofo, do kakršne je prišlo teden prej. Deželni odbornik za infrastrukturo in promet Riccardo Riccardi in predsednik in direktor družbe Autovie Venete Giorgio Santuz in Enrico Razzini so včeraj ves dan »dežurali« v centru za nadzorovanje prometa v Palmarnovi. »Avtocesta A4 je prava garaža pod milim nebom, na kateri je danes povprečna hitrost vožnje omejena na 50 do 60 kilometrov na uro,« je povedal Riccardi, za katerega je dokončna rešitev problemov ob prometnih konicah le izgradnja tretjega voznega pasu na avtocesti Benetke-Trst. Še posebno, ker se nanjo zliva reka avtomobilov iz sedmih voznih pasov prometnic v Venetu, in sicer trije z novega odseka pri Mestrah in po dva s stare mestrske obvoznice in z avtoceste A28 iz smeri Sicileja.

Na novem odseku pri Mestrah so večerj v trenutku največje gneče za eno uro zaprli zahodno uvožno postajo in tako preprečili, da bi se ustvarila neopredeljena kolona vozil. Zaradi povečane števila dežurnih prometnih policistov je bilo rekordno hitro rešeno tudi nekaj manjših verižnih trčenj na avtocesti A4, ki sicer niso imeli posledica za udeležence.

Na novem odseku
pri Mestrah je bil
promet
»enosmeren«,
spodaj gneča pred
cestninsko
postajo pri
Moščenicah

ANSA. KROMA

Agencija za varstvo proste konkurence je medtem včeraj v zvezi z dramatičnim zastojem, do katerega je prišlo 1. avgusta pri Mestrah, napovedala ukrepanje proti državni cestni družbi Anas. Antitrust jo namreč dolži nekorektnega komercialnega ravnanja, ker avtomobilistom 1. avgusta ni zagotovila ustreznih informacij, na osnovi katerih bi lahko izbrali alternativo pot. S tem jih je avtomatično prisilila k vožnji po novem odseku in torej k plačilu cestnine.

SLOVENIJA Od Kopra do Dragonje 12 km dolga kolona

KOPER - Na slovenskih avtocestah in mejnih prehodih je tudi včerajšnja sobota minila v znamenju zastojev. Po podatkih Prometno-informacijskega centra za državne ceste je bila nekaj po 12. uri na cesti Koper - Šmarje - Dragonja kolona vozil dolga 12 kilometrov, čakalna doba pri vstopu in izstopu iz države na mejnem prehodu Dragonja pa je znašala uro in pol.

Drugod pol Sloveniji so bili najdaljši zastoji na Gorenjskem, kjer je bila nekaj po 12. uri kolona vozil na avtocestnem odseku od Radovljice proti Ljubljani dolga šest kilometrov, pred Podtaborom proti Jesenicam pa 2,5 kilometra.

Zastoji so nastajali še na regionalni cesti Dekani - Bertoki, kjer vinjete niso potrebne ter od Kopra proti Izoli, na cesti Ptuj - Gruškovje ter na pomurski avtocesti med Lendavo in Pincami v smeri Madžarske. Na štajerski avtocesti med Vranskim in Šentrupertom v smeri Maribora in pred priključkom Celje-center proti Mariboru so bili zastoji zaradi del na cesti, kolona vozil pa je bila dolga več kot kilometer.

Na mejnih prehodih s Hrvaško Starod, Gruškovje in Sečovlje so vozniki za izstop iz države čakali med 30 in 40 minut.

DANES ODPRTO

MISFERO
POT DO UGODNOSTI

Ponudbe veljajo do 14. avgusta 2009

NORE CENE!

Grana Padano
postaran najmanj
16 mesecev
cena za 100 g

0,64

Lubenice
Bins
cena za kg

0,19

Testenine
DE CECCO
več vrst, 500 g
(1,50 / kg)

0,75

Pivo CERES
Top/Top Royal
ploščevinka, 50 cl
(1,00 / liter)

0,50

Ekstra deviško
olično olje
MONINI
steklenica, 1 l

2,80

ODPRTO TUDI OB PONEDELJKIH ZJUTRAJ
Hipermarket Emisfero
MONFALCONE/TRŽIČ (GO) Kraj San Polo, ulica Pocar - Tel. 0481/416740
Odprto od ponedeljka do sobote: NEPREKINJEN URNIK 9.00 - 20.30 - nedelja 9.30 - 20.00

EMISFERO najdete tudi v krajih: Belluno, Fiume Veneto (PN), Perugia, Scorzè (VE), Silea (TV), Vicenza, Vittorio Veneto (TV), Zanè (VI)

PONUDBE VELJAJO LE NA RTIKULH, OZNAČENIH V PRODAJNIH MESTIH.

MANJŠINA - Zelo spodbudne novice

Občina Milje namenja pozornost občanom slovenske narodnosti

Prošnja na Deželo za »okence« za slovenski jezik - Razpis za uslužbenca z znanjem slovenščine

Iz Milj prihajajo dobre novice za tamkajšnje Slovence. Občina je za-prosila deželno upravo za prispevek za odprtje »okenca« za slovenski jezik, v kratkem pa bo tudi zaposlila občinskega sla z znanjem slovenščine. Gre za pobudi, ki pričata o naklonjenosti levosredinske uprave župana Neria Nesladka do miljskih Slovencev, predlog za »okence« pa je sad sodelovanja med domačim slovenskim društvom in Občino.

Kot nam je potrdila predsednica Mirna Viola je Društvo Slovencev miljske občine pred časom izročilo županu Nesladku in njegovim sodelavcem sveženj predlogov, med katerimi je izstopala pobuda za informativni urad za slovenščino. V pobudo se je aktivno vključil tudi občinski svetnik Danilo Šavron, ki se je s tem v zvezi srečal z Nesladkom in s podžupanom Francom Crevatinom, ki je

Župan Milj Nerio Nesladek

FJK. Proti sklepu o tablah je ostro nastopila miljska desnica, še posebno glasen je bil takrat lokalni vodja Forza Italia Claudio Grizon, ki je tudi pokrajinski svetnik. Zato je najbrž pričakovati politično polemiko tudi o napovedanem »okencu« za slovenski jezik.

Na miljskem županstvu načrtujejo odprtje »okenca« za slovenski jezik

KROMA

POLICIJA - Nasveti

Vlomilci in tatovi ne gredo na dopust

Avgust velja za mesec počitnic, se pravi mesec praznih hiš. Najbolj se ga seveda veselijo vlomilci in tatovi, ki odsotnost lastnikov hiš izkoristijo tako, da pridejo »na obisk«. Tržaška kvestura je ob tej priložnosti poskrbela za nekaj koristnih nasvetov, kako preprečiti neljuba presenečenja ob povratku domov.

Ob odhodu od doma preverite, ali so vsa vrata in okna dobro zaprta ter zaklenjena, prav tako je pomembno, da ne pozabite zapreti plina in vode ter izklopiti elektrike. Če se vaše stanovanje nahaja v pritličju poslopja, bi bilo bolje, ko bi okna zaprli celo z železnimi žaluzijami, saj primerna zaščita vrat in oken lahko namreč prepreči vlom. Dobro bi bilo, ko bi v stanovanju v nočnih urah gorela luč. Nekoliko bolj umirjeno lahko spijo seveda vsi tisti, ki razpolagajo z alarmno napravo, kljub temu pa velja vrednejše predmete in denar shraniti na varno mesto, znance in sosede pa prositi, naj med vašo odsotnostjo popazijo na stanovanje ter redno praznični nabirnik. Policisti svetujejo, naj bodo zlasti starejše osebe in otroci pri stikih z neznanzi, previdni in zadržani; preverite njihovo identiteto, v drugačnem primeru pa ob prvem sumu nemudoma pokličite 113.

JAVNA DELA - Zaradi ureditve kanalizacije in drugih del na Ul. Carpineto

Začasno krožišče pri Rižarni

Na križišču med Ul. Valmaura in Ratto della Pileria namestili krožišče - Po Ul. Ratto della Pileria uvedli enosmerno vožnjo

Dela na območju Ulice Carpineto med Škedenjsko ulico ter ulicama Vigneti in Festo naj bi okvirno trajala od štiri do pet mesecev. Tako je pred dnevi napovedal občinski odbornik za javna dela Franco Bandelli, ko si je v družbi inženirjev podjetja Acegas-Aps ogledal območje pri Škedenju.

Po predvidevanjih naj bi dela skupno stala 470 tisoč evrov, vključevala pa bodo tako ureditev kanalizacijskega omrežja (140 m vodov) na zgoraj omenjenem območju, kot seveda tudi vodnega (200 m), plinskega (190 m) in električnega (460 m) omrežja oziroma vseh potrebnih priključkov vzdolž Ul. Carpineto med hišnimi števkami 24 in 35.

Začetek del pa je seveda zahteval tudi preusmeritev prometa, tako da je bilo treba poskrbeti tudi za nove avtobusne povezave med Škedenjem in rajonom Valmaura. Ob tej priložnosti pa so poskrbeli tudi za ureditev začasnega krožišča med Ul. Valmaura in križiščem z Ul. Ratto della Pileria (v višini Rižarne, na posnetku Kroma); po slednji so začasno uvedli tudi enosmerno vožnjo (v smeri proti Rižarni). Izbira ni naključna, je dejal Bandelli, saj je križišče precej nevarno, tako da je tržaška občina ugodila željam tamkajšnjih prebivalcev, ki so se že večkrat pritožili zaradi številnih nesreč.

Miljski svetnik Danilo Šavron

Predsednica društva Mirna Viola

- podobno kot župan - zelo občutljiv za vprašanja Slovencev.

Stroški za poslovanje informativnega urada in zaposlenega uslužbenca (letni znesek okoli 38 tisoč evrov) bodo v breme deželni oziroma državni administraciji na osnovi zaščitnega zakona za slovensko manjšino. »Okence« (če ga bo Dežela seveda odobrila) bo nadgradilo občinsko prevajalsko službo in obenem tudi miljski urad za stike z javnostjo.

»Miljska občinska uprava zaposluje kar nekaj Slovencev, tudi na vidnih in odgovornih mestih. Osebu z znanjem slovenskega jezika se bo sedaj pridružil še sel,« z zadovoljstvom ugotavlja občinski svetnik Slovenske skupnosti-leve sredine Šavron.

Občina Milje je pred nekaj meseci na lastno pest razširila območje za izvajanje t.i. vidne dvojezičnosti, nakar se je uprava zavzela za postavitev novih dvojezičnih cestnih tabel in smerokazov. Tudi zanje je zaprosila za finančno podporo Deželo

REPENTABOR - Od petka do nedelje

Praznovanje velikega šmarna in zavetnika

Praznovanje največjega Marijinega praznika - Marijinega vnebovzeta je tudi letos trajalo 4 dni.

Ob letošnjem praznovanju pa se bomo že ozirali na velike obletnice, ki so pred nami. Let 2011 bo potekala 1100 letnica odkar je bil ta tabor zidan. Že naslednje leto pa je 500. obletnica posvetitve današnjega prezbiterija ali druge cerkve. Praznovanje pa bo popestrjeno tudi s kulturnimi elementi. Že vrsto let je 13. avgusta ob 20.30 na vrsti otvoritev razstave. Letos bo predstavil svoje umetniške slike Štefan Grgič iz Bazovice. Večer bodo popestrili s predstavitvijo literarnega prvenca domačinke Vilme Purič »Burjin čas« in zgoščenke »Marijine božje poti od Jadrana do Alp«.

Na predvečer praznika bo ob 21. uri v okviru mednarodnega glasbenega festivala Med zvoki krajev imel celovečerni koncert kitarist Gabriele Curciotti.

15. avgust je posvečen izključno verskemu utripu. Ob 10. uri bo maševal dosedanji tržaški škof Evgen Ravignani. To bo tudi njegovo zadnje škofovsko maševanje na tem griču in tudi prilika, da se mu slovenski del tržaške cerkve zahvali. Popoldanska pobožnost z mašo in petimi litanijami se bo začela ob 17. uri. Vodil jo bo dr. prof na rimski univerzi Jože Bajzek.

Na nedeljo župnija slavi svojega zavetnika sv. Roka. Maša bo ob 10. in 19. uri. Zvečer bo vsem, kot že vrsto let, zaigrala nabrežinska goba na pihala.

POLETNI VEČERI - Drevi pri TorCucherni

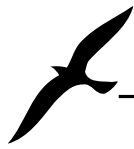
Začenja se niz La sera del dì di festa

Na ploščadi pri TorCucherna na griču Sv. Justa se bo danes s skupino klovnov Compagnia Solfrini in koncertom Marzie Postogna začela 21. izvedba niza prireditev »La sera del dì di festa«, ki ga prireja krožek Jacques Maritain. Letošnja novost je začetek festivala v novi različici, poimenovani Naše poletje - gledališče in glasba naše dežele, saj želi postati izložba produkcij iz Furlanije-Juljske krajine.

Prireditev s prostim vstopom se bo začela ob 21. uri, v primeru slabega vremena pa jo bodo prestavili na ponedeljek in torek. Prvi del s klovni je posebno namenjen otrokom, ki jih bosta zabavala Maurizio Soldà in Tiina Hal-

likainen. Izvedla bosta nekaj klasičnih cirkuških prizorov, sicer pa pri svojih nastopih veliko improvizirata, ker se prilagajata tipu in odzivu občinstva, pred katerim nastopata.

Sledil bo koncert z naslovom Poletne pesmi s pevko Marzio Postogna, ki jo bosta spremljala Eduardo Contizanetti s kitaro in Massimo De Stephanis s kontrabasom. Poletne pesmi so nov glasbeni spektakel igralk in pevke Marzie Postogna, s katerim se »sprehaja« med popevkami, ki pripovedujejo o velikih mestih. V njenem repertoarju so pesmi tradicije tanga, francoski šanson v jazz stilu in popevke iz repertoarja pokojne Gabrielle Ferri.

TURIZEM - Naša mini anketa po mestnih potovalnih agencijah

Kriza vpliva le obrobno, Tržačani ostajajo zvesti tradiciji

Rast povpraševanja po ponudbah v zadnji minuti - Na vrhu Grčija in Hrvaška

Pred nami je še glavni del poletne turistične sezone, ko si dopustovanja zaželijo tudi tisti, ki so do sedaj še delali. V dneh, ko je pred nami veliki šmaren, čas torej, ko turistični barometer doseže ekstremne amplitude, smo preverili, kje Tržačani preživljajo letošnje poletne počitnice, zanimalo pa nas je tudi, ali je letošnja recesija vplivala na zasedenost turističnih zmožljivosti. Po odgovor smo šli v slovensko-hrvaško agencijo Adriatica.net, zamejsko agencijo Aurora in v Cividin Viaggi, kjer smo ugotovili, da se ljudje potovanjem kljub svetovni gospodarski in finančni krizi niso pripravljene odreči. V skrajnem primeru skrajšajo čas počitnikovanja ali izberejo skromnejše bivališče. Vse torej kaže, da sta recesija in gospodarska negotovost prizadeli tudi turizem, saj so omenjene agencije zabeležile manjši upad povpraševanja, a pred nami je še vrhunec poletne turistične sezone, ko bi prav italijanski turisti morali »popraviti« letošnjo splošno bilanco.

Pri agenciji Adriatica.net so nam povedali, da v teh dneh z »last minute« varianto polnijo za zdaj še nezasedene zmožljivosti, v poletnih mesecih pa so prodali največ potovanj v sredozemska letovišča, še posebej na grške otoke, ki so odlično povezani s številnimi leti z ljubljanskega, tržaškega in beneškega letališča. Istra in Dalmacija še vedno privlači Tržačane, Španija je morda zaradi maloštevilnih letov v bližini Trsta nekoliko manj zanimiva, dobro pa so v omenjeni agenciji prodali tudi počitni-

Logarska dolina in Plitvice (spodaj) sta med najbolj priljubljenimi turističnimi destinacijami Tržačanov

ARHIV

ce v Italiji, ki je letos znatno znižala cene. Odgovorna pri agenciji Adriatica.net Vlasta Žvab nam je kot zanimivost omenila, da je za letošnji avgust mogoče dobiti celo »last minute« ponudbe za Sardinijo, kar je bilo v preteklosti bolj redkost kot ne. Naša sogovornica nam je še povedala, da se njihove stranke v teh poletnih mesecih odločajo predvsem za počitnice na morju, medtem ko se interes za evrop-

ske prestolnice in slovenska zdravilišča navadno spet pojavi takoj po t.i. ferragostu. Izvedeli smo tudi, da primerjava letošnjih počitnikovanj s tistimi iz preteklih let kaže, da so razlike v tem, da se vedno manj ljudi odloča za zgodnjo rezervacijo počitnic, saj si precejšen delež strank počitniško destinacijo izbere v zadnjem trenutku. Vlasta Žvab pa je ob tem še ocenila, da se kot pozitivna posledica recesije lahko smatra dejstvo, da se je zmanjšala togost in neprožnost tour operaterjev, ki letos agencijam dopuščajo, da celo v visoki sezoni prodajo manj kot sedemdnevne pakete. Na vprašanje, ali so pri omenjeni agenciji pripravili kake posebne programe, nam je sogovornica razložila, da so prav v teh dneh organizirali izlet in avtobusni prevoz v Gučo, največjega etno festivala v tem delu Evrope pa se menda udeležuje vedno več italijansko govorečih gostov.

Podobno sliko smo si ustvarili tudi po obisku agencije Aurora, ki je v preteklih mesecih prodala največ potovanj v sredozemske dežele, med katerimi imata primat Grčija in španski Balearski otoki. Velik interes so stranke pokazale tudi za hrvaško obalo, predvsem kvarnerske otoke, turisti pa želijo letovati tudi v zdraviliških krajih. Kot smo izvedeli, so povečanje povpraševanja po turističnih aranžmajih zaznali v zadnjih dneh pred vrhuncem poletne turistične

sezone, kar govori v prid prej omenjeni tezi, da se ljudje odločajo za last minute variante, za katere upajo, da so ugodnejše. Veliko zanimanje pri omenjeni agenciji vlada tudi za organizirane izlete, ki jih je Aurora pripravila v času velikega šmarna. Nekateri so se odločili za avtobusno turo po Nemčiji, drugi bodo 15. avgusta obiskali Plitvice ali Logarsko dolino. Nekaj prostih mest imajo pri agenciji še za izlet z zgodovinskim vlakom na Bled.

In kje letujejo stranke znane tržaške agencije Cividin Viaggi? Lastnica Agencije Serena Cividin nam je povedala, da so za letošnje poletje pripravili več programov za dopustovanje v raznih letovišcih. Velik interes so stranke ponovno pokazale za Grčijo, ZDA in križarjenje po Sredozemlju. Prav pri slednjih aranžmajih, kljub dejstvu, da je Trst »izgubil« dve ladji za križarjenje, niso zabeležili nikakršnega upada, kot novost letošnje poletne sezone pa je sogovornica, tako kot obe prejšnji, omenila le to, da se ljudje vedno bolj odločajo za last minute varianto oz. da počitnice rezervirajo v zadnjem trenutku.

Če potegnemo črto pod povedano, lahko zaključimo, da se Tržačani letovanju niso pripravljene odreči, kakšen bo dejanski turistični iztržek pa bomo izvedeli v prihodnjih mesecih, ko bodo turistični operaterji podali prve ocene o letošnji poletni turistični sezoni. (sč)

Pri Slivnem je včeraj gorelo

Nekaj po 11. uri je marsikdo poklical gasilsko postajo in obvestil gasilce, da je v gozdu nad avtocesto v višini Slivnega oziroma Sesljana zagorelo. Ognjeni zublji so se dokaj hitro razširili po posušeni gmajni, zajeli gozd in se začeli pomikati proti avtocesti, zato so gasilci na pomoč poklicali še deželne gozdne stražarje. Zgorelo je okvirno 5 hektarov gozda in zaradi gostega dima so morali zapreti odstavni pas avtoceste A4 v smeri Benetke. Na pogorišču so do večernih ur kot rečeno gasili gasilci in gozdni stražarji, priletela pa sta tudi helikopterja civilne zaščite.

Pestri večeri v mestu

Nadaljujejo se večeri v sklopu niza Serestate, ki ga prireja tržaška občina. Na Trgu Hortis bo drevi ob 21. uri gledališka predstava A piedi nudi nel parco, jutri pa vedno tam in ob isti uri Operetta opereretta. Kdor bi si pa zaželel glasbeno obarvan večer, pa naj se drevi ob 21. uri spusti na Veliki trg, kjer bo koncert skupine Drummeria.

Danes vodeni ogled razstave srbske skupnosti

Na gradu sv. Justa je vse do novembra na ogled razstava posvečena zgodovini srbsko-pravoslavne skupnosti v Trstu Genti di San Spiridione - I Serbi a Trieste 1751-1914. Danes bo ob 11. uri v vstopnino (3,50 evra) vključen tudi vodeni ogled razstavljenih eksponatov, slik, dokumentov in ikon.

Brezplačni Tomizza

V Palači Gopčević bo danes ob 11. uri brezplačni vodeni ogled razstave posvečene istrskemu pisatelju in človeku meje Fulviu Tomizzi.

Ogled razstave Leonor Fini

Danes bo ob 11. oz. 18. uri v tržaškem muzeju Revoltella brezplačen (pravzaprav vključen v vstopnico šestih evrov) voden ogled razstave italijanske slikarke, scenografke in kostumografke Leonor Fini. Gre za prerez njenega likovnega opusa od dvajsetih do osemdesetih let prejšnjega stoletja.

Praznik v Naselju sv. Sergija

Po včerajšnjem uspešnem večeru se tudi danes nadaljuje ljudski praznik v Naselju sv. Sergija. Na prireditvenem prostoru Ljudskega doma bodo drevi poskrbeli za ples in dobro založene kioske. Praznik se bo nadaljeval tudi prihodnji vikend.

Ponedeljkov Sistiana Day: dobra hrana in izbor lepotic

Jutri bo Sesljan polno zaživel. Devinsko-nabrežinska občina je v sodelovanju z združenji Ajser 2000, Proloco Mitreo in mladinskim svetom poskrbela za Sistiana Day ali dan posvečen ovrednotenju Sesljana. V restavracijah bodo ponujali domače specialitete, nekatere trgovine pa bodo odprte do 21. ure. Zvečer pa se bodo obiskovalci lahko zadržali v restavraciji Tre noci, kjer bo od 18. do 23. ure zaživila pobuda Calici di stelle; ravno tu bodo ob 21.15 prišle na svoj račun lepotic, ki se bodo v okviru deželne selekcije tekmovanja Miss Trst potegovala za uvrstitev med najlepših 12 deklet iz naše dežele.

Oropana pod Rihardovim slavalokom

Včeraj dopoldne se je 65-letna gospa sprehajala v okolici Rihardovega slavaloka, ko se ji je približal mladenič, ji s silo iztrgal torbico iz rok in jo ucvrtil proti mestu. V torbici je gospa imela 100 evrov, mobilni telefon in nekaj osebnih predmetov. Policijo je poklical nek občan, ki je slišal ženskinovo vresčanje. Na kraj dogodka se je ob agentih pripeljal tudi rešilec, ki je lažje ranjeno žensko odpeljal v katarinsko bolnišnico.

KONTROLE - Pri Padovi Finančni stražniki iz Trsta stopili na prste tihotapcem cigaret

Tržaška finančna straža je v padovski pokrajini stopila na prste tihotapcem cigaret. Po daljših kontrolah v okviru boja proti tovrstnemu tihotapljenju so tržaški stražniki namreč včeraj ustavili avtomobil volkswagen passat in pa avtodom, ki sta ju upravljala Ukrajinka.

Skozi nekdanji mejni prehod pri Fernetičih sta se Ukrajinka s svojimi vozili pripeljala v Italijo, stražniki pa so jima sledili vse do Padove, kjer so ju tudi ustavili. Njunjo premikanje se je namreč zdelo od vsega začetka zelo sumljivo, saj je voznik volkswagna vozil prvi in kot tak je pač kolego v avtodomu opozarjal, ali je na cesti morebiti kaka policijska zavora. Med kontrolo je finančna straža v dvojnem dnu avtodoma (tako na strehi kot v stranskih stenah oz. v podu) našla skoraj pol tone skrbno skritih cigaret, kar lahko pretvorimo v vsoto 50 tisoč evrov; za paket cigaret je treba v Italiji odšteti skoraj 4 evre, v Ukrajini pa samo evro ...

Tihotapca z vzhoda sta se torej uštel, ko sta mislila, da je v tem počitniškem obdobju avtodom idealno, povsem naopazno prevozno sredstvo za tihotapljenje. Finančna straža meni, da so bile cigarete namenjene kriminalni mreži; sicer pa ostaja možnost, da so bile cigarete namenjene prebivalcem iz vzhodnoevropskih držav, ki so v Italiji res že številna skupnost, oziroma da upravlja njihovo tihotapstvo vzhodnoevropska mafija v sodelovanju z italijansko kriminalno združbo.

LONJER - Marija Čok - Žerjul praznovala 90-letnico

Veselo praznovanje v krogu najdražjih

1. avgusta je nona oziroma pranona Marija Čok vdova Žerjul iz Lonjerja slavila okroglih 90 let. Vsi bližnji sorodniki so se na ta dan zbrali in v njeni prijetni družbi preživeli lep popoldan. Kramljanja in slikanja je bilo veliko še posebno s pravnuki Emilom, Lenartom, Martino, Robertom, Saro, Gorazdom, Petro in Jernejem, ki so svoji predragi pranonni iz srca zaželeli, da bi uživala še mnogo veselih dni, jim še marsikaj zanimivega povedala in da bi se v družbi vseh svojih dragih prijetno imela.

Organizacije iz Bazovice

vas prijazno vabijo na tradicionalni

Vaški praznik

Za glasbo in dobro razpoloženje bo poskrbel

ANSAMBEL SOUVENIR

Nastop plesne skupine
CHEERDANCE MILLENIUM

Delovali bodo dobro založeni kioski!

Včeraj danes

Danes, NEDELJA, 9. avgusta 2009
ROMAN

Sonce vzide ob 5.58 in zatone ob 20.22
- Dolžina dneva 14.24 - Luna vzide ob 21.27 in zatone ob 9.26

Jutri, PONEDELJEK, 10. avgusta 2009
LOVRENC

VREME VČERAJ: temperatura zraka 28,8 stopinje C, zračni tlak 1016 mb ustaljen, veter 14 km na uro, vzhodnik, vlaga 47-odstotna, nebo jasno, morje rahlo razgibano, temperatura morja 24 stopinj C.

OKLICI: Luigi Gensante in Elisa Barucca, Marco Santin in Valentina D'acunto, Franco Giurissic in Maria-luisa Fabbri, Michele Da Pozzo in Sandra Poznajelsek, Dario Faganel in Stefania Meazza, Cris Colomba in Eugenia Gargiuolo, Riccardo Celledoni Geremia in Paola Pasin, Peter John Mellor in Barbara Vecchio, Massimiliano Mosca in Flavia Zecchini, Marco Rossi in Giulia Schiberna, Fulvio Colonna in Caterina Mandler, Lorenzo Gustini in Marzia Capitanio, Alessandro Samez in Manuela Loccaraini, Emanuele D'Urso in Laura Scarpa, Andrea Canciani in Natuska Razem, Massimiliano Rimaboschi in Laura Mongiat, Silvano Visintin in Maria Grazia Mora, Umberto Saralli in Manuela Coretti, Sergio Zigiotti in Nadia Sedmach, Angelo Dureghello in Miriana Parentini, Tomoo Oda in Alessandra Mazzarini, Nicola Graffi in Cristina Marco, Marco Zollia in Sabrina Falcieri, Cristian Hrovatin in Elena Garaffa.

Lekarne

Nedelja, 9. avgusta 2009

Lekarne odprte od 8.30 do 13.00
Ul. Roma 16, Ul. Stock 9, Trg Garibaldi 5, Milje - Beneško nabrežje 3, Nabrežina.

Lekarne odprte
tudi od 13.00 do 16.00

Ul. Roma 16 - 040/364330, Ul. Stock 9 - 040/414304, Milje - Beneško nabrežje 3 - 040/274998, Nabrežina - 040/200121 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.
Lekarne odprte od 16.00 do 20.30
Ul. Roma 16, Ul. Stock 9, Trg Garibaldi 5, Milje - Beneško nabrežje 3, Nabrežina - 040/200121 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30
Trg Garibaldi 5 - 040/368647.

Od ponedeljka, 10.,
do petka, 14. avgusta 2009
Lekarne odprte
tudi od 13. do 16. ure

Oširek Sonnino 4 - 040/660438, Ul. Alpi Giulie 2 - 040/828428, Milje - Ul. Mazzini 1/A - 040/271124, Sesljan - 040/208731 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

Lekarne odprte
tudi od 19.30 do 20.30

Oširek Sonnino 4, Ul. Alpi Giulie 2, Trg S. Giovanni 5, Milje - Ul. Mazzini 1/A, Sesljan - 040/208731 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

5. FESTIVAL MORJA

Združenje za Križ v sodelovanju z Ribiškim muzejem, K.D. Vesna, Slomškovim domom in z opernim gledališčem G. Verdi iz Trsta

vabi v park Ljudskega doma v Križu na ogled Puccinijeve enodejanke

GIANNI SCHICCHI

v izvedbi udeležencev Mednarodne operne akademije Križ vodi
Alessandro Svab

PONOVITVE: vsak večer od 9. avgusta do vključno 12. avgusta.
PRED PREDSTAVO: 10. avgusta bo nastopila PS MUZIKUM
11. avgusta bo nastopila DVS BODEČA NEŽA

ZAČETEK VSEH PONOVIIV OB 21.00 URL.

NOČNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30

Trg S. Giovanni 5 - 040/631304.
www.farmacisitrieste.it

118: hitra pomoč in dežurna zdravstvena služba (od 20. do 8. ure, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure)
Za dostavljanje nujnih zdravil na dom, tel. 040 350505 - Televisa.
Telefonska centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnic: 040 399-1111.
Informacije KZE, bolnišnic in otroške bolnišnice, tel. (zelena številka) 800 - 991170, od ponedeljka do petka od 8. do 18. ure, ob sobotah od 8. do 14. ure.
Nudi informacije o zdravstvenih storitvah, o združenih tržaskih bolnišnicah in o otroški bolnišnici Burlo Garofolo.

Kino

AMBASCIATORI - 17.00, 18.40, 20.20, 22.00 »San Valentino di sangue 3D«, prepovedan mladim izpod 14. leta.

ARISTON 18.15, 20.00 »Il mondo di Horten«, poletna arena: 21.00 »Vincere«.

CINECITY - 14.45, 15.15, 16.00, 17.00, 17.35, 18.15, 19.00, 20.00, 20.30, 21.15, 22.00 »Harry Potter e il Principe mezzosangue«; 15.00, 16.45, 18.30, 20.15, 22.00 »Ken il Guerriero - La leggenda di Raoul«; 15.20, 22.00 »La rivolta delle ex«; 15.15, 18.30, 21.45 »Transformers: La vendetta del caduto«; 15.00 »Coraline e la porta magica 3D«; 17.40, 20.00 »Una notte da leoni«.

FELLINI - Dvorana je zaprta za poletni premor.

GIOTTO MULTISALA 1 - (Ulica Giotto 8) 17.00, 20.30, 22.15 »La misma luna«.

GIOTTO MULTISALA 2 - 17.15 »Coraline e la porta magica«; 18.45 »Fortapäsche«; 19.45, 22.00 »I love Radio Rock«.

GIOTTO MULTISALA 3 - 17.00, 18.45, 20.30, 22.15 »Niente velo per Jasira«.
KOPER - KOLOSEJ - 19.10, 21.30 »Snubitev«; 20.30 »Tujci«; 15.40, 17.30, 19.20, 21.10 »Brueno«; 15.00, 16.50, 18.40 »Ledena doba 3: Zora dinosavrov«; 15.10, 17.10 »Ledena doba 3: Zora dinosavrov 3D«.

NAZIONALE - Dvorana 1: 16.30, 22.15 »Una notte da leoni«; Dvorana 2: 16.30, 19.00, 20.00, 22.00 »Harry Potter e il Principe mezzosangue«; Dvorana 3: 16.30, 18.10, 22.20 »La rivolta delle ex«; Dvorana 4: 18.15, 20.15 »St. Trinian's - Il più esclusivo college inglese«; 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Ghost Town«.

SUPER - Film prepovedan mladim izpod 18. leta starosti.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 19.00, 21.30 »Harry Potter e il Principe mezzosangue«; Dvorana 2: 19.50, 22.00 »Mamma mia!«; Dvorana 3: 19.50, 22.00 »Matrimonio all'inglese«; Dvorana 4: 20.00, 22.00 »Due partite«; Dvorana 5: 20.00, 22.10 »Appaloosa«.

Šolske vesti

RAVNATELJSTVO PEDAGOŠKEGA IN DRUŽBOSLOVNEGA LICEJA A.M. SLOMŠKA obvešča, da bo med poletno prekinitevjo didaktičnih dejavnosti šola zaprta ob sobotah do vključno 22. avgusta ter v dneh 13., 14. in 17. avgusta.
DTTZG ŽIGE ZOISA obvešča, da bo med poletno prekinitevjo didaktičnih dejavnosti šola zaprta ob sobotah do vključno 22. avgusta ter dne 14. avgusta. Od ponedeljka do petka bo tajništvo odprto od 9. do 14. ure.
ZDRUŽENJE STARŠEV O. Š. FRANA MILČINSKEGA obvešča, da za tabor

angleškega jezika »Jezikajte!« in šahovsko, fotografsko in računalniško delavnico »Mišk@« sprejemamo vpise do 20. avgusta. Za vsa dodatna pojasnila in prijave sem Vam na razpolago na tel. 040-567751 ali 320-2717508 (Tanja) ali po e-pošti: franmilcinski@gmail.com
RAVNATELJSTVO DTTZG Žige Zoisa obvešča dijake, da bo potekala preverjanja za odpravljanje primanjkljajev v dneh 27., 28. in 29. avgusta po koledarju, ki je izobešen na oglasni deski na sedežu in objavljen na spletnem mestu www.zigazois.it.
RAVNATELJSTVO DPZIO JOŽEF ŠTEFAN obvešča, da bo avgusta ob sobotah zavod zaprt ter da se bo redni pouk za š.l. 2009/2010 začel v torek, 15. septembra.
DTTZG ŽIGE ZOISA obvešča, da bo prvi dan pouka v šolskem letu 2009/10 v četrtek, 10. septembra 2009.

NA LICEJU FRANCETA PREŠERNA se bo pouk v šolskem letu 2009/10 začel 10. septembra.

Čestitke

Danes, na Primorskem dnevniku, naša draga tajnica GRACIJELA okrogli rojstni dan slavi. Voščimo ji vse najlepše in najboljše vsi mi, ki jo poznamo in ponosni smo, da jo imamo! Robi, Sabina, Romina, Kristina in Federica.

Dragi MATEJ, v četrtek tik pred polnoči si v svet pokukal s svojimi radovednimi očmi. Nešteto prelepih trenutkov in slastnih dni boš okusil ter vrhnan koš ljubezni izkusil. Katerini in Davorinu priskrbo čestitamo, zlatemu Mateju pa želimo obilo veselja, zdravja in...spanja! Jasna, Erik in Tatjana.

Dragi JORDAN, jutri boš dokončal 60-letni jubilej. Želimo veliko zdravja in veselja. Pevski zbor upokojencev iz Brega.

Velika fešta v parku se pripravlja, GIORDANO 60 let proslavlja. Naj zdravje, mir in veselje te drži, to klapa ti iz srca želi.

50 poljubčkov na vsako stran te ti IRENKI in stricu EDITU za ta velik dan. Čestitamo! Vesna, Nevio, Marko, Petra, Mauro in Mija.

Mačkolje! 10.8.2009. Sreče, zdravja še in še ti želi mošnja spominov!

Čeprav 60 let imet ni lahko, naši EMICI danes ni preveč hudo. V družini bo ta praznik preživela, saj že več dni polne roke ima dela. Iz srca ji želimo, da bi še mnoga leta Martino pestovala in bi ji pri tem zdravje in volja pomagala. Vesela kompanija.

Draga MARIJA in NEVO, vse naj naj za vajinih 40 let skupnega življenja vama iz srca želijo Alenka, Peter, Virginia in Gabriel ter Ljuba, Simon, Karol in mali Robert.

Mali oglasi

DAJEM V NAJEM stanovanje v Bo-ljuncu; kuhinja, dnevna soba, dve spalnici in kopalnica. Zainteresirani naj se oglasijo na tel. št.: 340-2762793 (Nataša).

DAJEM V NAJEM dvosobno stanovanje pri sv. Jakobu študentom ali nestalno-bivajočim v Trstu. Tel. 347-8187056.

NABREŽINA CENTER v dvonadstropni stavbi prodajamo mansardo, 170 kv. m. z že prisotnimi priključki vode, plina in elektrike, avtonomno ogrevanje in z načrtom za eventualno razdelitev na eno ali dve stanovanji. Cena 125.000 evrov. Tel. 335-205539.

TPK SIRENA

prireja tradicionalno
KARAMALADO
od 7. do 10. avgusta

DANES, 9. avgusta:
ples z ansamblom "ALTER EGO"

V ponedeljek, 10. avgusta:
ples z ansamblom "OLD STARS"

Odprtje kioskov ob 19.00 uri,
ples začne ob 20.30.

Katerina in Davorin,
pa je prišel ta dan,
ko

Matej

se pridružil je vam.
Da bi bili vsi skupaj zdravi in veseli,
vam iz srca želijo

nona Veronika, nono Stojan
in teta Mara

JUHEJ JUHEJ

Rodil se je

Matej!!!

Čestitamo mami Katerini in očetu Davorinu.
Mateju pa želimo sončno življenje

Boris, Tina in Saša

Draga Irene in Edj!

Kar petdeset let že "jarem" vaju veže, a lice vajino ostaja sveže. Ni znano koliko se jih še obeta, naj bodo to vesela in srečna leta, ki naj vama izpolnijo vse skrite želje in prinašajo samo srečo, zdravje in veselje. Vsi željo v srcu nosimo iskreno, da dolgo vidva bi ostala eno!
Erika s Francotom in Valentino ter Livio z Marien, Monico in Marto.

PRODAM knjige za vse razrede znanstvenega liceja. Pokliči na tel. št. 347-6868225.

PRODAM peč 40.000 kalorij znamke Atlas na drva, gas ali na diesel in železna vrata 2x80m ter hladilnik (frigo) s tremi predali znamke Detroit. Tel. št.: 040-814212.

PRODAM GUMENJAK 4,10 m z motorjem 20 HP in prikolico. Vse v zelo dobrem stanju. Tel. 338-7412320

Loterija 8. avgusta 2009

Bari	9	46	70	7	90
Cagliari	70	54	50	38	31
Firence	14	19	78	33	60
Genova	71	8	83	57	89
Milan	66	65	29	14	13
Neapelj	53	33	17	43	50
Palermo	4	47	15	38	89
Rim	61	22	45	19	60
Turin	86	32	29	6	72
Benetke	44	2	16	45	81
Nazionale	43	50	45	4	52

Super Enalotto Št. 95

24	51	58	61	74	77	jolly	43
Nagradni sklad						14.880.777,05 €	
Brez dobitnika s 6 točkami Jackpot						123.695.657,11 €	
Brez dobitnika s 5+1 točkami						—€	
36 dobitnikov s 5 točkami						62.003,24 €	
5.094 dobitnikov s 4 točkami						438,18 €	
206.453 dobitnikov s 3 točkami						21,62 €	

Superstar 20

Brez dobitnika s 6 točkami	—€
Brez dobitnika s 5+1 točkami	—€
Brez dobitnika s 5 točkami	—€
27 dobitnikov s 4 točkami	43.818,00 €
858 dobitnikov s 3 točkami	2.162,00 €
15.387 dobitnikov s 2 točkama	100,00 €
105.279 dobitnikov z 1 točko	10,00 €
252.334 dobitnikov z 0 točkami	5,00 €

PRODAM KNJIGE za prvi razred liceja: Obča geografija, Intrecci, trame e canti (narrativa) in L'Italiano: grammatica e scrittura. Tel. 040-213011.

PRODAM celotno zbirko Cankarjevih del in zbirko Zbranih del slovenskih pesnikov in pisateljev. Tel. 334-6148351 ali 349-4958823 (najraje od 10. do 13. ure).

PRODAM motor honda CBR 125 R v odličnem stanju. Tel. št. 347-5279853 ali 340-7682864.

PRODAM otroško posteljico/stajico za kamping »baby relax«, mere 125 cm x 65 cm x h.80 cm, stolček »Prima pappa Peg Perego« in hojico, vse v odličnem stanju. Tel. v večernih urah na tel. št. 040-946702.

V AVTOKAMPU LANTERNA blizu Po-reča je na prodaj dobro ohranjena kamp prikolica (3+2 ležišča). Kdor želi dobro kupčijo naj pohiti, saj je cena več kot ugodna: samo 2.500 evrov za vse, kar rabi pri kampiranju. Tel. št.: 040-228074 (ob uri kosila) ali 339-8160558.

V GABROVCU dajem v najem nepremičnino, 50 kv.m., za katerokoli dejavnost. Tel. št.: 348-4459266.

Osmice

NA KONTOVELU pri Deanu smo odprli osmico.

OSMICA je odprta v Šempolaju v oljčnem gaju. Vabljeni!

OSMICO je odprl Žigon Miro, Zgonik št. 36. Tel. št.: 040-229198.

OSMICO je odprl Zahar v Borštu 57.

OSMICO sta odprla Marčelo in Ervin Doljak v Samatorci 22. Tel. 040-229180.

TERČONOVİ so v Cerovljah odprli osmico. Tel. 040 - 299435.

V KRIŽU pri Beljanovih je Silvano odprl osmico. Tel. 040-220708.

Poslovni oglasi

PRODAM HIŠO z vrtom v Repniču.

Tel.: 335-6948813

SV. JAKOB BLIZU TRGA prodam opremljeno stanovanje: dve spalnici, bivalna kuhinja, dnevna soba in kopalnica.

Samostojno ogrevanje.

Tel. ali SMS: 329-1099409

AGRITURIZEM NUJNO ZAPOSLENI KUJARJA/ICO ob koncih tedna.

Mob.: (+39)393-9995562

Kam po bencin

Danes bodo na Tržaškem obratovale naslednje črpalke:

AGIP: Drevored Campi Elisi 59, Milje - Trg Caduti Libertà, Naselje sv. Sergija - Ul. Forti 2, Devin - državna cesta 14

ESSO: Trg Foraggi 7, Opčine - križišče

Q8: Istrska ulica 112

TAMOIŁ: Miramarski drevored 233/1

ČRPALKE ODPRTE 24 UR NA 24

AGIP: Devin (jug) - avtocesta A4 VE-TS, Valmaura - hitra cesta SS 202 km 36

TOTAL: Devin (sever) - avtocesta A4 TS-VE

NOČNE ČRPALKE IN SELF SERVICE TAMOIŁ: Ul. F. Severo 2/3, Miramarski drevored 233/1

AGIP Istrska ulica 155, Naselje Sv. Sergija - Ul. Forti 2, Miramarski drev. 49, Ul. A. Valerio 1 (univerza), Katinara - Ul. Forlanini, Furlanska cesta 5; Devin SS 14

ESSO: Ul. Flavia 120, Trg Foraggi 7, Zgonik - Državna cesta 202, Ul. Carnaro - Državna cesta 202 km 3+0,67, Opčine - križišče, Kraška pokrajinska cesta km 8+738

OMV: Proseška postaja 35

SHELL: Ul. Locchi 3, Fernetiči

TOTAL: Ul. Brigata Casale, Sesljan RA km 27

V sodelovanju s FIGISC Trst.

Prireditve

5.FESTIVAL MORJA- Združenje za Križ v sodelovanju z vsemi vaškimi društvi vabi v park Ljudskega doma v Križu na ogled Puccinijeve enodejanke Gianni Schicchi v izvedbi članov Mednarodne operne akademije Križ, ki jo vodi basist Alessandro Svab. Ponovitve premiere vsak dan od danes, 9. do srede 12. avgusta ob 21. uri.

NABREŽINSKA ŽUPNIJA bo v nedeljo, 16.avgusta, praznovala zavetnika sv. Roka. Ob 10.uri bo daroval slovesno sv. Mašo s procesijo novomašnik Mirkó Butkovič. Na travniku ob cerkvi bo ob 20.uri nastop kulturnega društva »Kraški šopek« iz Sežane in srečolov. V župnijski dvorani bo od srede, 12.avgusta, do nedelje, 16.avgusta, na ogled razstava Tonkine klekljarske šole iz Ljubljane.

OBČUTENA VSEMANJŠINSKA PROSLAVA NA BAZOVSKI GMAJNI se bo letos odvijala v nedeljo, 6. septembra, ob 15. uri. Zbori bodo skupno zapeli pesmi Žrtvam, Bazovica, Stoji tam v gori partizan in Vstajenje Primorske. Notno gradivo je na razpolago na tržaškem sedežu ZSKD, Ul. San Francesco 20, tel. št.: 040-635626. Skupna pevska vaja bo v četrtek, 3. septembra, ob 20.30 v Prosvetnem domu na Opčinah. Vljudno vabljeni vsi pevci.

BAMBIČEVA GALERIJA prireja v soboto 5. septembra, ob 11. uri odprtje fotografške razstave Petra Cvelbarja Brezmejni študijski dnevi - Tri desetletja izrazov Drage. Uvodna beseda Saša Martelanc. Sodelovanje z DSI iz Trsta in s prispevkom Pokrajine Trst. Ogled do 28. septembra.

Izleti

KMEČKA ZVEZA prireja v sodelovanju z vsedržavnim Združenjem upokojencev - ANP, Konfederacijo kmetov Italije CIA štiridnevni izlet na praznik upokojencev v Turin, Arono in Albo, ki bo od 10. do 13. septembra. Cena izleta 300,00 evrov za osebo. Vpisovanje do ponedeljka, 10. avgusta, na sedežu KZ, tel. št. 040 - 362947.

PLANINSKA ODSEKA SK DEVIN IN ŠZ SLOGA sporočajo urnik izleta v Forni di Sopra danes, 9. avgusta: odhod iz Bazovice pred spomenikom ob 6. uri, ob 6.15 pri centru Lanza na Proseku, ob 6.30 Nabrežina trg in ob 6.40 v Štivanu.

ŠOLSKE SESTRE DE NOTREDAME vabijo 12. avgusta na romarski izlet v Belo Krajino. Otroci in pogumni odrasli se bodo lahko peljali po Kolpi z raftingi. Avtobus bo odpeljal s trga Oberdan ob 6.30, s Sosljana ob 6.45, s Sv. Križa ob 6.50, s Proseka ob 6.55 in z Opčin ob 7.05. Za vpis in vse ostale informacije se čimprej oglasite na tel. št.: 040-220693 ali 347-9322123.

DRUŠTVENA PRODAJALNA NA OPČINAH organizira izlet za člane v ponedeljek, 14. septembra. Program predvideva obisk vinske kleti Gelisi v San Quirinu (Pordenon) in pršutarne Morgante v San Daniele del Friuli. Prijave sprejemamo v uradu zadruge do 14. avgusta.

KRD DOM BRIŠČIKI organizira 11., 12. in 13. septembra izlet v Salzburg. Za rezervacije in informacije lahko pokličete na tel. št. 040-327062.

SKUPINA 85 organizira od 19. do 25. septembra izlet: Donava od Beograda do Črnega morja. Informacije in vpisi: info@grupp85.org, tel. 348-5289452 ali 338-7417105.

Obvestila

Zaradi pomanjkanja prostora bomo ostala obvestila objavili v naslednji izdaji.

KRUT obvešča, da so od junija dalje društveni prostori odprti z naslednji urnikom: od ponedeljka do četrтка ob 9. do 13. ure in od 15. do 17. ure ter v petek ob 9. do 13. ure.

TPK SIRENA prireja tradicionalno »Karamalado« do 10. avgusta. V ponedeljek, 10. avgusta ples z ansamblom Old Stars, danes, 9. avgusta ples z ansamblom Alter Ego. Odprtje kioskov ob 19. uri, ples začne ob 20.30.

VERSKA SKUPNOST NA JEZERU vabi na praznovanje vaškega zavetnika Sv. Lovrenca, ki bo danes, 9. avgusta, ob 17.30. Slovesno somaševanje bo vodil g.

Jože Pegan, župnik v koprski stolnici. Sledila bo družabnost. Vabljeni.

JADRALNI KLUB ČUPA organizira za srednješolce tečaje jadrnanja na deski in na jadrnicah o'pen bic. Tečaji bodo celotedenski od 13. do 18. ure. Vršili se bodo od 10. do 14. avgusta. Za vpisovanje in informacije vam je na razpolago tajništvo ob ponedeljkih, sredah in petkih, od 9. do 11. ure ter ob sobotah od 16. do 18. ure na našem sedežu v Sešljanskem zalivu, oziroma na tel./fax 040-299858, e-mail info@yccupa.org ter na spletni strani www.yccupa.org.

KRUT obvešča, je da poletni urnik uradov sledeči: od 9. do 13. ure. Društveni prostori bodo zaprti od 10. do 14. avgusta.

NARODNA IN ŠTUDIJSKA KNJIŽNICA obvešča cenjene obiskovalce, da bo odprta s poletnim urnikom (8.00-16.00) do 4. septembra. Zaprtja bo od 10. do 21. avgusta.

OBČINSKA KNJIŽNICA V BOLJUNCU bo od julija do septembra odprta ob sredah od 15. do 17. ure. Bralci, lahko vrnejo izposojene knjige tudi v uradu za kulturo Občine Dolina: od ponedeljka do petka, ob 9. do 13. ure. Od 10. do 14. avgusta bo knjižnica zaprta.

OBČINSKA KNJIŽNICA V SALEŽU bo za poletni dopust zaprta od 10. do 31. avgusta.

SVET SLOVENSКИH ORGANIZACIJ obvešča, da bosta urada v Trstu in Gorici zaprta od 10. do vključno 14. avgusta 2009.

ZŠŠDI obvešča, da bosta od 10. do 14. avgusta urada v Trstu in Gorici zaprta.

ZVEZA SLOVENSКИH KULTURNIH DRUŠTEV obvešča da bodo uradi zaprti od 10. do 14. avgusta. Do 11. septembra pa bodo uradi poslovali od 9. do 13. ure.

OBČINA DOLINA obvešča občane, da bo v torek, 11.avgusta prekinjena dobava vode od 8.30 do 13.30 v Ricmanjih na Bardah, v Borštu in v Zabračcu zaradi popravil na vodovodu.

PILATES - SKD F. PREŠEREN- v času premora prirejamo za kondicijo in družbo pohod do Drage. Zbirališče v sredo, 12. avgusta, ob 19.15 na parkirišču kolesarske steze nad Ricmanji. S seboj prinesite žepno svetilko. Vabljenje telovadke in vse, ki si želite drugače preživeti večer.

ORGANIZATORJI KRAŠKE OHCETI vabijo harmonikaše, ki bodo sodelovali v nedeljski povorki, na sestanek v četrtek, 13. avgusta, ob 20. uri v Bubničev dom v Repnu.

VELIKI ŠMAREN NA REPENTABRU - v četrtek, 13. avgusta, ob 20.30 otvoritev razstave Štefana Grgiča, predstavitev romana domačinke Vime Purič »Burjin čas« ter zgoščenke romarske poti. V petek, 14. avgusta, ob 21. uri koncert kitarista Gabriela Curciotti. Na Praznik: Ob 10. uri bo maševal dosedanji tržaški škof Evgen Ravignani. To bo tudi zadnje maševanje na tem griču v službi tržaškega škofa. Popoldanska pobožnost z sveto mašo in petimi litanijami se bo začela ob 17. uri. Vodil jo bo dr. prof na rimski univerzi Jože Bajzek. Nato sledi koncert pritrkovalcev. Na ne-

deljo župnija slavi svojega zavetnika Sv. Roka. Sv. maša ob 10. in 19. uri. Zvečer nam bo kot že vrsto let nabrežinska godba na pihala. Vse dni bodo delovali kioski z domačimi kraškimi dobrotami. Vabljeni

OBČINA REPENTABOR obvešča, da družine s stalnim prebivališčem v občini Repentabor in s šoloobveznimi otroki, ki obiskujejo šole v Trstu, lahko vložijo prošnjo za brezplačno dodelitev letnih dijaških vozovnic za linijske avtobuse. Letna vozovnica bo dodeljena brezplačno na podlagi družinskega bruto dohodka za leto 2008, ki ne sme presežati 39.127,75 z odbitkom 4.000,00 evra za vsakega vzdrževanega otroka. Vzorec prošnje za brezplačno dodelitev letne avtobusne vozovnice, je na voljo v tajništvu občine Repentabor, v uradnih urah od ponedeljka do petka od 9.00 do 13.00, tel. 040 327335. Rok za predstavitve prošnje zapade 14. avgusta.

BOLJUNSKA ŽUPNIJA prireja v nedeljo, 16. avgusta popoldne, pohod k Marjini cerkvi na Peče v dolini Glinščice nad Boljuncem, kjer bo ob 17. uri slovesna sv. Maša. Vljudno vabljeni!

DUHOVNE VAJE za žene in dekleta bodo tudi letos v Domu Blagrov (Le Beatitudini) od ponedeljka, 17. avgusta zjutraj, do srede, 19. avgusta zvečer. Vodil bo pater Silvin Krajnc. Prijave na tel. št. 040 - 299409 (Norma).

ŠOLSKE SESTRE DE NOTREDAME vabijo otroke od 4. leta dalje, osnovnošolske otroke in dijake nižjih srednjih šol na oratorij, ki se bo vršil v Slomškovem domu v Sv. Križu, od 17. do 21. avgusta. Za vpis in vse ostale informacije se čimprej oglasite na tel. št.: 040-220693 ali 347-9322123.

TAJNIŠTVO GLASBENE MATICE obvešča cenjene stranke, da bo zaradi dopusta zaprto do petka, 21. avgusta.

11. USTVARJALNA DELAVNICA ZSKD v Mladinskem hotelu v Pliskovici se prične v nedeljo, 23. avgusta, ob 17. uri in zaključi v petek, 28. avgusta, prav tako ob 17. uri. Udeleženci pridejo in odidejo v spremstvu staršev. Info: Zveza slovenskih kulturnih društev, ul. San Francesco 20 (II. nad.), tel. št.: 040-635626, fax: 040-635628, e-mail: trst@zskd.org, www.zskd.eu.

AŠD CHEERDANCE MILLENIUM IN ZŠŠDI organizirata »Poletni plesni center« v telovadnici OŠ Bevk na Opčinah, od 24. do 28. avgusta, ter od 31. avgusta do 4. septembra. Kamp je namenjen deklicam in dečkom od 3 do 12 let. Vpis je možen na tel. št.: 349-7597763 (Nastja), 335-6278496 (Nikol) ali na info@cheerdancemilennium.com.

OPZ IN MPS SLOMŠEK vabita nove pevce v svojo sredo. Pevski teden za OPZ 6-10 let bo od srede, 26., do petka, 28. avgusta, v Slomškovem domu Bazovici. Za MPS od ponedeljka, 31. avgusta, do petka, 4. septembra, v Savinjski dolini. Informacije na tel. št. 040-226841 (Sandra) ali 040-226480 (Zdenka) po 20.uri.

KNJIŽNICA PINKO TOMAŽIČ IN TOVARIŠI bo v avgustu zaprta.

POKRAJINSKI URAD VZPI-ANPI v Ul. Crispi 3 obvešča, da bo avgusta zaprt. Telefonska tajnica in fax bosta redno delovala: 040-661088.

BREZSKRBNE POČITNICE za otroke in starše! SPD Krasje ponuja osnovnošolcem in nižješolcem delavnice, na katerih bodo pod strokovnim vodstvom dokončali pisanje nalog in ponovili ter utrdili vse, kar naj bi med poletjem predelali za šolo. Obenem se bodo v prijetni družbi lotili tudi umetniških in razvedrilnih dejavnosti. Srečanja bodo na sedežu SPD Krasje v Trebčah ob 31. avgusta do 4. septembra vsako jutro od 9. do 13. ure. Prijavite se čim prej (ne nujno za vseh pet dni)! Info na tel.št.: 333-1176331 (Nidia).

SLORI obvešča, da bo do 31. avgusta odprt za javnost od 9. do 13. ure ali po dogovoru.

SVET SLOVENSКИH ORGANIZACIJ sporoča, da bosta urada v Trstu in Gorici do 31. avgusta imela sledeči urnik: od ponedeljka do četrтка ob 9. do 13. ure, ob petkih bosta zaprta.

44. ŠTUDIJSKI DNEVI DRAGA 2009- Park Finžgarjevega doma - Opčine (TS), Dunajska cesta 35: petek, 4. septembra, ob 16.30 dr. David Bandelj, ... Mi se imamo radi (pregled in vizija medkulturnih, medosebnih in medliterarnih odnosov med Slovenci v Italiji in Sloveniji); sobota, 5. septembra, ob 16.30 dr. Boštjan Žekš, Slovenci v zamejstvu in po svetu po padcu meja, v

obdobju globalizacije; nedelja, 6. septembra, ob 10. uri, dr. Edvard Kovač, »Postkrščanska era ali vek novega krščanstva?«, ob 16. uri dr. Matej Makarovič, Slovenija, Evropa in globalizacija. V nedeljo, 7. septembra, ob 9. uri bo na prireditvenem prostoru za udeležence Drage sv. maša. Spremna prireditve: Brezmejni študijski dnevi - tri desetletja izrazov v soboto, 5. septembra ob 11. uri, v Bambičevi galeriji na Opčinah, Proseška ul. 131 (nasproti župnijske cerkve).

ZSKD obvešča članice in stranke, da bodo uradi do petka, 11. septembra poslovali z naslednjim urnikom: od ponedeljka do petka med 9. in 13. uro.

Po hudi in zahrbtni bolezn nas je mnogo prezgodaj zapustil naš ljubi

Adriano Michelazzi

Vem, da mi boš vedno stal ob strani in mi pomagal.

Z ljubeznijo

tvoja žena Hedvika, hči Tamara s Tinom, vnuka Tayler in Axel, mama Norma, Tamara, Marjan in Jolanda Ozbič, teta, sestrične in bratrance z družinami ter ostali sorodniki in prijatelji.

Prisrčna hvala dr. Nabergoju, dr. Palmari, gospodu Francu in vsem, ki so mu pomagali na kakršenkoli način lajšati bolezen.

Žarni pogreb bo v četrtek, 13. avgusta ob 14.15 iz škedenjske cerkve na tamkajšnje pokopališče.

Namesto cvetja darujte za škedenjska društva in krožke.

Škedenj, 9. avgusta 2009

Pogrebno podjetje Zimolo

Bernardo Smotlak

(Nardo)

Pogreb z žaro bo v četrtek, 13. avgusta, ob 10. uri v cerkvi v Mačkovljah.

Mačkovlje, Trst, 9. avgusta 2009

Pogrebno podjetje San Giusto - Lipa, Boljunec

† Mirno je zaspal

Emilio Luksa

(Milko)

Žalostno vest sporočajo

hčerka Nadja, snaha Irmgard, vnuki, pravnuki in ostalo sorodstvo.

Od njega se bomo poslovili jutri, v ponedeljek, 10. avgusta od 11. do 13. ure v ulici Costalunga.

Žarni pogreb bo v torek, 25. avgusta ob 14. uri v proseški cerkvi.

Prosek, 9. avgusta 2009

Pogrebno podjetje Alabarda - Opčine

Mario Leghissa

Pogreb z žaro bo v torek, 11. avgusta, ob 10. uri v cerkvi v Mavhinjah.

Mavhinje, 9. avgusta 2009

Pogrebno podjetje San Giusto

MARJUČKO

Lepih trenutkov, smeha, veselja, zabave, vse to in še veliko drugega puščaš za seboj.

Nikoli Te pozabil ne bom.

Bratranec Peter

Ob prerani izgubi dragega očeta izreka iskreno sožalje Andreju

ekipa Bum bum lady

Sočustvujemo z Andrejem ob izgubi dragega očeta

klapa iz Brega

† Zaspala je naša draga mama

Vida Germek vd. Andlovic

Žalostno vest sporočajo

hčerke Clara, Elisabetta in Mariagrazia, zetje, vnuki in sorodniki.

Pogreb bo v torek, 11. avgusta ob 10. uri iz ulice Costalunga v cerkev v Kobjeglavo, kjer bo sv. maša ob 11.30.

Trst, 9. avgusta 2009

Pogrebno podjetje Alabarda - Opčine

Zadnji pozdrav noni

Marta, Sara, Caterina, Mattia, Daniel, Kristian, Veronica, Sofia, Carlo in Luigi.

Ob smrti drage mame sočustvujemo z Elisabetto in družino

ravnatelj, učno in neučno osebje srednje šole Ivan Cankar in didaktičnega ravnateljstva Sv. Jakob

Ob smrti drage sestre Vide Germek izrekajo občuteno sožalje Marti Kobal in svojcem

SKD Lonjer-Katinara, KK Adria in Zadruga Lonjer-Katinara

ZAHVALA

Marija Pettirosso vd. Deponte

Zahvalujemo se vsem, ki ste nam bili ob strani v tem žalostnem trenutku in, ki ste na kakršenkoli način počastili spomin naše drage.

Posebna zahvala MPZ Upokojencev iz Brega.

Družina

Boršt, 9. avgusta 2009

Pogrebno podjetje Alabarda - Boljunec

ZAHVALA

Sergij Pertot

(Brvinc)

Janjeni ob tolikšnih izrazih sožalja se iz srca zahvaljujemo vsem, ki so na katerikoli način počastili našega predragega.

Jenifer, Manuel in Nanda z družino

10.8.2000

10.8.2009

Vladimir Krmec

Ob obletnici smrti se ga spominjajo

žena Lea in ostali sorodniki

10.8.1999

10.8.2009

Breda Turčinovič por. Pieri

Minili so dnevi in noči, ko tebe več ni, a spomin nate še vedno močno živi!

Vsi domači

GORICA - V veži županstva razobešena panoja z načrtom nove avtoceste

Jeklo za krožišče v Štandrežu, led žarnice za tunel v Sovodnjah

Notranjost tunela bo prekrita s protihrupnimi panoji - Ob avtocesti čistilne naprave

V veži goriškega županstva sta občanom na ogled dva velika panoja z načrtom nove avtocestne povezave Gorica-Vileš in s fotografijami nekaterih infrastruktur, ki bodo uresničene skupaj s prometnico. Za Goričane je posebno zanimiva podoba, ki jo bo v prihodnosti imelo štandreško krožišče. Ker bodo cestišče avtoceste za nekaj metrov razširili, bo tudi krožišče precej spremenjeno, saj sedanje ne bo več odgovarjalo novim potrebam. Zaradi tega bodo zgradili dva nova mostova, ki bosta prečkala avtocesto, njuna teža pa bo slonela na štirih velikih jeklenih lokih; le-ti so na načrtu, ki je na ogled v veži županstva, rdeče barve, sicer pa naj bi takšni bili tudi v resnici. Loka, ki bosta zgrajena na zunanji strani krožišča, bosta merila v dolžino vsak po 52 metrov in bosta pritrjena na cestišče; medtem se bosta loka na notranji strani krožišča dvigala več metrov v zrak in bosta dolga vsak po 64 metrov. Krožišče bo imelo tudi novo, sodobno razsvetljavo. Današnji rdeče-beli drog, ki se dviga visoko v zrak sredi krožišča, bodo odstranili; namesto njega bodo namestili več led žarnic, ki bodo postavljene vsenaokrog novega krožišča in tudi na kablji, ki bodo pritrjeni na oba nosilna loka.

Led žarnice bodo nameščene tudi v vseh novih tunelih, ki jih bodo zgradili

Prehod za pešce v Vilešu (zgoraj), štandreško krožišče z jeklenima lokoma (desno)

BUMBACA

med Vilešem in Gorico. Na panojih v veži županstva je naslikana nova podoba tunela, ki bo prečkal Sovodnje. Po zagotovilih načrtovalcev bodo notranjost tunela prekrili s panoji iz posebne mase, ki absorbira hrup; vhode bodo po drugi strani prebarvali s fotokatalitičnim lakom, v katerega je vgrajen poseben katalizator, ki obdeluje vonjave in odstranjuje škodljive snovi iz ozračja. Ob avtocesti bo v Sovodnjah in tudi drugod zgrajenih več malih čistilnih naprav za fitodepuracijo vode, ki bo po jaških pritekala s cestišča.

Kar se tiče štandreškega krožišča, velja še omeniti, da si štandreški rajonski svet prizadeva za ureditev podhoda, ki bi omogočil pešcem in kolesarjem prečkanje avtoceste. Na fotografijah v veži goriškega županstva ni mogoče razumeti, kje bo podhod zgrajen in katere so njegove glavne lastnosti, saj so na razobešenem načrtu evidentirane le večje infrastrukture. (dr)

GORICA - Njune »žrtve« so predvsem starejši ljudje

Goljufinji na pohodu

Odbornica Romano: »Osebam, ki se izdajajo za občinske uslužbenke in silijo v hiše, ne gre verjeti«

Po Gorici sta bili včeraj na pohodu goljufinji, ki sta se pretvarjali, da sta občinski uslužbenki in da preverjata življenjske razmere starejših oseb, če imajo posebne potrebe in podobno. Njune »žrtve« so bili priletni ljudje, ki sta se jima ženski približevali na ulici, jih spraševali po davčni kodi in jih nato nagovarjali, naj ju pospremito na svoj dom. Alarm je sprožil starejši goriški par, ki ni padel v njuno past, saj jima ni dovolil vstopa v hišo. Posumil je, da gre za tatice ali goljufinji.

»Občina ne pošilja nikogar na domove,« je včeraj jasno povedala odbornica za socialo Silvana Romano, ki sta jo Goričana opozorila na ženski. Povedala sta, da gre za gospe srednjih let, prva je visoka okrog 1,60 m in čvrste postave, druga pa 1,70 m in vitka. Odslovila sta ju, a ju nista prijavila. Zato odbornica poziva vse, zlasti seveda starejše osebe, k previdnosti: »Osebam, ki se pretvarjajo za občinske uslužbenke in silijo v hiše, ne verjemite. Če se vam približajo, otesite se jih in o tem obvestite oblasti.«

GORICA

Prometna revolucija na trgu Saba

Na trgu Saba bodo jutri uredili krožišče, ki bo nadomestilo dosedanje semaforizirano križišče med ulicama Aquilea in Di Manzano ter korzom Italia. Hkrati bodo uvedli spremenjen prometni režim v ulici Fatebenefratelli. Kdor bo prihajal iz bolnišnice, ne bo smel zaviti v levo proti mestnemu središču, pač pa bo moral nadaljevati vožnjo do krožišča Div. Mantova in se od tod vračati proti trgu Saba. Kdor se bo pripeljal iz Štandreža in Ločnika, pa ne bo več smel zaviti v ulico Fatebenefratelli; moral bo do trga Saba, od koder se bo vrnil navzdol po ulici Aquilea in nazadnje zavil v desno.

GABRJE - Ob cesti pod vaško cerkvijo

Gradijo podporni zid

Dela naj bi se zaključila pred prvim novembrom - V Rupi družba ENEL mora odstraniti električni drog

Temelje za nov podporni zid v Gabrjah kopljejo z bagerjem

BUMBACA

V spodnjih Gabrjah gradijo nov podporni zid ob cesti, ki vodi k vaški cerkvi. Poseg se je začel prejšnji teden in ga opravljajo s finančno podporo deželne civilne zaščite. Načrt za gradnjo je bil pripravljen že pred časom, saj poseg uresničujejo s prispevkom 60.000 evrov, ki ga je sovođenjska občina dobila še za gradnjo novega podpornega zidu ob rupenskem vrtcu. Poseg v Rupi je v glavnem zaključen, sicer pa čakajo edino, da bo družba Enel premaknila drog javne razsvetljave. Do tega naj bi prišlo jeseni, zatem pa se bo gradnja zidu dokončno zaključila.

Nov podporni zid je bil potreben tudi v spodnjih Gabrjah, saj je bil dosedanji precej dotrajan. Delavci so prejšnji teden z bagrom za-

čeli odstranjevati star podporni zid, pri kopanju temeljev za novega pa so nepričakovano naleteli na trdo kraško skalo. Zaradi tega bo po vsej verjetnosti gradbeno podjetje obnovilo le del obstoječega podpornega zidu, saj za kopanje temeljev v skali potrebujejo več časa, kar takoj zviša stroške za poseg. Gradbena dela bodo po besedah sovođenjske županje Alenke Florenin trajala nekaj mesecev, zaključila pa naj bi se pred prvim novembrom. Ker je med posegom cesta zaprta, so uredili obvoz, ki omogoča dostop do cerkve in sosednjih hiš. Obvoz je speljan po makadamski cesti, ki teče delno po občinski lastnini, delno po zemljišču v lasti župnije.

GRADIŠČE - Primosig (SSk)

Serracchianijevo opozoril na zaščito

»Za manjšino ni pravega posluha«

SILVAN PRIMOSIG

BUMBACA

Na političnem shodu s podporniki evropske poslanke Debore Serracchiani, ki bo kandidirala za deželno tajnico Demokratske stranke (DS), je nastopil tudi pokrajinski predsednik Slovenske skupnosti (SSk), Silvan Primosig, ki je izpostavil vprašanje manjšinske zaščite. V dvorani hotela Franz v Gradišču je uvodoma podčrtal pomembno prisotnost slovenske narodne skupnosti v FJK. »Zaradi te uživa dežela statutarno posebnost, po kateri ji pripada precej upravne avtonomije,« je opozoril evropskanko.

V nadaljevanju ji je Primosig predstavil SSK, »edino zbirno stranko Slovencev v Italiji, s katero je DS podpisala federativni dogovor,« je pojasnil. Ob tem je omenil uspešno sodelovanje obeh strank v številnih javnih upravah, od deželnega sveta do goriške in tržaške pokrajine ter občinskih svetov v Gorici in Trstu. Med svojim nastopom pa je posebej poudaril, »da se neizvajanje zaščitne zakonodaje vleče že skoraj celo desetletje. V takšnih razmerah je slovenska narodna skupnost prisiljena vlagati ogromno energije v neprestano opozarjanje državnih in deželnih institucij, ki pa ji ne izkazujejo primernega posluha.«

Na shodu v Gradišču je evropskanka pojasnila razloge svoje kandidature na oktobrskem deželnem kongresu DS. Izjavila je, da je Goriška oddaljena od centrov oblasti, zato je hkrati observatorij političnih teženj in valinica novih ideo, mora pa se otestiti svoje obrobnosti, je poudarila Debora Serracchiani.

GORICA - Silicanum odpira jutri svoja vrata obiskovalcem

Kmečki turizem vzklil na Solkanskem polju

Za podvig poskrbel Adriano Podversic z družino

Turistična kmetija Silicanum sredi Solkanskega polja (zgoraj) in Podversicevi (levo)

BUMBACA

V severnem delu Gorice, sredi Solkanskega polja le nekaj metrov stran od nekdanjega kmečkega mejnega prehoda, po novem stoji turistična kmetija Silicanum, ki je po rimskem Solkanu dobila tudi ime. V slogu bed & breakfasta sta jo zgradila Adriano Podversic in njegova žena Cinzia Olivo, ki si od naložbe veliko pričakujeta, saj sta prepričana, da bo turistična struktura v ulici Degli Scogli s svojimi apartmaji različnih velikosti, bazenom, savno in še marsičim privlačna za obiskovalce.

»Gradnja turistične kmetije se je pričela pred približno dvema letoma, od pomladi naprej pa smo čakali na dovoljenje za njeno odprtje,« pojasnjuje Olivo in pravi, da se je med poletjem oglasilo več turistov, ki bi radi prespali v kmetiji, vendar zaradi pomanjkanja dovoljenja za odprtje jim niso mogli ustreči. »Pri nas bo možen večdnevni oddih v objemu narave; ker smo le nekaj več kot kilometer oddaljeni od središča Gorice, bodo nedvomno pri nas prespali tudi poslovneži in sploh uslužbenci raznih podjetij, ki so zaradi dela v mestu. Apartmaje bomo dajali v najem tudi za krajši čas, dve noči, tudi eno, tako da pričakujemo precejšnje zanimanje tudi med udeleženci kulturnih in prazničnih prireditev, ki potekajo v Gorici,« razlaga Olivo.

Kjer danes stoji sodobno opremljeno poslopje, je nekoč bila kmetija, ki sta jo vodila Anton Podversic in Marica Colja. Osrednja dejavnost kmetije je bila vinogradništvo, saj so letno pridelali okrog tisoč hektolitrov vina, ki so ga prodajali na domu; nekajkrat na leto so odprli osmico, ki je bila med Goričani zelo priljubljena. Kmetijo je prevzel Antonov sin Adriano, ki se je pred petimi leti posvetil izključno kmetijstvu, medtem ko je imel prej še drugo službo. Skupaj z ženo sta se odločila za prenovitev nekdanjega poslopja; hišo so obnovili, hlev pa so porušili in namesto njega zgradili novo stavbo. Svojim gostom - skupno jih bodo lahko sprejeli 22 - bodo poleg prenočišča nudili tudi zajtrk, sicer pa bodo imeli obiskovalci na razpolago tudi zunanji bazen, turško kopel, finsko savno in hidromasazno kad. Možen bo tudi nakup vina, ki ga pridelajo v vinogradih v Števerjanu, olivnega olja, sadja in zelenjave. Olivo pojasnjuje, da so njihove povrtine, češnje, breskve, marelice in druge dobrote z domačega vrta in sadovnjaka že na prodaj Goričanom, ki vsak dan obiskujejo kmetijo v severnem delu mesta.

Družina Podversic je dovoljenje za obratovanje turistične kmetije dobila v četrtek, zato pa bo njeno odprtje jutri. »Ker smo dovoljenje dobili na vrat na nos, nismo uspeli pripraviti posebnega praznika. Zato načrtujemo, da bomo svečano odprtje priredili prihodnjo pomlad,« pravi Olivo. Njej in možu Adrianu bo pri upravljanju turistične kmetije pomagal še 19-letni sin Aaron.

Novico o jutrišnjem odprtju smo izbrskali na internetu; kmetija Silicanum je namreč na svetovnem spletu prisotna z lepo urejeno štirijezično spletno stranjo www.agriturismosilicanum.it, na kateri so informacije o ponudbi v slovenščini, italijanščini, nemščini in angleščini. (dr)

SOVODNJE - Županja napoveduje ukrepe

Odstranitev zabojnikov ni zalegla

Občinski delavci so zelenico ob vhodu na sovodenjsko pokopališče počistili v petek dopoldne, le nekaj ur kasneje pa so neznanci tja že odvrgli nesortirane odpadke

FOTO PDK

Odstranitev zabojnikov izpred pokopališča v Sovodnjih ni zalegla. Natančno na kraj, od koder so ju umaknili in ga počistili, so v petek, le par ur po odhodu občinskih delavcev, neznanci odvrgli vrečke z odpadki, ne da bi se zmenili za dejstvo, da tam ni odlagališča. Tudi manjša zabojnika, ki ju je družba Iris namestila v notranjost pokopališča, sta bila neprimerno uporabljena. V njiju so se namreč znašli tudi kuhinjski odpadki, ki vanju ne sodijo, saj sta namenjena le pokopališkimi odpadkom.

Županja Alenka Florenin ne skriva razočaranja in jeze: »Za takšno početje ni opravičila. Razlagamo si ga lahko le z lenobo ali brezbriznostjo posameznikov.

Očitno nekateri v vasi ne sortirajo odpadkov, zmečejo jih v vreče in jih odvrgajo, čeprav je njihovo odnašanje izpred domov zagotovljeno.«

Občinski delavci so zelenico ob vhodu na pokopališče počistili v petek dopoldne, le nekaj ur kasneje pa so tja že bili odvrgeni nesortirani odpadki. »Čistoča ni trajala niti pol dneva. Družba Iris bo sedaj namestila tablo s prepovedjo odlaganja odpadkov. Upam, da bodo ljudje to upoštevali, če pa ne bo zaleglo, bomo ukrepali. Lenobe ne bomo podpirali,« napoveduje županja in občane poziva, naj pristojne urade opozorijo, če opazijo mazače.

GRAD KROMBERK

Utrinkov dovolj tako na nebu kot v kozarcu

Po dveh letih obudili gastro- in astronomsko obarvan večer

V večernih urah še posebej idilični Grad Kromberk je bil v petek zvečer prizorišče prireditve Zvezdni utrinki v kozarcu. Na njej so za prvaka vinske ceste spodnje Vipavske doline razglasili Beli pinot barique 2004 blagovne znamke Dornberg ter vino Carisma rdeča 2004 iz kleti Vina Saksida. Večer so s kulinaricnimi dobrotami popestrili kuharski mojstri štirih lokalnih restavracij in gostiln, za utrinke na nebu pa je poskrbelo kar nebo samo. Obiskovalcem ga je približal astronom Samo Stopar.

Zvezdni utrinki v kozarcu je prireditev, s katero je restavracija Grad Kromberk v sodelovanju z mestno občino Nova Gorica obudila promocijo pred desetletjem oblikovane in konec lanskega leta prenovljene vinske ceste spodnje Vipavske doline, ki dandanes združuje 45 vinarjev. Po dveh letih premora je vinska cesta v petek ponovno dobila svoja prava prvaka. Petčlanska komisija Kmetijsko gozdarskega zavoda Nova Gorica je 31. julija ocenila 23 vzorcev belih in rdečih vin, ki jih je v ocenjevanje oddalo 14 vinarjev, devet, med njimi sta bila tudi pridelovalca belega in rdečega prvaka, se jih je v petek predstavilo številnim obiskovalcem. Beli pinot barique 2004 je sicer letošnji šampion novosadskega sejma, Carisma rdeča 2004 pa je izbrana mešanica treh vin: merlota, cabernet sauvignona in barbere, ki je v barique sodih odležala polnih 20 mesecev. Izbor najboljših so s kulinaricnimi specialitetami - šlo je za tipične vipavske jedi - popestrili domači kuharski mojstri, ki so poskrbeli za utrinke na krožnikih. Marinirane sardele, oves z jurčki in orehovi ter skutni štruklji so ob odličnih vinih razvajali brbončice obiskovalcev, ki so v jasni pektovi noči prišli na svoj račun tudi z utrinji na nebu. Perzeidi, zvezdne kopice in Jupiter so bili dobro vidni, nekaj težav je pri

Grad Kromberk

FOTO T.B.

opazovanju povzročala le močna polna luna.

In če je bil petkov večer v znamenju vipavskih vin in kulinarike ter opazovanja zvezdnih utrinkov, je bil amfiteater gradu sinoči rezerviran za gledališče. S predstavo Namišljena bolnica so igralci goriškega narečnega gledališča obiskovalce popeljali v magične Benetke 18. stoletja. Upriporili so namreč leta 1751 nastalo delo enega od očetov italijanske komedije Carla Goldonija, ki ga je skrajšal in priredil Giorgio Amadeo, režiral pa Gianfranco Saletta. Tekst, ki je bil premierno uprizorjen na goriškem gradu, je v beneškem narečju in prav zato je bil sinoči gledalcem na voljo sinopsis v slovenskem jeziku. (tb)

SABOTIN - Četrty gorski kronometer

Zmagovalec rekordno hiter

Stefano Peruzovich je zmagovalec četrtega gorskega kronometra po Sabotinu, ki je potekal včeraj na cesti med Znooriščem in italijansko vojaško karavlo pod vrhom hriba. Za vzpon je potreboval 16 minut in 17 sekund, kar predstavlja nov rekord proge. Peruzovich, ki tekmuje za ekipo Fun Bike iz kraja Cussignacco, je z zmago postal deželni prvak v gorskem kronometru.

Tekme se je udeležilo 39 kolesarjev iz FJK in Slovenije. Prvi tekmovalec se je proti vrhu odpravil ob 16. uri, nakar so mu vsakih par minut sledili ostali. Ob zaključku je pred vojaško karavlo potekalo nagajevanje, ki ga je vodil občinski odbornik za šport Sergio Cosma ob udeležbi predsed-

nika rajonskega sveta Lovrenca Persoglie, prisotni pa so bili tudi predstavniki konjeniške brigade Pozzuolo del Friuli. Tekmo je goriška občina priredila s pomočjo krajevnega sveta za Pevmo, Štmaver in Oslavje, društva Sabotin, goriškega centra za arheološke in zgodovinske raziskave, kolesarske zveze in kolesarskega društva ASD Team Isonzo. Z dirko je občina obeležila tudi 8. avgust 1916, ko so italijanski vojak zavzeli Sabotin in nato še Gorico. Prvič so gorski kronometer priredili leta 2006, lani pa je občina njegovemu imenu dodala naziv »Trofeo Sabotino Tricolore«. Sinoči je župan Ettore Romoli položil venec pred kostnico na Oslavju, sledila je svečanost v spominskem parku.

Včerajšnja dirka po Sabotinu; udeležilo se je 39 kolesarjev iz FJK in Slovenije

BUMBACA

GORICA - Zaključni večer s svežimi Kapljicami kulture

Kapljalo ob karibskih ritmih

Pred občinstvom tudi plesalke z otočja Mauritius - Na štirih letošnjih večerih 43 nastopov in skupno 58 nastopajočih

Udeleženci Kapljic kulture so se posedli tudi po klopih ljudskega vrta (levo); plesalki z otočja Mauritius (desno)

BUMBACA

GORICA - Festival folklore Od Škotske do Južne Afrike

Konec meseca bo v Gorici potekal tradicionalni festival folklore, že 39. po vrsti. Od 27. do 29. avgusta se bo na trgu Battisti predstavilo osem skupin, ki bodo v Gorico prišle iz Argentine, Kolumbije, Rusije, Južne Afrike, Swazilanda, Črne Gore, Škotske in Italije. Folklorni praznik se bo zaključil v nedeljo, 30. avgusta, s sprevodom po goriških ulicah; poleg skupin iz že omenjenih držav se bodo povorke udeležili glasbeniki in folkloristi iz Furlanije-Julijske krajine, Avstrije, Slovenije in Hrvaške. V soboto, 29. avgusta, bo na goriškem županstvu potekal kongres, ki že običajno spremlja folklorni festival. Letos bo posvečen folklori kot sredstvu za spoznavanje različnih kulturnih izročil.

Po štirih večerih in trinštiridesetih nastopih, ki jih je skupaj oblikovalo osemindeset amaterskih improviziranih umetnikov, so se Kapljice kulture tudi letos izsušile in izčrpale vso zalogo domišljije Goričanov, vsaj tistih bolj pogumnih, ki se radi prepustijo nastopanju na odru. V petek se je v ljudskem vrtu ob kipu Simona Gregorčiča in Gyulajevem vodometu kot vsak večer zbralo lepo število prebivalcev obeh Goric; nekaj je bilo tudi priseljencev, ki so z zanimanjem sledili raznim predstavam, saj so se le-te, časovno omejene na nekaj minut in večinoma z lažjo sporočilnostjo, približale tudi tistim, ki slovenskega, italijanskega in furlanskega jezika ne poznajo.

Prva je na oder v spremstvu napovedovalk ZSKD-ja Karoline Černic, Anne Roveresi in Romine Cijan stopila goriška rock skupina »I lokomotivi«, ki se je predstavila z energično priredbo Celentanove pesmi Storia d'Amore iz konca šestdesetih let. Nato je sceno prevzela Corine iz otoške države Mauritius s skupino petih plesalk, ki so zaplesale v spremljavi karibskih ritmov. Sledila je klasična baletna točka bivše operne plesalke Livie Lapini.

Alessia Peressini, dijakinja nižje srednje šole Iva-

na Trinka v Gorici, je predstavila dva krajša filma, ki so ju dijaki med šolskim letom izdelali v filmskih delavnicah v okviru popoldanskih šolskih dejavnosti. Film »Šola, da se ti zrola«, ki je nastal pod mentorstvom profesorja Aleksandra Kodriča, lepo prikazuje, kaj se med šolskim letom po hodnikih šole Trinko dogaja in s katerimi konjički se dijaki, učno in neučno osebje ukvarja ob prostem času. Štiriminutnemu filmu je sledila še projekcija spota o vodi, zmagovalca prve nagrade na natečaju o smotni uporabi vode, ki ga je razpisalo podjetje mineralnih vod Norda. Po pripovedovanju vicev Paola Todisca, pravi stalnici letošnjih Kapljic kulture, je s komično pantomimsko predstavo nastopil še uigrani duo Pepina in Rozina iz Škrbine pri Komnu.

Večer je sklenila projekcija fotografij iz vseh letošnjih večerov Kapljic kulture, ki so jih posneli člani fotokluba Skupina 75 Igor Pahor, Loredana Prinčič, Marko Vogrič, Igor Skorjanc, Miran Vizintin in Silvan Pittoli, ki so bili vsak večer v ljudskem vrtu na preži, da bi v objektivne svojih kamer ujeli emocije nastopajočih in prisotne publike. Kapljice kulture so se torej iztekle in bodo v organizaciji ZSKD in goriške pokrajine spet prikaplale naslednje poletje. (VaS)

VOJSKO - Pohod V spomin na prenos ranjencev

Letošnji pohod od Želina do Vojškega - v spomin na prenos več kot sto ranjencev od Cerknega do Črnomlja leta 1944 - bo 29. avgusta. Zbirališče in odhod sta predvidena ob 7. uri, prihod na Vojško ob 16. uri, po slovesnosti bo vrnitev z avtobusi v smeri Idrije in Želina. Organizatorji načrtujejo številčno udeležbo z Goriškega; za vpis in zavarovanja naj se zainteresirani javijo na tel. 348-5298655. Na lestvici od 1 do 5 (1 = krožna pot po Sabotinu, 5 = nočni pohod s Pasje ravni v Dražgoše) je ta pohod 3. težavnostne stopnje.

Vaški zavetnik na Vrhu

Na Vrhu bodo danes počastili krajevnega zavetnika sv. Lovrenca. Praznovanje se bo začelo z mašo in procesijo ob 10. uri v vaški cerkvi, sledila bo družabnost.

Poletni urnik okenca ICI

V Gorici bo jutri stopil v veljavo poletni urnik okenca ICI. Ob ponedeljkih in sredo bo odprto med 8.45 in 12. uro ter med 16.30 in 17.30.

Viteške igre v Krminu

V kmetiji Angoris pri Krminu bodo danes ob 18. uri viteške igre. Srednjeveške stojnice bodo odprli opoldne, ob 17.45 bodo na prizorišče iger prišli konjeniki.

Penina na Gradini

Družba Rogos prireja jutri ob 20. uri v centru Gradina v Doberdolu degustacijo penecih kraških vin, ki jih pridelajo vinarska podjetja Sancin iz Doline, Bibc iz Križa, vinska klet iz Sežane, Kan-te iz Praprota in Castelvechio iz Zagaja. Ob 22. uri bo astrofizik govoril o zvezdah. Za udeležbo je nujna predhodna rezervacija na inforogos@gmail.com ali na tel. 333-4056800.

Včeraj danes

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
ALESANI, ul. Carducci 40, tel. 0481-530268.
DEŽURNA LEKARNA V KRMINU
LUZZI DAVERIO, ul. Matteotti 13, tel. 0481-60170.
DEŽURNA LEKARNA V RONKAH
ROMJAN (ALLA STAZIONE), drevo-red Garibaldi 3, tel. 0481-777446.
DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
ALLA SALUTE, ul. Cosulich 117, tel. 0481-711315.
DEŽURNA LEKARNA V VILEŠU
LABAGNARA, ul. Monte Santo 18, tel. 0481-91065.

Kam po bencin

Danes so na Goriškem dežurne naslednje bencinske črpalke:

GORICA
ESSO - Ul. Aquileia 40
ESSO - Ul. Lungo Isonzo 77
ERG - Ul. San Michele 57
AGIP - Ul. Trieste 179

TRŽIČ
SHELL - Ul. Boito 43
AGIP - Ul. Matteotti 22
ERG - Ul. G.F. Pocar

KRMIN
OMV - Drev. Venezia Giulia 53

GRADIŠČE
SHELL - Drev. Trieste 50/a

RONKE
AGIP - Ul. Redipuglia, na državni cesti 305 km 14+
ŠTARANCAN
AGIP - Ul. Trieste 47

MARIAN
AGIP - Ul. Manzoni 164

ŠKOCJAN
AGIP - Ul. Battisti 22 (Pieris)

ROMANS
AGIP - Ul. Aquileia 34

Kino

GORICA KINEMAX: zaprt do 20. avgusta.
DANES IN JUTRI V TRŽIČU KINEMAX Dvorana 1: 19.00 - 21.30 »Harry Potter e il principe mezzosangue«. Dvorana 2: 19.50 - 22.00 »Mamma mia!«. Dvorana 3: 19.50 - 22.00 »Matrimonio all'inglese«. Dvorana 4: 20.00 - 22.00 »Due partite«. Dvorana 5: 20.00 - 22.10 »Appaloosa«.

Koncerti

DVORNA GLASBA 2009: 12. avgusta, ob 21. uri bo v goriškem gradu koncert »Camerata Antiqua«, nastopata skupina Camerata antiqua Labacensis in Manfredo Kraemer.
MED ZVOKI KRAJEV: danes, 9. avgusta, ob 21. uri v cerkvi v Šlovrencu koncert kvarteta Stradivarius.
ŽENSKI PEVSKI ZBOR iz Ronk v sodelovanju z župnijo Sv. Lovrenca prireja orgelski koncert danes, 9. avgusta, ob 20. uri v cerkvi sv. Lovrenca v Ronkah. Igrala bosta Mirko Butkovič iz Tržiča in Eva Dolinšek iz Mirna.

Izleti

POHOD PO TRNOVSKEM GOZDU: športno društvo Mark Šempeter organizira danes, 9. avgusta, pohod po Trnovskem gozdu. Start ob 15. uri pred Kulturnim domom na Trnovem, pohodnikom pa bosta na voljo krajša (6 km) in daljša (12 km) proga.
SPDG obvešča, da bo vzpon na Monte Pelmo (3.169 m) zadnji konec tedna v avgustu. Tura je zelo zahtevna. Zaradi organizacije prevoza in rezervacije prenočišča je obvezna prijava do danes, 9. avgusta, na tel. 0481-882079 (Vlado). V slučaju težav s prenočiščem pride v poštev enodnevni

izlet, oziroma sprememba cilja.
SPDG priredi 20. septembra avtobusni izlet na Koroško z ogledom soteske Garnitzen pri Modrinji vasi (Moe-derndorf) pri Šmohorju. Pohod skozi sotesko po urejeni in opremljeni poti traja okrog tri ure, okrog dve uri pa je potrebnih za povratek na izhodišče. Priporoča se planinska oprema, zlasti pa primerna obutev. Avtobus bo odpeljal ob 6.30 iz Gorice, vrnitev okrog 20. ure; informacije in prijave na tel. 0481-882079 (Vlado) v opoldanskem času ter 20. avgusta od 19. do 20. ure na sedežu društva.

Čestitke

Na počitnicah naša KAJA danes deset let slavi. Da bi bila zdrava, vesela, pridno se učila in v življenju se še naprej lepo imela, to ti želi nona Leda, mala Ester pa pošilja koš poljubčkov.

Obvestila

DRŽAVNA KNJIŽNICA v ul. Mameli v Gorici bo do 22. avgusta zaprta. Možni bosta le izposoja in vrnitev knjig med 10. uro in 12.30.
KMEČKA ZVEZA sporoča, da bo njen goriški urad zaprt zaradi dopusta do 21. avgusta.
KNJIŽNICA DAMIR FEIGEL obvešča, da je odprta od 8. do 16. ure. Za dopust bo zaprta od 17. do 28. avgusta.
OBČINA DOBERDOB obvešča, da bodo v avgustu anagrafski, davčni urad in tajništvo zaprti popoldne.
URAD MLADINSKEGA DOMA bo zaprt zaradi dopusta do 21. avgusta; informacije na tel. 0481-536455.
URADI ATER na korzu Italia 116 v Gorici bodo 14. avgusta zaprti.
ZVEZA SLOVENSkih KULTURNIH DRUŠTEV obvešča, da so uradi v Gorici zaprti do 14. avgusta.
11. USTVARJALNA DELAVNICA ZSKD v Mladinskem hotelu v Pliskovici se pri-

OBVESTILO

Sporočamo, da bo tajništvo goriške redakcije zaprto od 10. do 15. avgusta 2009

Za brezplačne čestitke in razna obvestila ter za sporočila naročnikov prosimo, da kličete tajništvo v Trstu na

tel. **040-7786333** ali **040-7786330** (faks **040-772418**) ali pišete na e-mail redakcija@primorski.eu od 10. do 15. ure (ob sobotah od 10. do 13. ure)

čne v nedeljo, 23. avgusta, ob 17. uri (ne ob 15.30) in zaključí v petek, 28. avgusta, ob 17. uri. Udeleženci pridejo in odidejo v spremstvu staršev; informacije nudi ZSKD na korzu Verdi 51 int., tel. 0481-531495, faks 0481-550004, gorica@zskd.org, www.zskd.eu.

OKVAL IN ZŠDI prirejata od 24. do 28. avgusta v telovadnici v Štandrežu in od 31. avgusta do 4. septembra v telovadnici v Doberdolu odbojarski kamp za deklice in dečke od 6. do 12. leta starosti. V Štandrežu bo potekal med 15. in 19. uro, v Doberdolu pa med 7.45 in 13. uro (brez kosila). Kamp bo vodil odbojarski trener Leon Hrovat. Društvo bo poskrbelo za prevoz iz sosednjih občin; informacije in vpisovanje na tel. 328-1511463 (Ingrid) ali 393-2350925 (Sandro v večernih urah).

PRAZNIK SV. ROKA V GORIŠKEM PODTURNU poteka do 16. avgusta vsak dan od 20.30 dalje.

V ZAGRAJU, v parku za županstvom, bo še danes, 9. avgusta, praznik SKP od 18. ure dalje.

GM GORICA obvešča, da bodo uradi zaprti do 28. avgusta. Izjema bo petek, 21. avgusta, v jutranjih urah, ko bodo sprejemali vpise za poletno delavnico, ki bo potekala v Doberdolu od 24. do 28. avgusta za otroke od 6. do 11. leta starosti.

ZŠDI obvešča, da bo goriški urad za-

prt do petka, 14. avgusta.

DRUŠTVO SLOVENSkih UPOKOJENCEV za Goriško sporoča, da bo društveni sedež na korzu Verdi 51 zaprt do 31. avgusta; informacije na tel. 0481-532092 (Emil D.) ali 0481-390688 (Savirij R.).

OBČINSKA KNJIŽNICA V DOBERDOB- BU bo zaprta do 12. avgusta.

COERVERJEVA NOGOMETNA ŠOLA DOBERDOB - ŠZ Mladost prireja od ponedeljka, 24., do sobote, 29. avgusta, na igrišču v Doberdolu poletni kamp, namenjen izpopolnjevanju nogometnih veščin mladih igralcev od 6. do 15. leta starosti; informacije in vpisovanje na tel. 334-6989857 (Domenico Donda), 338-3681964 (Fulvio Battistuta), 335-6041844 (Igor Juren), info@juren.it.

Prispevki

Štefanja Jure in Dolfo Černic darujeta ob praznovanju zlate poroke 300 evrov za krvodajalce iz Doberdoba in 300 evrov za hospic Via di Natale v Avianu.

Pogrebi

JUTRIV GORICI: 9.30, Elvira Bandelli vd. Fasoli z glavnega pokopališča v stolnici in na glavno pokopališče.

OB UMESTITVI PONOVO IZVOLJENEGA PREDSEDNIKA AHMADINEDŽADA

Iran na razpotju: Ljudje zahtevajo, da država stopa v korak s časom

BOJAN BREZIGAR

O dločitev zahodnih držav, da na najnižji možni stopnji sodelujejo na slovesnosti ob umestitvi iranskega predsednika Ahmadinedžada in da mu ne pošljejo uradnih čestitk ob izvolitvi, je ponovno opozorila na dejstvo, da ostaja Iran še vedno eno izmed velikih kriznih žarišč v svetu. Veliko je predvsem zato, ker je s 70 milijoni prebivalcev to zares velika država, pa tudi po površini je Iran na 18. mestu na svetu. Navsezadnje gre za veliko krizno žarišče tudi, če pogledamo seznam sosedov: (Turčija, Irak, Armenija, Azerbajdžan, Turkmenistan,

Afganistan in Pakistan) in nenazadnje tudi zaradi bolj ali manj prikritih ambicij, da postane jedrska velisila.

Pravzaprav, če dobro pogledamo geopolitično karto sveta in upoštevamo novosti, ki jih je v mednarodno politiko prinesel ameriški predsednik Barack Obama, z dokajšnjo lahkoto ugotovimo, da v tem času samo dve državi, Severna Koreja in Iran, predstavljata nevarnost globalne destabilizacije; pa še glede Severne Koreje lahko po nedavnem obisku bivšega ameriškega predsednika Billa Clintona govorimo o znakih otoplitve. In tako so oči vsega sveta dejansko uprte v Teheran.

Način, kako zahodna javnost spremlja zadnja dogajanja v Iranu, pa zagotovo ne daje verne slike o dogodkih v tej državi. Predsednika Ahmadinedžada namreč na Zahodu poznamo predvsem zaradi nekaterih njegovih stališč v zvezi z jedrskim oboroževanjem in z odnosom do Izraela, vključno z zanikanjem holokavsta. Zato ljudje njegovo delo posplošujejo in ga pogosto istovetijo z vprašanji, ki pa v samem Iranu niso zelo odmevna.

Kot se pogosto dogaja, je treba vselej ločiti med percepcijo neke države v tujini in percepcijo oblasti, ki jo imajo državljani iste države. Vse prepogosto se namreč dogaja, da vo-

ditelji potencirajo mednarodno problematiko z namenom, da prikrijejo težave, s katerimi se spoprijema doma; iskanje zunanjega sovražnika je v politiki dokaj običajno.

Res je sicer, da je Ahmadinedžad v svojem prvem mandatu dajal duška predvsem nasprotovanju Izraelu in mu grozil z uničenjem. (Mimogrede: v Jeruzalemu je isto počenjal Netanjahu; vse od časa, ko je bil v opoziciji, je grozil, da bo napadel Iran; večkrat je javno izjavil, da za Izrael Palestinci niso nikakršen problem, problem pa je Iran. Med volilno kampanjo pa se je odkrito zavzemal, naj Izrael napade Iran.) Dejansko pa se je Ahmadinedžad letos predstavil volivcem predvsem s snopom reform, ki jih je izvedel v svoji notranji politiki. Nekatere od teh so spremenile socialno podobo države, začeni s pokojninami oziroma socialnimi prispevki za kmete, ki jih je koristilo približno 7 milijonov ljudi, to je 10 odstotkov prebivalstva. Če tem prištejemo družinske člane, nam bo dokaj jasen domet predsednikove politike in torej realna verjetnost, da bo na volitvah zmagal.

V Iranu sem bil v aprilu, ko so bile priprave na volitve v polnem teku. Ugotovil sem, da je Iran dejansko razvita država, in ne fiktivno, kot je to bilo v času šaha, kjer je razvoj dosegel samo maloštevilno elito. Seveda, standardi niso povsem enaki našim, vendar se jim približujejo. Obstajajo tudi razlike med bogatimi in revnimi, vendar te razlike niso markantnejše kot v glavnini držav Zahodne Evrope. Seveda, kdo bo rekel, da gre zasluga za to ležiščem nafte in plina, ki so veliko bogastvo Irana, ampak v drugih državah, ki imajo prav tako nafto in plin, so razlike veliko večje. Islamska revolucija je torej državo privedla do zadovoljive ravni razvoja in v zadnjih štirih letih, ko jo je vodil Ahmadinedžad, se ta razvoj zagotovo ni zauzstavil.

To, razvoj namreč, je ključno vprašanje, na katero je treba gledati z dveh zornih kotov.

Po eni strani ljudje priznavajo oblastem zasluge za modernizacijo in za izboljšanje življenjskih pogojev. Država je denimo praktično odpravila nepismenost, ki je bila pred islamsko revolucijo zelo visoka, zgradila je sodobne ceste in gradi železnice, mesta so v glavnem urejena, kot rečeno, pa se je izboljšalo tudi socialno stanje. Zgovoren primer so skupine dijakov, ki obiskujejo kulturne spomenike: večina jih je opremljena z mobilnimi telefoni in digitalnimi fotoaparati. Šahovih časov se sicer spominjajo le še starejši, živo v spominu pa je še čas iransko-iraške vojne, torej čas velikih odpovedi, številnih žrtev in tudi dejanske revščine; ta vojna je v Iranu utrdila nacionalno identiteto in ponos. Raven modernizacije in napredka, ki jo je dosegel Iran, je poleg že omenjenih socialnih ukrepov zagotovo vplivala na izvid volitev: pogovarjal sem se s številnimi ljudmi, tudi takimi, ki jim sedanji predsednik ni všeč, ampak vsi so bili prepričani, da bo Ahmadinedžad zmagal. Trditev, da so volilni izidi temeljili na slepariji, ki jo vidimo v številnih zahodnih medijih, je torej zelo tvegana. Verjetno je namreč, da je večina volivcev res volila Ahmadinedžada; nikakor ne smemo izida volitev ocenjevati po naših merilih. Kaj si o njem mislijo v tujini, ni pomembno. Pomembno je, da ga doma voli večina. Navsezadnje bi lahko primerjavo naredili kar z Italijo: ne glede na to, kaj si v tujini mislijo o Berlusconiju, je večina ljudi v Italiji glasovala zanj...

Po drugi strani pa je prav mo-

dernizacija prepričala ljudi, da imajo pravico do boljših pogojev. Tu je mišljeno predvsem tisto, čemur kratko pravimo človekove pravice. Islamska republika, še zlasti pa njeno fundamentalistično pojmovanje, ki je označevalo prvi Ahmadinedžadov mandat, je za moderno državo pretesno oblačilo. Ljudje enostavno želijo več svobode. In v tej luči moramo pojmovati zadnja dogajanja: ne torej kot ugovarjanje volilnim izidom, ampak predvsem kot željo po demokratizaciji.

Gre seveda za množično gibanje, verjetno pa ne za večinsko. Navsezadnje se revolucije običajno ne začenjajo z večinskim gibanjem, prepričanje je vselej dolgo dozorevalo. Povsem normalno je tudi, da nezadovoljstvo prihaja od izraza predvsem v velikih mestih: tam živijo študenti in intelektualci, ljudje, ki so razgledani in se razgledujejo okoli, vidijo, kaj se dogaja v svetu in se sprašujejo, zakaj sami ne bi imeli pravice do tistega, kar uživajo v drugih državah.

Tu pravzaprav niti ne gre (samo) za Ahmadinedžada. Res je, da iranski intelektualci v njem ne vidijo predsednika, ki bi bil primeren za vodenje države v sedanjem času; upor je globlji, in izhaja iz različnih pogledov v sami šiitski duhovščini; tudi vere v Iranu ne gre jemati kot neke monolitne strukture in v samem vrhu obstajajo različna gledanja tudi na vsakodnevno življenje, celo na strogo uveljavljanje korana. Navsezadnje se je v 1.300 letih svet spremenil in nekateri sklepajo, da bi morala vera te spremembe upoštevati in zato nekatera pravila prirediti novemu času.

Bolj kot volilni izid sam po sebi je odločna podpora vrhovnega vodje šiitskega islama Alija Hameneia Ahmadinedžadu razburila tiste, ki so od teh volitev pričakovali spremembe. Od tod demonstracije, pa tudi žrtve. Da gre za to, kaže tudi trda roka policije, ki je napadla demonstrante. Vse to spominja na čas, ko je ljudstvo rušilo šaha; in še prej na čas, ko je ljudstvo podpiralo Mosadeka, a ga je takrat CIA zrušila in s tem so ZDA prevzele dejanski nadzor nad šahovim Iranom. Seveda, vse to je preteklost, ampak Iran je bil od nekdanj država številnih revolucij in scenarij se tudi tokrat ponavlja.

Je torej tudi dogajanje zadnjega časa začetek revolucije? Kot rečeno, v iranski zgodovini jih je bilo veliko in res ni verjetno, da se bo val protestov umiril. To pa je seveda velik izziv za Ahmadinedžada in njegovo vlado: sedaj ima čas, da prisluhne zahtevam po reformah, ki jih ljudje želijo in potrebujejo. Zgodovina tega naroda je namreč jasno pokazala, da ljudje ne bodo odnehali. Vprašanje je, ali bo ta oblast sposobna ukrepati v pravi smeri, preden bo prepozno.

In, za konec, kaj naj naredi tujina? Nič, to je najboljša rešitev. Iranski narod je zelo samozaven in zelo ponosen. Nikakor ne bo dovolil, da bi kdo od zunaj načrtoval njegovo prihodnost; preveč jih je bilo, od Mongolov do Arabcev, od Turkov do Rusov, od Angležev do Američanov, Francozov in Nemcev, ki so to poskusili; nekateri so bili vsaj navidezno uspešni, vendar v Iranu niso marali nikogar in so se vseh otesli. Iranci bodo sami odločali o svoji usodi in ne potrebujejo botrov. Kdorkoli bi se sedaj želel vključiti v iransko notranjo bitko, se bo opekeln in bo v končni fazi škodoval razvoju dogajanj v smer reform, če bi do njega prišlo. Kakršenkoli zunanji poseg bi namreč privedel samo do enega rezultata: okrepitve sedanjega vodstva.

Športni

ni dan

Ob začetku šolskega leta smo si z vzgojiteljicami vrtcev iz Štandreža in Max Fabiani programirale srečanje, ki bi omogočalo otrokom zadnjih letnikov vrtca in učencem prvega razreda osnovne šole Fran Erjavec iz Štandreža prijateljske vezi in odkrivanje skupnih interesov ter čimboljšo pripravo na vstop v šolo. Srečevali smo se občasno, več z vrtcem iz Štandreža, kar je bilo iz organizacijskega vidika lažje, saj smo si sosedni. Najprej so bile priložnost gledališke predstave iz abonmaja Mali Polžek, nato srečanja v knjižnici in na šolskem dvorišču z uricami pravljič. Zaključek pa je bilo pravo športno srečanje v telovadnici v Štandrežu v mesecu maju, kjer so se otroci zabavali s skupnimi igrami in poligonom. Pri tem nam je pomagal prijazni učitelj Erik Piccini. Vsak otrok je za trud in veselje namesto kolajne odnesel domov balonček. Ob koncu nam je pogasila žejo gospa Erika z oranžado, ki nam je prav prijala. Vsem, ki so sodelovali in mi pomagali najlepša hvala in vesele počitnice

učiteljica Alenka Rapotec

Portret Josipa Kravosa (1909-1972)

OB STOLETNICI ROJSTVA

Josip Kravos, ki je bil med štampiharji Pepe, v Trstu pa tudi Jožef

BOGOMILA KRAVOS

Josip Kravos (5.8.1909-13.4.1972) se je priselil v Trst leta 1931 in si tu poiskal službo. Našel je tudi družbo in v njej preživel mladost tako kot je bilo njegovim sposobnostim primerno. V skupini štampiharjev, kjer so bili vsi zelo iskrivi, je kmalu zablestel s svojimi ekstemporiranimi prizorčki, monologi in recitacijami, znal je razgibati omizje in večkrat izstopal s svojim lirskim tenorjem. Srečnim dnem je leta 1940 sledil arest, Coroneo, zasliševanja in mučenje na kvesturi ter internacija. Ob povratku v Trst je, tako kot njegovi prijatelji, poprijel, kjer je bilo treba, in ker si je pred vojno kupil hišo pri Sv. Ivanu, je najraje pomagal v domačem društvu. O dogajanju v medvojnem obdobju govori odlomek iz nastajajoče

Zgodbe o mojem očetu.

V letu 1935 je Pepe postal eden od stebrov štampiharske družbe. Občasno je še zahajal med aventince - Svetjakobčane, toda v njihovem prosvetnem zboru je lahko prišel do izraza njegov glasovni razpon, nikakor pa ne njegova igralska ambicija. Svetjakobčani so bili cerkveni ljudje, radi so molili, peli in pili, hudobni jeziki so celo trdili, da jim je bilo petje izgovor za pitje. Med njimi se ni dogajalo nič takega, kar bi poganjalo adrenalin v kri, kar bi presegalo stremljenje po pevski ubranosti. Bili so pravo nasprotje

štampiharjev, kjer je bilo tveganje na dnevnem redu, kot bi med njimi veljalo, da se usodo izziva na vsakem koraku. Nekega večera so jih karabinjerji ustavili, ko so se po osrednji škedenjski ulici vračali proti mestu. Druženje je bilo prepovedano zaradi javne varnosti in reda, zato je skupina razigranih fantov pritegnila pozornost in verjetno je kdo obvestil varnostne organe. Karabinjerja sta jim prihajala naproti in vedeli so, da jih bodo legitimirali, kar je bilo za nekatera tvegano, ker so bili na policiji že zapisani. V trenutku se je Danilo Benčina kot odgovorni član skupine postavil pred prijatelje, že od daleč spoštljivo salutiral karabinjerja in takoj za tem smelo dvignil težnik kot bi bil sablja in hitel uravnavati tovariše v vrsto, medtem pa orožnikoma razlagal, da so med njimi naborniki, ki morajo v naslednjih dneh v vojsko in skupno vadijo marš, da se bodo posebej izkazali ob prihodu v kasarno.

S takimi porogljivimi šalami so se štampiharji postavljali po robu nepredvidljivim zapletom in zdelo se jim je, da imajo popolno kontrolo nad situacijo. Bili so domiselni, podjetni in tudi najbolj zaresne zadeve sprejemali duhovito, kot del sporeda svoje zabave. Bili so svobodni v mejah možnega. Sprehodi, izleti, kopanje, najemanje plesnih dvoran, obiski teatrov, posedenje po gostilnah so bila srečanja, na katerih se je dogajalo marsikaj. Osnovni cilj vseh članov je bil skup-

no preživljanje prazničnih dni, prostih popoldnevov in večerov in narodnoobrambni element je bil samodejno vpisan v vse, kar so počeli. Na tem elementu je temeljilo prijateljstvo, ki je mimogrede preneslo kreganja, neumne šale in rivalstvo v ljubezni. Med štampiharji sta bila petje in pitje kulisa za najrazličnejše performance, ki so vsakomur dajali možnost, da pokaže svoje sposobnosti. Kot performer je seveda izstopal Pepe, ki si je s svojimi pevskimi, recitacijskimi in interpretacijsko izdelanimi pripovednimi posegi pridobil ime Jofež. Postal je duša družbe in eden od najhvaležnejših predmetov prvih opisov delovanja. Poleti leta 1935 sta si namreč Milan Bolčič in Danilo Benčina omislila izdajanje štampiharskega glasila. Oba sta bila odlična organizatorja, zanesljiva zaupnika članov Narodnega sveta, za katere sta vse naloge izvedla v potankostih, toda nastopanje ali petje ni bilo v njunem dometu. Harmonikar Rudi Mahnič, Jofež s svojimi ekstemporiranimi nastopi in Slavko (tako so v družbi pravili Lojzetu Spacalu) kot konferansje so na večerih obvladovali družbo, vzporejali točko za točko, da se nihče ni čutil odvečnega. Slavko je znal poiskati sintezo počutja v družbi, za gostilniškim omizjem je zaznaval utrip in ob potrebi sta se z Jofežem le spogledala, pa se je že sprovoiral dovtip na nastalo situacijo. Jofež je znal oponašati značilnosti vsakogar, najuspešnejše je seveda imitiral tiste s po-

sebno držo ali govorno napako, zaradi razmer pa najraje Italijana, ki se muči s slovenščino. Njegov hit je bila pridiga patra Serafina, gvardijana v frančiškanskem samostanu v Vipavskem Križu.

V dvajsetih letih so oblasti in tem kraju izselile vplivnejše patre in na njihovo mesto postavile italijanske. Pater Serfin je bil torej resnična oseba, ki mu je bilo narečeno naj svojim novim vernikom pridiga v italijanščini. Ko se je pobožni menih zavedel v kakšno godljo je padel, se je začel učiti slovenščine in prežet z versko znano ogovarjal svoje farane s prižnice. Pobožne ženice verjetno sploh niso opazile njegovih nerodnosti, Pepe pa se je z drugimi fanti zvijal od smeha. Za svojo tržaško družbo je pridigo patra Serafina stiliziral in postala je eden najbolj priljubljenih komadov, ki so ga uporabili ob vsakem upadu dobre volje. Dovolj je bilo, da je kdo iz družbe vprašal Pepeta: "Zakaj ti v Trstu pravimo Jofež?", da so se že radoživno pripravili na smeh ob patrovi pridigi, ki jo je Jofež tematsko uokviril v širjenje fantovske družbe sv. Jožefa, imenovane tudi tretji red. V tej pridigi je bilo govora o pomenu »tretjaretnikov«, ki jih pred skušnjavami obvaruje pohlevnost, za katero naj se zgledujejo po »sv. Jofežu«, dobrem in krotkem človeku, ki je sprejemal, kar mu je Bog namenil. Pridiga se je zaključila s priprošnjo: »Prosi za nas, o ti preplašena defisa Maria, ke si porotila Sina pošjega človekopa na ta pošji zvet, ke

je za nas terpel in na zveta Griže umerel ter u klatna krop pokopan. Amen.« Zapisana beseda ne more ponazoriti komikove obdelave: primerna kretanja, pobožnjaška grimasa, priljuden glasovni nastavek in tipizirana melodija pridigarskega stavka, so poudarjali neusklajenost med pobožnimi nauki in napačno izgovarjavo, med dobrim namenom in pravo sporočilnostjo. Glede na razpoloženje v družbi je monolog kopicil pozeve k vpisu v »tretja ret« in opomine na grešnost, ki Zveličarja pribija na »Griže«, v eksemplu deklice »Tonške«, ki pohotno zavaja nedolžnega fanta »Franse v zmetna krek«, pa je interpret zbadal prisotna dekleta. S prvim zametkom tega monologa se je Pepe predstavil že Dani in Pinu Tomažič, ki sta mu bila soseda v Ul. sv. Frančiška, s prvo izpiljeno edicijo pa si je prislužil vodilno mesto med štampiharji in seveda novo ime.

Jofež je med štampiharji uporabil vse, kar se je naučil v domačem društvu v Dobravljah, poezije, skeče in ker so bili v 20-ih letih v modi kupleti, je potegnil iz svoje malhe tudi Zvitega Jako, kuplet, ki je zahteval določeno pevsko veščino. Baje je Jofež prvič solistično nastopil s tem komadom v gostilni pri Senici na Škorklji, kjer je njihov takratni pevovodja Rudi Jagodic ocenil Jofeževo glasovno intonacijo za dobro in ga povabil v štampiharski zborček, ki so ga sestavljali sami solisti. Štampiharski pevci so se enkrat tedensko zbirali na Jagodičevem domu v Barkovljah, da so usklajevali in dopolnjevali svoje izvajanje, sicer pa so vadili vsak zase doma. Na ta način so nastudirali Kovačevega študenta in se z njim predstavili v prvih mesecih leta 1936 na Jagodičevem domu takratni slovenski eliti, najpomembnejšim članom študentov, štampiharjev, maniamontijev in aventincev. Vinko Vodopivec je svoje delo označil za spevoigro, kar dejansko je, toda v tistih razmerah, se je ta podvig zdel izjemna predstava. V drugih skupinah so si namreč šušljaje sporočali, da so štampiharji uprizorili opereto in ker se v ustnem poročanju marsikdaj pretirava, je Kovačev študent kmalu postal eno od zahtevnejših glasbenih del, pevska interpretacija Anice Milkovič in Jofeža pa je bila vredna vzporejanja z najboljšimi italijanskimi sopranistkami in tenoristi. Spevoigra je bila vsekakor podvig, ki so ga ponovili ob slovesnosti v čast diplomirancema v župnišću g. Kocjana v Predloki v Istri. Tudi to slavlje je bilo samo za povablence in je povzročilo nov val pritajenih govoric in ocen.

Podtalje živi težko doumljivo življenje, v katerem se kljub zarotniškemu vzdušju pojavlja fovšarija. Jofež je postal tako priljubljen, da ga je bilo treba prizemljiti, ga spraviti na trdna tla. Prijateljstvo se izkaže prav v takih trenutkih, ko je treba poiskati najranljivejšo točko nastopača. Dekleta so imele Jofeža rade kot prijatelja, on pa je iskal kaj več, verjetno ljubezen. Njegovo dvorjenje seveda ni ostalo prikriti. Neuslišano ljubezen je Danilo Benčina ovekovečil v prigodnici z naslovom Jofeževe sanje

*Kadar on k počitku leže,
Lepi sen ga veseli:
s pržgano župo on ji streže,
ona sinčka mu rodi.*

*Sinček blažen se nasmiha,
oče pestva ga vesel.
Od veselja težko diha -
po vipavsko bi zapel...*

*Budilka takrat zaropoče,
hitro Jofež se zbudi:
"Nada moja," on zastoče -
"Sanje so, a tebe ni."*

Benčinovi verzi so zadeli v živo, njihova spevnost je naletela na dojemljive poustvarjalce in posmeh na Jofežev račun se je širil. Zamerljivi Jofež je zardeval, pobilskaval s pogledom od enega do drugega prijatelja, skušal zafrkanta prebosti z očmi, a se je na koncu moral tudi sam vsaj kiso nasmihati, da ne bi izpadel še bolj smešno.

Štampiharji so postali Pepetova družina in ker je takrat živel pri sestri, je postajalo njeno vmešavanje v njegovo zadeve iz dneva v dan bolj naporno. Po enem letu sobivanja sta se dokončno skregala in Pepe si je poiskal sobo na trgu Impero. Sestri je umanjkal prihodek in je hitela na Vipavsko zatožit brata materi, češ da se je odselil, ker ni prenašal njenega nadzora. Namignila je, da zahaja v slabo družbo in mater tako sprovočirala, da je reva verjela v sinovo izprijenost. Bogaboječa mati se je na-

slednjo nedeljo odpravila k sinu v Trst. Njena skrb za otroke se namreč ni nehala z zakramenti in priporočilom, naj zahajajo k maši, bila je prepričana, da je pred Bogom odgovorna za njih dokler je živa. Verjela je v moč temeljnih, doma priučenih naukov in da ne bi ona »marvit še v p'klu gariela zanj«, se je zgodaj zjutraj pojavila v njegovi sobi, ga dodobra pretepla z grčasto bekovo vejjo, ki jo je skupaj s pozdravom izvlekla izpod predpasnika in med udrihanjem razlagala v svoji tolminski govorici zakaj ga tepe: »Salamenski mulo frdamljen! Mi je Pepca pavidla, da te je bidla, kakuo si pastal nečistnik!« in udrihala je vsevprek, kot bi iz sina izganjala hudiča. Lastnik stanovanja je svoji družini velel, naj se ne vmešavajo: »Xe la su mare, mi no posso far niente...« (Je negova mati, nič ne morem ...) in pustil, da se masaker nadaljuje, dokler ni mati omagala in odpeljala sina s seboj na Vipavsko, kjer je moral naslednji dan z njo k zdravniku v Ajdovščino. Skupaj sta stopila v ambulanto in mati se je postavila pred zdravnika in mu velela naj ugotovi, kako je s sinom, ki da živi v velikem mestu, kjer prežijo nanj nepopisne skušnjave. Zdravniku je šlo na smeh, mater je skušal pomiriti, jo posedel v kot sobe, da se je s šestindvajsetletnim fantom umaknil njenemu pogledu. Pregledal ga je, ugotovil podhranjenost, najprej pa materi izjavil, da je nedolžen in čist kot lilija. »Pal pa ad-pust!« je mati rekla sinu in videti je bilo, da ji je šele takrat odleglo. Sinu je pogledala v obraz in mu svetovala obkladke za podplutbe, da bodo prej splahnele. Potem je v svoji tolminščini govorila o pohujšljivem svetu in se opravičevala, češ da vse bunke po obrazu niso nič v primerjavi z večnim pogubljenjem, ki bi bilo brezkončno.

Mati je sina tako pošteno naklestila, da si naslednji dve nedelji ni upal med štampiharje. Kako naj bi prijatelji razumeli materino skabo za njegovo zveličanje? Smehu in posmehu ne bi ušel in vsaka štampiharca bi ob poskusu dvorjenja zbijala šale na račun njegove matere. Treba je bilo prikriti celotno zadevo. Ko se je po dveh tednih zgabil pri prijatelji, da bi zvedel, kje in kako bo potekalo prihodnje srečanje, je ta v odgovor nekaj zamomljal. Šel je k drugemu in tudi ta se je izmikal. Naslednji praznik je bilo Jofežovo, god marsikoga iz družbe, popoldan so imeli prsto in v navadi je bilo, tako kot za večino Tržčanov, da grejo v Ricmanje. Hladni odgovori prijateljev so ga razdaržili in bilo mu je pod čast, da bi se vsiljeval. Odpravil se je na pevsko vajo k Svetjakobčanom in šel na Jofežovo z njimi v Ricmanje. Po bližnjicah so prišli do romarske cerkve in se nato porazgubili med stojnicami. Tam sta se Jofežu približala štampiharja Strgar in Bucik in ga pregovorila, naj pride z njima, češ da so štampiharji v gostilni Na gradu v Borštu. Pepe se je nekaj kujal, potem je pristal in se napotil z njima proti Borštu. Ko so prišli do gostilne, se je z balkona zaslišalo ubrano petje:

*Náš Jofež Pepe Tuoskov
izredno lušen fant;
dobi par dni odpustkov,
ko napravi novi gvant.*

*Njega ima vse rado,
kar leze, hodi, gre,
naj staro bo al' mlado,
za Jofeža je vse!*

*Ima murvo, trte, latnik,
vse to malenkost je -
in videli smo večkrat,
kaj poljub mu vreden je.*

Kar je sledilo, je bilo vse njemu v čast, Spacalov govor, navedeni Bolčičevi verzi in še Benčinova pesnitev. Jofež je bil presunjen, vzradoščen, hvaležen in sril ga je bilo, da je zadnje dni resno razmišljal o zahrbtnosti nekaterih prijateljev. Sumil je namreč, da se ga hočejo znebiti in naklepal kako bi se spet vključil v družbo. Presenečenje je bilo torej popolno in načrtovano maščevanje se je sprevrglo v hvaležen nastop z najbolj ganljivimi pesmimi iz lastnega repertoarja. Prijatelji so poznali njegovo samoljubje in zamerljivost in si torej večjega uspeha niso mogli želeli. Enkratna zabava se je zavlekla pozno v noč, ker se je pripravili zasnovi dodajalo ples in pesmi in čeprav so bili prizori vedno isti, so ob splošnem veselju in slavljenčevem zahvaljevanju zadobivali nov pomen. Vzhičeno veselje pa je spravilo Jofeža na trdna tla med svoje prijatelje, ki niso zatajili.

Letošnji seminar Zveze slovenskih izseljencev FJK za emigrante je potomcem beneških izseljencev omogočil, da se dobro seznanijo z najrazličnejšimi aspekti naše narodnostne skupnosti

SEMINAR ZVEZE SLOVENSkih IZSELJENCEV

Potomci izseljencev spoznavali različne aspekte življenja Slovencev v FJK

TJAŠA GRUDEN

Sposebnim praznikom, na katerem so mladi potomci slovenskih izseljencev iz Kanade, Avstralije in Argentine pripravili nekaj beneških kulinarčnih specialitet, zaplesali in zapeli tradicionalne pesmi, se je zaključil letošnji seminar za emigrante v organizaciji Zveze slovenskih izseljencev Furlanije Julijske krajine - Slovenci po svetu. V tem obdobju so gostje spoznali različne aspekte iz življenja naše

narodnostne skupnosti, pa tudi drugih v Furlaniji Julijski krajini. Zanimivim predavanjem in delavnicam so sledili poučni izleti, tako da so lahko emigranti tudi v živo videli vse to, kar so jim pripovedovali predavatelji.

Lepa izkušnja bo vsem ostala v nepozabnem spominu, saj so bili z letošnjim seminarjem izredno zadovoljni tako udeleženci kot prireditelji, ki so mlado skupino gostov pohvalili zaradi zrelosti, zbranosti in

razgledanosti. Prav zaradi tega pa so pri Zvezi Slovencev po svetu prepričani, kot nam je povedal njen direktor Renzo Mattelig, da bodo letošnji udeleženci seminarja odslej še bolj aktivni člani naše skupnosti.

Eden izmed glavnih ciljev seminarjev za emigrante, ki jih že skoraj trideset let redno (običajno vsaki dve leti) prireja Zveza slovenskih izseljencev FJK - Slovenci po svetu, je posredovanje elementov identitete oziroma krepitev narodne

zvesti potomcev izseljencev.

»To nam je tudi uspelo. Udeleženci seminarja so nam povedali, da so vsi zelo hvaležni svojim prednikom, ker so jim pogosto pripovedovali o svojih rojstnih krajih in slovenski narodnostni skupnosti. Ni pa jim bilo jasno, kaj pravzaprav pomeni biti Slovenec. Nekateri med njimi sicer slovenščino oziroma slovensko narečje kar dobro obvladajo, tu pa so spoznali nekatere razpoznavne znake naše identitete. Naučili so se na primer kuhati tipične beneške jedi, plesati in peti slovenske pesmi. Poleg tega pa so lahko tudi po zaslugi zelo dobrih predavateljev podrobno spoznali celotno manjšinsko stvarnost, pa tudi ostale jezikovne skupnosti v Furlaniji Julijski krajini,« je povedal Renzo Mattelig, ki je še dodal, da bodo vsi udeleženci prejeli poseben spominski zvežčič.

So bili vaši letošnji gostje prvič pri nas?

Nekateri so bili že prej v naši deželi (predvsem v otroških letih) in imajo tu še vedno nekaj sorodnikov. To velja predvsem za udeležence iz Avstralije, kamor so se izselili Benečani med zadnjim emigrantskim valom v 50. in 60. letih prejšnjega stoletja. Tisti iz Južne Amerike pa so bili v glavnem prvič v Benečiji, marsikdo pa v naših krajih nima več sorodnikov. Vsekakor pa za vse velja, da pred seminarjem nikoli niso imeli možnosti, da bi lahko razumeli celotno manjšinsko problematiko oziroma, kaj pomeni biti manjšinec. Zato so nam bili zelo hvaležni. Zdaj vedo, da so lahko na svoje slovenske korenine ponosni.

Zadovoljni pa so bili tudi zato, ker so lahko spoznali vrstnike, ki živijo v različnih socio-ekonomskih razmerah in iz drugih krajev sveta. Zelo koristno je bilo zanje tudi srečanje s štirimi starejšimi (nad 65 let) beneškimi izseljenci iz Argentine, ki so bili pri nas v istem obdobju v okviru deželne programa za emigrante. Slednji so naše kraje zapustili kot otroci ali pred več kot tridesetimi leti.

Ste udeležence že prej poznali?

Večino da, saj gre v glavnem za bolj ali manj aktivne člane naših dru-

štev po svetu. Zdaj upamo, da bodo še bolj aktivni in da bodo lahko v krajih, kjer živijo, tudi drugim prikazali slovensko kulturo. Za nas so taki seminarji vsekakor zelo pomembni tudi zato, ker se na njih ustvarijo prijateljske vezi med Slovenci iz različnih držav. Prepričani smo, da bodo udeleženci vzdrževali stike z vsemi, ki so jih tu spoznali, in si bodo lahko med sabo tudi pomagali. Naša skupnost pa bo postala na tak način pravzaprav bolj živa.

Veliko beneških izseljencev živi tudi v Evropi. Kako to, da tokrat teh ni bilo?

Seminar, ki ga prirejamo s finančno podporo Službe za jezikovne in kulturne identitete za deželne rojake po svetu in za izseljence Dežele FJK in delno tudi Urada Vlade Republike Slovenije za Slovence v zamejstvu in po svetu, je namenjen vsem, ki imajo prednike do 4. generacije, ki so se izselili iz naše dežele oziroma krajev, ki so pripadali italijanski kraljevini. Zato bi se ga lahko udeležili tudi emigranti iz evropskih držav. Imeli smo tudi dva prijavitelja iz Belgije, ki pa sta morala nato zaradi študijskih obveznosti svojo prisotnost odpovedati.

Seminar ste uspešno zaključili, kaj pa še načrtujete do konca letošnjega leta?

Med 20. avgustom in 10. septembrom bomo gostovali v Argentini. Tam bomo predstavili raziskavo o izseljevanju iz Nadiških dolin v ZDA, ki smo jo pripravili ob 40-letnici svojega delovanja. Besedila bodo v slovenščini in španščini. Poleg tega pa bomo v vseh naših argentinskih društvih predstavili tudi raziskavo članov društva Marcos Paz. Ti so pripravili poseben fotografski album vsake družine slovenskih izseljencev in sestavili geneološka družinska drevesa.

Kaj pa jeseni?

V drugi polovici oktobra bomo imeli v belgijskih mestih Liege in Taminex kulinarčno delavnico in seminar. Udeleženci bodo spoznali našo kuhinjo in se tudi naučili, kako se pripravijo različne beneške jedi. To bo za nas lepa priložnost, da nas tudi drugi spoznajo.

Pred dnevi se je na Opčinah sestal glavni svet Kmečke zveze

KROMA

SEJA GLAVNEGA SVETA

O problemih kmetijstva in vse pomembnejši politični vlogi Kmečke zveze

Prejšnji teden se je v dvorani Zadrúžne Kraške banke sestal glavni svet Kmečke zveze. Dnevni red seje, na kateri sta poročala predsednik Franc Fabec in tajnik Edi Bukavec, je zajemal vse važnejše aspekte, s katerimi se sooča zamejsko kmetijstvo v tem obdobju.

Predsednik je najprej poudaril vse večjo politično vlogo, ki jo odigrava Kmečka zveza na krajevni in mednarodni ravni. Pred kratkim je zveza sodelovala na srečanju v Ljubljani med deželnim odbornikom za kmetijstvo Claudijom Violinom in slovenskim ministrom za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano Milanom Pogačnikom in s tem potrdila važno vlogo, ki jo odigrava tudi v vlogi meddržavnega povezovanja. Tudi vključitev Kmečke zveze med člane Gospodarskega foruma, je poudaril Fabec, priča o važni vlogi, ki jo ima zveza na gospodarski in družbeni ravni. Delegacija komaj nastalega foruma, v kateri je bil tudi predsednik Kmečke zveze, se je pred kratkim v Ljubljani srečala z ministrom za Slovence v zamejstvu in po svetu Boštjanom Žekšom.

Na seji je bilo potem govora o že znanem problemu omejitev, ki bremenijo naš teritorij. Zveza se je udeležila srečanj, ki jih je priredila dežela v zvezi z upravljanjem načrtom Nature 2000 za kraško območje, kjer je izpostavila zaskrbljenost nad novimi omejitvami. Natura 2000 predstavlja veliko škodo za našo skupnost, saj manjšini prepoveduje, da bi lahko prosto upravljala in

razpolagala s teritorijem v funkciji svojih potreb. Pri tem pa ne gre pozabiti tudi negativen učinek, ki ga imajo te omejitve na vrednost zemljišč vključenih v to območje.

Pogovor s prisotnimi se je potem razvil okrog prvega razpisa Deželnega programa za razvoj podeželja. Stališče Kmečke zveze je bilo že od samega osnutka programa precej kritično. Tajnik je poudaril, da dežela ni izkoristila možnosti, ki ji daje njena avtonomija, saj ni upoštevala raznolikosti teritorija kar gotovo ni v prid našega območja.

Večje zanimanje so prisotni posvetili medregijskemu vinorodnemu zaščitenemu območju Prosecco DOC. Zahteve, ki jih Kmečka zveza postavlja glede novonastale medregijske zaščitene označbe, se lahko strnejo v štirih posegih, in sicer: ureditev tržškega brega, realizacija centra za promocijo vina Prosecco DOC, izdelava splošnega projekta (Masterplana), ki bi določal smernice za razvoj tržškega območja in nenazadnje poenostavljanje in odstranjevanje nekaterih omejitev, ki preveč obremenjujejo teritorij.

Po krajši razpravi glede delovanja Slovenskega deželnega zavoda za poklicno izobraževanje, katerega upravni član je tudi Kmečka zveza, je predsednik Fabec poudaril, da si želi lanskega novonastali odbor Kmečke zveze organizirati vrsto srečanj z javnimi upravami in kmetovalci, da bi na tak način predstavil nove organe in izčrpn prikazal delovanje Kmečke zveze.

KMETIJSKA OPRAVILA V AVGUSTU

Sajenje nekaterih okrasnih rastlin

Avgust je čas, ko razmnožujemo in sadimo nekatere okrasne rastline, kot so pelargonije, fuksije, bradate perunike, mačehe in ostale dvoletne okrasne rastline.

PELARGONIJE - Sedaj razmnožujemo pelargonije s potaknjenci. V teoriji to lahko delamo celo leto, po navadi pa to delamo avgusta ali pa tudi spomladi. Iz spomladanskih potaknjencev zrastejo po navadi manjše rastline. Pelargonija je rastlina, ki se z lahkoto ukorenini.

Za to opravilo je najbolje, da temperature niso previsoke. Če so dnevne temperature še zelo visoke, raje počakamo do konca meseca ali najkasneje do začetka septembra. Za razmnoževanje izberemo močne poganjke na zdravih rastlinah. Poganjki morajo biti enoletni in neolesneli. Ne smejo imeti cvetnih nastavkov. Morebitne popke odstranimo. Z zelo ostrim in steriliziranim nožem odrežemo vejico, ki naj bo dolga približno 10 do 15 cm. To storimo kakih 6-7 mm pod členkom. Nato odstranimo liste, ki se nahajajo na spodnjem delu, razen dveh ali štirih na vrhu. Glinasto vazo napolnimo z mešanico peska in šote ali peska in namenske kupljene zemlje. Zemljo pred sajenjem navlažimo. Boljši uspeh imamo, če potaknjence prej pomočimo v stimulatorju za rast korenin. S svinčnikom naredimo luknje in vanje potisnemo potaknjence. Pazimo, da ne sadimo preveč globoko in da ne pokopljemo listov. Nato zemljo potlačimo in rahlo zalijemo. Potaknjence nato postavimo v svetel prostor, a ne pod direktnimi sončnimi žarki. Prostor naj ne bo pretirano tople. Za boljši uspeh lahko nadzemski del potaknjencev poškrbimo z razpršeno vodo. V prihodnjih dneh zalivamo v podstavek in ne z vrha, da jih ne bi napadla siva plesen. Zemlja naj bo vedno vlažna, a ne mokra.

Če listi ovenijo, pokrijemo zgornji del potaknjencev s plastično vrečko, ki bo držala vlago vse, dokler se ne tvorijo korenine. Približno po enem mesecu začnejo rasti novi listi. To je znamenje, da so se potaknjenci uspešno ukoreninili. Takrat jih presadimo v cvetlične lončke.

Sadike hranimo čez zimo v senčnem in ne pretoplem prostoru, kjer ne zmrzuje. V zimskem času zalivamo zelo malo. Zemlja naj bo le rahlo vlažna.

FUKSIJE - Na zelo podoben način v tem času razmnožujemo tudi fuksije.

BRADATE PERUNIKE - Poznane so tudi kot iris. Pri nas so zelo razširjene tudi kot spontane vrste. Rod Iris se deli v dve veliki skupini: tiste, ki se razvijejo iz korenin in tiste, ki se razvijejo iz čebulice. Korenika ali rizom je podzemsko in vodoravno rastlinsko steblo, ki se nahaja zelo plitvo pod površino zemlje in iz katere rastejo nove rastline. Najbolj razširjena je skupina, ki se razvije iz korenin, ki jim pravimo bradate perunike.

Bradate perunike sadimo od polovice julija vse do konca septembra, na sončno lego. V senci rastline proizvajajo preveč listov in malo cvetja. Tla pripravimo vsaj mesec prej. Obdelamo 25-30 cm globoko. Še prej pognojimo z dobro zrelim hlevskim gnojem in s kakim mešanim gnojilom, ki ima nizki odstotek dušika. V primeru težke zemlje ji primešamo pesek ali šoto. Ko sadimo, je zelo važno, da ostane zgornji del korenike iz zemlje. Med rastlinami naj bo razdalja 20-25 cm za nizke sorte, 40-50 cm pa za visoke sorte. Po sajenju dobro in obilno zalijemo. Zemlja naj bo stalno rahlo vlažna. Naslednjo pomlad rastline zacvetijo.

V tem času tudi delimo korenike. To naredimo vsakih 4-5 let, ko postane rastlina pregosta in cvetenje bolj ubogo. Celo rastlino potegnemo iz zemlje in koreniko režemo z ostrim nožem na več delov. Vsak del naj bo približno velik 7-8 cm. Nato liste skrajšamo na 15 cm od tal. Ponovno posadimo le dele korenin, ki se nahajajo na straneh, ker so bolj mladi in dajejo lepše cvetove. Sadimo tako, da pustimo zgornji del korenike zunaj. Imeti morajo dovolj korenin. Nato zalijemo.

MAČEHE - Sedaj je tudi čas, ko sejemo dvoletne rastline. To so rastline, ki od setve do cvetenja potrebujejo nekoliko več časa. Če jih sejemo v juliju ali avgustu, zacvetijo naslednjo pomlad. Dvoletnice sejemo vsako leto znova. Opisali bomo mačehe, ki so ene najbolj razširjenih dvoletnih rastlin. Poleg mačeh spadajo med dvoletnice še spominčice, dvoletne zvončnice, dvoletni vrtni nageljčki in nekatere druge. Zemljo za gojenje mačeh pravočasno obdelamo, pred tem pa zmerno gnojimo. Zelo važno je, da takoj po sejanju setveno površino zasenčimo, saj mačehe kalijo v temi. Po dveh ali treh tednih mačehe začnejo kaliti. Takrat površino pravočasno odkrijemo, da se rastline spet polagoma privadijo na svetlobo. Lahko jih sejemo tudi v zaboje in jih do kaljenja postavimo v temen notranji prostor. Stalno moramo zalivati, da je površina vedno vlažna, a ne preveč.

Ko rastlinice razvijejo drugi par listov, jih presadimo v lončke. To storimo nekako do oktobra. Lončke denemo na svetlo. V lončkih se razvijejo čvrste korenine. Zato jih lahko presadimo na stalno mesto. Presadimo jih jeseni, a pravočasno, da se pred nastopom nizkih temperatur dobro ukoreninijo. Pred zimo rastlinice zavarujemo. Lahko jih presadimo tudi naslednjo pomlad.

Magda Šturman

STROKOVNI NASVETI

Namakanje oljčnikov v sušnih obdobjih je zelo pomembno

Znano je, da oljka dobro prenaša sušo in se zlahka prilagodi tudi na najtežje rastne razmere. Anatomska zgradba ji omogoča smotno gospodarjenje z vodo. Oljka namreč z zapiranjem rež do take mere omeji transpiracijo, da uspeva tudi v krajih z nizkimi padavinami, čeprav sta razvoj in rodnost zelo skromna. Kljub temu pa tudi oljki mesečno koristi namakanje v poznopomladanskih in poletnih mesecih, ko nastopi daljše sušno obdobje. Namakanje je koristno predvsem za mlade rastline. Prvič je koristno zaliti oljke nekaj dni pred cvetenjem in ga, če je sušno vreme, ponavljamo vsakih 10 do 14 dni. Če so tla plitva in peščena je priporočljivo zalivanje v krajših presledkih (5 - 6 dni).

Tudi odrasla drevesa namakamo ob pomanjkanju padavin. To opravimo prvič ob cvetenju. Če se nadaljuje sušno obdobje je zelo uspešno namakanje v drugi polovici meseca junija. Toda prav v dneh, ko smo pisali ta navodila, je prišlo do obilnega dežja. Zato si bomo na srečo ta namakalni poseg prihranili, navodilo pa bo lahko prišlo v poštev ob morebitnih bodočih suhih poletjih. Tretjič namakamo, ko se izoblikuje koščica in se začne hiter razvoj ploda. Kmalu za tem se namreč začne v plodu skladiščenje olja in je razpoložljivost z vodo za rastlino nujna, ker ji omogoča uravnovešeno in popolno hranjenje.

Količine vode za vsak namakalni poseg je odvisna od strukture tal, starosti rastline, gojitvene oblike, količine plodov, načina vzdrževanja tal in gnojenja. Pri razvitih starejših rastlinah se koreninski sistem razširi na velike količine zemlje in lahko sega v prvih treh - štirih letih razvoja v 8 - 10 m3 zemlje, ki se pri 10 - 15 letih starosti oljke povečajo na 20 m3 zemlje. V odvisnosti od strukture in drenaže tal pa je prostornina zemlje v katero segajo korenine prostorninsko različna, ker se koreninski sistem lah-

ko bistveno drugače razvije. Če so tla plitva in drenaža tal slaba, se korenine razvijajo v širino, tako da zajemajo veliko večji obseg. Ob dobri drenaži in globokih tleh pa pride do globinskega razvoja (50 - 60 cm) in je zato njihov razvoj v širino veliko manjši, kar je treba pri namakanju primerno upoštevati.

Izbira načina namakanja je odvisna od številnih dejavnikov, kot so količina razpoložljive vode, fizikalne lastnosti tal, geografske lastnosti položaja in nenazadnje ekonomske zmožnosti podjetnika - oljkarja. Sklepamo pa, da glede na ureditev naših oljčnikov prideta v poštev predvsem kapljični način v manjšem obsegu oroševalni način. Kapljično namakanje omogoča, da oskrbujemo rastline z vodo zelo uspešno, relativno po ceni, enostavno in racionalno. Zato smo mnenja, da se bo zanj upredelila večina oljkarjev. Kot že poudarjeno, je za dobro namakanje primerna količina vode, ki je odvisna od že navedenih dejavnikov. V naših razmerah je, glede na agronomsko in podnebne značilnosti oljčnikov, za vsako namakanje potrebnih 30 do 60 mm vode oziroma 30 do 60 litrov vode na kvadratni meter površine.

Svetovalna služba KZ

Prijava zalog vina 2009

Kmečka zveza obvešča vinogradnike, da morajo prijaviti morebitne količine vina, ki so jih imeli v zalogi dne 31. JULIJA. Rok za predstavitev prijave zapade letos 10. septembra. Te obveznosti so oproščeni samo privatni končni porabniki in trgovci na drobno. V prijavi mora biti vino razvrščeno po kakovosti in sicer, črna in bela vina, namizna vina, vina s kontroliranim poreklom, vina z geografskim poreklom, neglede na leto proizvodnje.

Kmečka zveza je na razpolago za izpolnjevanje prijav do 9. septembra.

Na slikah:
Pod naslovom članek v časopisu
International Herald Tribune o reševanju
jezika kim.
Desno Hans Heinrich Hansen

JEZIK KIM V SIERRI LEONE GOVORI SAMO ŠE 60 LJUDI

S sodobno tehnologijo
k ohranjanju
izumirajočih jezikov

Dnevnik International Herald Tribune, mednarodna izdaja slavnega dnevnika Nedw York Times, je 4. julija z velikim podumarkom, z začetkom na prvi strani in nadaljevanjem na tretji strani, objavil zelo zanimiv članek o tem, kako lahko z digitalno tehnologijo ohranimo jezike, ki so skoraj izumrli. Avtor članka, novinar Chris V. Nicholson, je svoj zapis osredotočil na jezik kim, ki ga govorijo na jugu afriške države Sierr Leone. Članek povzemamo v daljšem izvlečku.

Jogue, yipe in simoi so tri kratke besede, ki pomenijo hrano v jeziku kim, jeziku države Sierra Leone, ki ga Tucker Childs že tri leta poskuša zapisati, posneti in razumeti. Kim je umirajoč jezik in Childs je lingvist, ki dela na terenu. Njegovo izhodišče je Tei, majhna vasica ob reki Waanje. Odtod se s kanujem podaja po reki navzgor, nekaj milj v notranjost, kjer živi še zadnja skupnost Kim. S pomočjo posnetkov, ki jih je opravil tukaj, je oblikoval abecedo, sestavil slovar in sedaj dokončuje slovnico.

V Afriki govorijo približno 2.000 jezikov od skupno približno 6.000, kolikor

jih govorijo po svetu. Mnogo izmed teh še ne obstaja v pisni obliki, za nekatere vemo samo, da obstajajo, in gotovo jih bo mnogo izginilo, ne da bi za njimi ostali sledovi. Stoletja so gospodarska in družbena dogajanja delovala na škodo jezika kim in v korist jezika mende, ki je najbolj uporabljen jezik v regiji, dokler se ni zgodilo, da je bil jezik kim, kot pravi Childs, zapisan izginotju.

Childs je eden tistih jezikoslovcev, ki si prizadevajo za ohranitev jezikov, ki so zapisani izginotju; teh je, kot pravi, približno 3.000. Podatke zbira na magnetofonskih trakovih, katerih usoda pa je, da bodo spravljeni v zaboje in jih bo redkokdaj kdo poslušal.

Ker pa je tehnologija napredovala, se je sedaj ta panoga spremenila. Jezikoslovje je namreč postalo digitalna veda. Childs sedaj uporablja tehnološko najnovejšo snemalno napravo, ki omogoča analizo vseh elementov samoglasnikov in primerjavo z drugimi jeziki. In tako na zemljevidu riše točke, vasi, ki jih na običajnih zemljevidih ni najti, ter na zemljevidu na računalniku riše povezave med temi vasi. »Veliko razlogov je, zaradi katerih lingvisti želijo, da se ti jeziki ohranijo,« pravi, in dodaja, da gre zanj pravzaprav za vprašanje časti: ti ljudje namreč živijo na popolnem obrobju.

Raziskava je v novi digitalni obliki veliko dostopnejša, ti jeziki niso več skriti v zaprašenih predalih, ampak do dostopni široki javnosti profesorjev in raziskovalcev, pa tudi, če hočemo, ljudem, ki te jezike še govorijo. Namen namreč ni samo ohranjanje, je tudi oživitev. S financiranjem fundacije Hans Rausing bodo namreč ti podatki, ko bo Childs končal z delom in se vrnil na univerzo v Oregonu, ZDA, shranjeni v podatkovni banki šole za vzhodne in afriške študije na univerzi v Londonu.

Direktor te šole David Nathan je zadovolžen za izobraževanje raziskovalcev za

dokumentiranje jezikov ter za organizacijo snemanj in prepisov. Rezultati bodo na razpolago na spletni strani elar.soas.ac.uk, ki bo začela delovati predvidoma ob koncu leta. »Gre za nekaj povsem novega, kakršnega doslej še ne poznamo,« pojasnjuje prof. Nathan. Na medmrežju bo na razpolago vse: govornjena besedila pogovorov in pravljic, video posnetki pesmi in plesov, besedilo pa bo tudi izpisano na ekranu. Arhiv bo deloval tudi multimedialno, kar pomeni, da bodo obiskovalci k njemu lahko tudi prispevali svoje znanje.

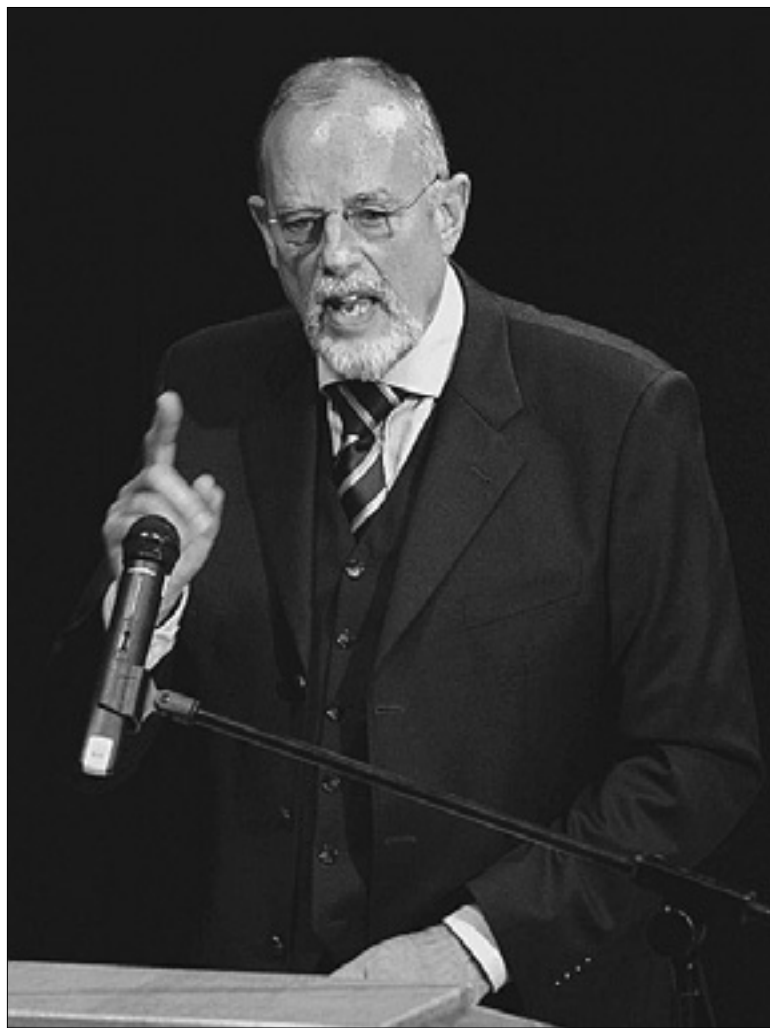
Če se sedaj povrnemo k jeziku kim, obstaja kar nekaj problemov za zagotovitev kakovostnih posnetkov. Vasi Nyadehun in Moseten sploh nista tehnološko opremljeni, ljudje kuhajo na ognju, na delo hodijo peš ali se peljejo s kanuji. Ni cest, so samo steze. Ni traktorjev, samo krampi. Nova tehnologija potrebuje baterije, te pa se hitro izrabijo, kilometre daleč od najbližje elektrike. Vlaga in prah kvarita naprave.

Največji problem pa so lingvisti. Če nekomu daš fotoaparāt v roko, iz njega še nisi naredil fotografa, ljudi in zvoke je treba strokovno snemati. »Ža številne lingviste je zvoek samo posrednik za transkripcijo,« pravi prof. Nathan in kvaliteta zvoke je včasih tako slaba, da jo lahko uporabijo samo kot dokaz, da je raziskovalec dejansko šel v tisti kraj.

Sicer pa londonski institut ni edini, ki bi se ukvarjal z ogroženimi jeziki. Max Planck Institute iz Nijemega na nizozemskem to dela že deset let, dejansko pa je v številnih primerih to delo prepozno.

To velja tudi za jezik kim. Tako kot ljudje, se tudi jeziki postarajo, preden umrejo. Odkar je Childs začel s svojim raziskovanjem, so štiri osebe že umrle, in zadnjih 20 ljudi, ki še tekoče govorijo kim, je starejših od 60 let. In glavni razlog je, da starši že nekaj generacij z otroki ne govorijo kim, ampak govorijo mende. Tako, kot povsod drugod po svetu.

Predsednik FUEN Hansen o spremembi slovaške zakonodaje o jeziku

»Zakon o jeziku, ki določa, da je treba rabo jezika kazensko preganjati, ne pripada pravnemu redu evropskih držav,« je dejal predsednik zveze evropskih narodnosti FUEN Hans Heinrich Hansen, ko je komentiral pred kratkim sprejete spremembe zakona o jeziku na Slovaškem. Zaradi sprememb se nadaljujejo protesti na Madžarskem in v številnih drugih evropskih državah. Meddržavni odnosi med Slovaško in Madžarsko pa so zaradi tega ponovno zdrknili na zelo nizko raven.

Dnevnik Pester Lloyds, ki izhaja v Budimpešti, je v zvezi s tem zapisal:

»Že leta 1995 so na Slovaškem sprejeli zakon o jeziku, ki je zagotovil slovaškemu jeziku dominantno vlogo, in je določal, da je raba kateregakoli drugega jezika v odnosu s javnimi agencijami, s javnimi uradi in na krajih, ki niso zasebni, kaznivno dejanje. Določilo o zagroženih kazni so iz zakona umaknili leta 2000 z namenom da bi ustvarili boljši vtis pri pogajanjih za vstop Slovaške v Evropsko unijo in da bi bila stališča Slovaške skladnejša s pričakovanji Bruslja. Sedaj pa so natanko tisto besedilo, ki je bilo pred devetimi leti odstranjeno, pomovno vključili v zakon.«

Hansen je bil glede tega vprašanja zelo jasen: »Madžarščina na Slovaškem ni tuj jezik, ampak materni jezik približno 500.000 madžarsko govorečih državljanov. Prav tu je glavna napaka v razmišljanju avtorjev tega zakona. Nacionalna država Slovaška mora promovirati in ščititi materni jezik vseh svojih državljanov, tudi v tistih primerih, kadar je materni jezik madžarščina,« je poudaril predsednik FUEN. Hansen je pri tem tudi opozoril, da madžarščina ni edini manjšinski jezik na Slovaškem. Novi »nezdravi zakon« je v enaki meri prizadel tudi Rusine, Nemce, Rome in druge manjšine, ki živijo na Slovaškem.

Sicer pa je po oceni predsednika te manjšinske organizacije novi zakon tudi alarmni zvonec za vso Evropo: »Ta zakon potrjuje usmeritve, na katere FUEN že dokaj dolgo opozarja: da se raven zaščite manjšin, ki smo jo dosegli ob koncu prejšnjega stoletja, dejansko znižuje. Velika napaka je bila, ker Evropska unija kopenhagenskim kriterijem za sprejemanje novih članic ni dala mehanizma, po katerem ne bi bilo mogoče zniževati ravni priznanih pravic. Tako težnjo namreč sedaj opazujemo v kar nekaj državah in to je lahko usodno za ravnovesje med večina- mi in manjšinami. Še vedno pogrša-

mo temeljno razumevanje, da je treba na manjine gledati kot na priložnost in obogatitev in ne kot na grožnjo,« je še dejal Hansen.

Budimpeštanski dnevnik Pester Lloyd zelo jasno nakazuje konkretne posledice, do katerih bi lahko privedel tako popravljen zakon: »Vsa vodstva podjetij morajo v vseh uradnih zadevah uporabljati izključno slovaški jezik. V pisni obliki je lahko slovaški verziji priložen dobesedni prevod v drug jezik, vendar natisnjen z manjšimi črkami. Kršitelji bodo lahko kaznovali z globami od 100 do 5.000 evrov.... Gospod Kovács iz Košic se bo moral, kadar bo šel v banko govorit z direktorjem gospodarstva Nemethom, s katerim se pozna 30 let, pogovarjati v slovaščini, sicer ga bo nacionalistični informator lahko prijavil kot kršitelja slovaške zakonodaje,« je zgovoren primer, ki ga navaja madžarski dnevnik.

Kljub eksplozivni vsebini zakona o jeziku je Hansen vseeno pomirjujoč: »Manjšine se pogosto znajdejo med klavdom in nakovalom, kadar prihaja do političnih sporov med državami. Kadar koli se madžarski politiki prepirajo s slovaškimi politiki, na koncu nastradajo manjšine,« je nadaljeval Hansen. ki je prav zaradi tega pozval politike obeh strani, naj sedejo k mizi in kot enakovredni partnerji poiščejo kompromisne rešitve. »Da se to zgodi, pa je potrebno, da so vse strani pripravljene vsaj delno odstopiti od svojih stališč,« je še dejal Hansen, ki je tudi posvaril pred govoricami o veliki Madžarski, ki jih je zelo pogosto slišati v raznih krogih.

Predsednik manjšinske organizacije FUEN je ob tem priporočil tistim, ki o tleh vprašanih odločajo, naj obiščejo Finsko in se sami prepričajo, kako ta država obravnava švedsko govoreče državljane. »Tam se bodo zares prepričali, da gre za priložnost in ne za grožnjo. Po tem naj se tudi sami zgledujejo,« je svetloval Hansen.

Sicer pa je o tem vprašanju spregovoril tudi novoizvoljeni predsednik Evropskega parlamenta Jan Buzek, ki je prav tako kritiziral novo slovaško zakonodajo, o kateri je dejal, da »ni v skladu z duhom Evropske unije«. Evropski poslanki Kinga Gal iz Madžarske in Edit Bauer, predstavnica madžarske stranke na Slovaškem, ki pripadata Evropski ljudski stranki, pa sta pisali visokemu komisarju OVSE za narodne manjšine Kurtu Vollerbaeku in ga prosili za posredovanje.

Jan Diedrichsen

NOGOMET - Italijanski superpokal v Pekingu

V Ptičjem gnezdu se je zmaga veselil Lazio

Rimljani z 2:1 boljši od Interja - Trener Interja Mourinho: »Zadovoljen sem s prikazano igro«

PEKING - Ptičje gnezdo, atraktivni stadion v Pekingu, je po letu dni (lani so se s spektakularno prireditvijo 8. avgusta začele olimpijske igre) ponovno zaživel: 50.000 gledalcev si je včeraj ogledalo tekmo italijanskega superpokala med Interjem in Lazio. Zmaga je romala v Rim, saj je Lazio z 2:1 premagal državnega prvaka. Oba zadetka sta padla šele v drugem delu srečanja: v 61. in 63. minuti sta gol dosegla Brazilc Matuzalem in Tommaso Rocchi, medtem ko je edini zadetek za Inter v 75. minuti dosegla letošnja okrepitev iz Barcelone Eto'o.

Prvi polčas je minil brez golov, obe ekipi pa sta imeli kar nekaj priložnosti. Najnevarnejša sta bila Zarate v 20. minuti in Muntari v 31. minuti. Nekaj minut pred koncem polčasa je v ospredje stopil še vratar Muslera, ki je z dobrimi obrambami nadaljeval tudi v drugem polčasu. Prvi zadetek je padel po prostem strelu, drugi pa le dve minuti kasneje po protinapadu. Inter se je rimskemu klubu približal v nadaljevanju po голу Eto'ja, ki mu je sledil razveljavljen gol Milita (zaradi nedovoljenega položaja Eto'ja). Ponovitve lanskega uspeha so si Interjevi nogometaši želeli vse do končnega žvižga. Tudi v 5-minutnem podaljšku je Inter nadaljeval z napadalno igro, a je bil Eto'o neprecizen, vratar Lazia Muslera pa nepremagljiv.

Po tekmi je bil trener Interja Mourinho kljub porazu zelo zadovoljen s prikazano igro svojih varovancev: »Lazio se lahko veseli zmage, pri Interju pa smo lahko mirni, saj imamo dobro ekipo in bodočnost. Zadovoljen sem s predstavo igralcev, z rezultatom pa manj, saj smo imeli res veliko priložnosti.«

Z Interjevo odpravo na Kitajsko je odpotoval tudi mladi slovenski vezist Rene Krhin (Vid Belec je ostal v Milanu), a na tekmi ni bil uvrščen niti med rezerviste.

Inter - Lazio 1:2 (0:0)

STRELCI: Matuzalem (L) 61., Rocchi (L) 63., Eto'o (I) 75.

INTER (4-3-1-2): Julio Cesar; Maicon, Lucio, Chivu, Zanetti; Muntari (84. Suazo), Cambiasso, Motta (70. Batelli); Stankovic (70. Vieira); Eto'o, Milito.

LAZIO (4-3-1-2): Muslera; Lichtsteiner, Diakite, Siviglia, Kolarov; Brocchi, Baronio (53. Dabo), Mauri; Matuzalem (81. Cribari); Rocchi (72. Cruz), Zarate.

Za rimski klub je to tretja zmaga v superpokalu: slavil je že leta 2000 (premagal Inter s 4:3) in leta 1998 (premagal Juventus z 2:1)

ANSA

NOGOMET - 1. slovenska liga V »večnem« derbiju minimalna zmaga Maribora z Olimpijo

V »večnem« derbiju med Mariborom in Olimpijo v 1. slovenski nogometni ligi so bili po pričakovanju boljši Mariborčani, ki so zasluženost slavili, čeprav s tesnim 1:0. Odločitev je padla že v 3. minuti, ko je s strelom od daleč Bačinič premagal 16-letnega ljubljanskega vratarja Jana Oblaka. V nadaljevanju prvega dela so imeli Mariborčani še nekaj priložnosti, v drugem polčasu pa so bili veliko boljši Ljubljanci, ki pa premoči niso uspeli kronati z zadetkom.

Na tekmi ni bilo navijačev Olimpije Green dragonsov. Približno tristo se jih je s posebnim vlakom odpravilo proti Mariboru. Toda že med potjo so vlak skoraj povem uničili, se nato spopadli s policijo, ki je vlak ustavila pred Mariborom, končni rezultat pa je bil ta, da so policisti vlak »obrnili« in se je brez postanka vrnil v Ljubljano. Green dragonsi pa so še enkrat - če je bilo to sploh potrebno - dokazali, da njihovo navijanje nima nič skupnega z nogometom in da gre za navadne kriminalce.

OSTALA IZIDA:HIT Gorica - Luka Koper 1:2, Naf-ta - Labod Drava 3:1

KOLESTARSTVO - Doping Di Luci grozi 4-letna prepoved

LOSANA - Italijanska kolesarska zveza je potrdila, da je bil tudi drugi vzorec Danila Di Luce, drugega z letošnjega Gira, pozitiven. Vzorca, odvzeta 20. in 28. maja, sta pokazala, da si je pomagal s krvnim dopingom CERA. Prvi dopinski test so opravili v laboratoriju v Parizu, drugega na zahtevo kolesarja pa na Dunaju. Po novem pravilniku grozi Di Luci štiriletna prepoved nastopanja. Advokat Di Luce dvomi v pravilnost analiz in metod, obenem dodaja, da je kolesar miren in da verjame, da bo lahko dokazal nedolžnost. V prejšnjih dneh je sicer Di Luca izjavil, da bo v primeru prepovedi nastopanja tudi zaključil kolesarsko kariero.

Dirka po Poljski Ballanu, Valjavec 15.

KRAKOV - Zmagovalca sedme in hkrati zadnje etape kolesarske dirke po Poljski je odločil ciljni sprint, v katerem je bil najhitrejši Nemec Andre Greipel (Columbia), drugo in tretje mesto pa sta osvojila Avstralec Christopher Sutton (Garmin) in Belgijec Wouter Weylandt (Quick Step). Vodstvo v skupnem seštevku je ubranil Italijan Alessandro Ballan (Lampre), Tadej Valjavec je bil petnajsti, Borut Božič pa 65.

NOGOMET Med »azzurri« tudi Criscito in Marchisio

RIM - Italijanski selektor nogometne izbrane vrste Marcello Lippi je izbral dvajseterico, ki se bo v sredo, 12. avgusta pomerila s Švico. V seznamu sta novosti obrambni igralec Domenico Criscito (Genoa) in vezni igralec Claudio Marchisio (Juventus). Oba sta že člana reprezentance U21. Ostali vpoklicani: vratarji Buffon (Juventus) e Marchetti (Cagliari); obramba: Bocchetti (Genoa), Cannavaro (Juventus), Chiellini (Juventus), Grosso (Olympique Lion), Santon (Inter), Zambrotta (Milan); sredina: Camoranesi (Juventus), D'Agostino (Udinese), Palombo (Sampdoria), Pepe (Udinese), Pirlo (Milan); napad: Di Natale (Udinese), Gilardino (Fiorentina), Iaquina (Juventus), Quagliarella (Napoli) in Rossi (Villarreal).

TRIESTINA - Danes ob 20.30 bo Triestina igrala 2. krog državnega pokala. Na stadionu Rocco bo gostila Foggio.

ATLETIKA - Na atletskem SP v Berlinu, ki se bo začelo naslednji teden, ne bo italijanskega skakalca v daljino Andrewa Howea. Po včerajšnji tekmi v Grossetu (zmagal je s skokom 7,83 m) je izjavil, da bo zaradi poškodbe ahilove tetive zaključil letošnjo sezono in odšel na operacijo. Atletska zveza je zahtevala, da bi pred odhodom na SP skočil vsaj 8 metrov.

PO FJK - Včerajšnja predzadnja etapa 36. mednarodne dirke po FJK je pripadla Alessandru Merlu, ki je do cilja privozil s skupino sedmih ubežnikov. S 30 sekundami zaostanka so zahtevno etapo iz Montenarsa v kraj Venzone (100 km, povprečna hitrost 40 km/h) zaključili še prvi zasledovalci, med katerimi so bili tudi štirje člani tržaškega kluba Eppinger Saab TS20. Najboljši med njimi je bil Roberto Vidoni na 33. mestu, ki je na skupni razvrstitvi absolutno 14., med juniorji pa je pred današnjo zadnjo etapo 4. Od prvouvrščenega Zanettija ga loči minuta, za drugouvrščenim in tretjeouvrščenim pa zaostaja le 20 sekund. Vodi Stefano Volpato. Danes bo na vrsti še 98,5 km dolga etapa iz kraja Venzone do Adornana.

PO VENETU - Na prvi etapi dirke po Venetu je včeraj nastopil vodja tržaške ekipe Eppinger Ivo Doglia, ki je zasedel 8. mesto v kategoriji super gentlemen. Skupno šteje dirka sedem etap.

NA TRBIŽU - Na 12. atletskem mitingu Brez meja na Trbižu bosta danes od 14.30 nastopili tudi slovenska atletinja Jolanda Čepлак in metalka kopja Leryn Franco Stener iz Paragvaja, ki je tudi manekenka.

ATLETIKA - Na Jamajki letos že 100. športne igre »Champs«

Kovačnica olimpijskih finalistov

Na športni šolski prireditvi se zbere 30 tisoč gledalcev - Serijska »proizvodnja« hitrih časov - Usain Bolt nastopal leta 2003 - Zlata doba 1948/1952

Arthur Wind zmagovalec teka na 400 m v Londonu leta 1948

Lanske OI so za seboj pustile nekaj oblakov nad Jamajko (polovica Slovenije, 2,8 mil. prebivalcev), točnejša analiza otoških uspehov pa odločno usmerja dvome v golo zavist. Je že res, da tamkajšnja športna organizacija ne premore ustanove, ki bi v skladu s pravili izvajala protidopingške kontrole, kdo pa verjame tistim, na primer kitajskim, ki kljub vsem žigom ne odkrijejo skoraj ničesar? Športna prireditelj z veliko stopnjo merodajnosti se je na Jamajki zaključila konec aprila. V celoti jo lahko imamo za inačico naših športnih iger, le da se vse vrti okoli atletike. Uradno jo imenujejo »Boys and Girls Athletics Championships«, v skrajšani obliki samo »Champs«. Zadeva ni vezana na zadnje uspehe Bolta in drugih. Letos so izvedli prvenstvo že 100. (!) leto zapored in skozi prejšnje izdaje sta šla tako Bolt kot Powell in na desetine drugih tudi pred dobro polovico stoletja.

Narodni stadion v prestolnici Kingstonu je za časa tega tekmovanja pretesen za vse, ki bi ga želeli obiskati. Zbere se po 30 tisoč gledalcev,

ki navdušeno navijajo za predstavnike šolskih ekip. Gre namreč za prvenstvo šol in naslova najboljšje moške in ženske ekipe sta med velikimi cilji posameznih ustanov. Televizijski prenos v celoti monopolizirajo zanimanje javnosti in ljudje na cesti, doma ali v kavarnah vneto razpravljajo o času 15-letnika na 100 m ali startu 16-letnice. Vsak pove svoje mnenje o bodočem Boltu ali o novi kraljici ženskega šprinta. Sam Usain Bolt je na teh igrah nastopil leta 2003 in kot 16-letnik zmagal z neverjetnima časoma 20"23 na 200 m in 45"30 na dvojni razdalji. Že sedaj ima Jamajka na zalogi nekaj bodočih olimpijskih finalistov. 15-letni Jazeel Murphy je lani 100 m pretekel v 10"42, trenutni mladinski svetovni prvak Dexter Lee pa je letos zmagal v najstarejši kategoriji s časom 10"35. Obstaja pa tudi Yohan Blake, ki treniraja skupaj z Boltom in je neuradno že tekel pod 10 sekundami! Prvenstvo v Kingstonu masovno obiskujejo »lovci« iz ZDA in Evrope.

Spomnimo se, da sta bila po rodu iz Jamajke tudi Ben Johnson (ver-

jetno najbolj znan prevarant v zgodovini atletike) in Donovan Bailey, rekorder in olimpijski prvak leta 1996. Za samo Jamajko je v modernejših časih olimpijsko zlato osvojil Don Quarrie na 200 m (1976).

Prva zlata doba za Jamajko pa je bila takoj po drugi svetovni vojni. Na OI leta 1948 v Londonu je Arthur Wint zmagal na 400 m in bil drugi na 800 m. Na 400 m je bil za njim drugi rojak McKenley, ki je srebro osvojil tudi na 100 m. Štiri leta kasneje so se za favorite ponujali kar trije Jamajčani. Že omenjenima se je pridružil Rhoden, ki je na koncu zmagal s časom 45"9, le par centimetrov pred McKenleyem, medtem ko je Wint tokrat pogorel, čeprav je na 800 znova ponovil srebro. Štafeta 4 x 400 m je v Helsinkih (1952) osvojila zlato in dosegla svetovni rekord. Odločilna v četverki sta bila McKenley (z letničnim startom je svoj krog pretekel v tedaj bajnem času 44"6) in George Rhoden, ki je na koncu zadržal slab meter naskoka nad ZDA. Zmaga v štafeti je pred stadionom v Kingstonu obeležena z umetniško skulpturo. (dk)

NOGOMET - Dogovor o sodelovanju na mladinskem področju

Nova združena ekipa Adria-Mladost-Sovodnje

Igrali bodo v goriškem prvenstvu začetnikov in slovenskem prvenstvu U12

Začetniki Mladosti v akciji

BUMBACA

Končno je tudi z goriškega konca prišla pozitivna novica o mladinskem nogometu. Nogometni klubi Mladost, Sovodnje in Adria iz Mirna (v Sloveniji) so se dogovorili, da bodo v sezoni 2009-10 sodelovali na mladinski ravni. Bolj specifično v starostni kategoriji začetnikov oziroma U12. Na torkovnem sestanku v Doberdobo so se srečali predsednik Sovodenj Zdravko Kuštrin, odbornik Mladosti Igor Juren in koordinator mladinskega sektorja pri mirenki Adrii Luka Cijan. »Sklenili smo dogovor o sodelovanju in skupnem nastopu. Začetniki Mladosti, Sovodenj in Adrie bodo trenirali skupaj izmenično na vseh treh lokacijah: v Doberdobo, Sovodnjah in Mirnu. Vsi skupaj bomo nato nastopali v slovenskem prvenstvu U12 pod skupnim imenom Adria-Mladost-Sovodnje. Slovenska nogometna zveza namreč to pusti in v Sloveniji lahko igrajo tudi nogometaši iz našega konca. V Italiji pa je žal pravilnik strožji in nogometaši iz Slovenije ne morejo igrati prvenstvenih tekem. V italijanskem prvenstvu bomo nastopali pod imenom Mladost,« je pobudo orisal Kuštrin in dodal: »V duhu čezmejnega sodelovanja in čezmejnih prvenstev (lani so prvič igrali čezmejno prvenstvo v kategoriji najmlajših U14 pod okriljem FIGC, NZS in UEFA op. ur.) smo s tem dogovorom dejansko šli dlje. Ustanovili smo prvo čezmejno ekipo. S tem bomo imeli na razpolago širši izbor igralcev in nedvomno bomo trenirali bolj kakovostno.«

Novokoustavljena ekipa bo domače tekme igrala izmenično na treh različnih domačih lokacijah. Podobno bodo »ravnali« z dresi. V Sovodnjah bodo igrali s sovodenjskimi, v Mirnu s tistimi od Adrie, v Doberdobo pa od Mladosti. Trenerja bosta Sandor Markič iz Mirna in Paolo Peric iz Doberdoba, na razpolago pa bosta imela nad trideset otrok, ki jih bodo na treninge in tekme vozili z društvenimi kombiji. Pozimi bodo otroci trenirali tudi v telovadnici v Doberdobo. S pripravi na novo sezono bo nova ekipa začela v začetku septembra.

Društva so se obenem dogovorila za sodelovanje tudi v starostni kategoriji cicibanov in mlajših cicibanov. »Razdalja med Sovodnjami in Mirnom je minimalna, dva kilometra. Do Doberdoba pa je še slabih deset kilometrov. Zakaj torej ne

bi sodelovali in nastopali združeno. S to ekipo naj bi nato čez kako sezono skupno nastopali v čezmejnem prvenstvu. Letos bodo namreč organizirali tudi čezmejno prvenstvo naraščajnikov,« je še dodal Kuštrin.

V zadnjih sezonah so se sicer naši klubi (Juventina, Mladost in Sovodnje) organizirali in veliko pozornosti ter truda usmerili v nogometne šole in v ekipe cicibanov. Tako v Sovodnjah kot v Štandrežu in v Doberdobo so zbrali lepo število mladih nogometašev. Bolj kritična oziroma skoraj dramatična je bila situacija v preostalih mladinskih kategorijah, še posebno pri najmlajših in naraščajnikih. V Sovodnjah in v Doberdobo že dolgo let nimajo ekip v teh starostnih kategorijah. Pri Juventini pa so izbrali drugo pot in sodelujejo z goriškima društvoma Piedimontejem in Azzurro. V Štandrežu so torej letos imeli ekipi najmlajših, ki pa jih ni treniral slovenski trener. Naraščajniki so igrali v Podgori. Kar nekaj slovensko govorečih nogometašev pa je igralo pri drugih italijanskih društvih. (jng)

JADRANJE - Pred mladinskim EP

Simon in Jaš sta trenirala tudi, ko sta bila izmučena

Čupina posadka se je pripravljala v Izoli - Na Blatnem jezeru od jutri dalje

Čupina jadralka Simon Sivitz Košuta in Jaš Farneti bosta pred zaključkom sezone nastopila še na evropskem mladinskem prvenstvu, ki bo letos na Blatnem jezeru. Varovanca trenerja Antonaza sta se na zadnjo mednarodno preizkušnjo, ki se bo začela jutri, dobro pripravila. Teden dni pred odhodom sta po šest ur dnevno trenirala v Izoli. S šestimi slovenskimi posadkami sta pilila taktiko, veliko pozornosti pa sta namenila tudi psihološkemu vidiku. »Veliko poudarka sva posvetila predvsem tisti fazi, ko sva izmučena. Torej sva treninge podaljševala, da bi jadralka čim dlje v takih pogojih, s katerimi se bova soočala na prvenstvu,« je pojasnil krmar Simon. Pripravam je sledil tudi Tomaž Čopi, olimpijec in svetovni podprvak v razredu 470 leta 1998, ki je mladima jadralcema zaupal nekaj trikov in nasvetov. Simon in Jaš namreč uporabljata njegovo jadrnico.

Na Blatnem jezeru se bosta Čupina jadralka pomerila s tistimi posadkami, s katerimi sta merila moči že na svetovnem mladinskem prvenstvu v Grčiji. Med glavnimi favoriti ostaja francoska dvojica, Bouvet/Mion, ki je osvojila svetovni mladinski naslov. Francoza, ki jih v celoti podpira francoska državna

ROLKANJE - Svetovni FIS pokal: sprint

Mateja Bogatec druga, na skupni lestvici pa je povečala prednost

KRISTIANSUND - Kriška rolkarica Mateja Bogatec je včeraj nadaljevala nastope v svetovnem pokalu FIS. V norveškem mestu Kristiansund je bila na vrsti preizkušnja v sprintu, kjer je naša tekmovalka zasedla drugo mesto. Najhitrejša v kvalifikacijah in v končnem finalnem sprintu je bila Finka, sicer reprezentantka teka na smučeh, Kirsi Peraelae. V kvalifikacijah je bila Finka 28 stotink hitrejša od drugouvrščene Mateje, v finalnem dvoboju z slovensko rolkarico pa je startala zelo dobro in minimalno prednost obdržala vse do konca. »Sama pa sem v finalu startala dobro, a nekoliko počasneje. V nadaljevanju sem nadoknadila, a ne dovolj, da bi prva privzila skoz cilj,« je povedala Mateja. Tretja je bila Rusinja Elena Ektova.

Naša rolkarica je po včerajšnjem sprintu obdržala prvo mesto v skupni razvrstitvi. Ker je bila prva zasledovalka, Rusinja Anna Lazareva šele deveta, je Mateja še povečala prednost na skupni lestvici. Na sprinterski preizkušnji, ki ji je sledila množica navdušencev, je nastopilo tudi nekaj vrhunskih tekačic na smučeh. Danes bo kriška rolkarica tekmovala na krožni 16 kilometrov dolgi progi.

Obvestila

ZSSDI obvešča, da bosta od 10. do 14. avgusta urada v Trstu in Gorici zaprta.

AŠK KRAS NAMIZNOTENIŠKI ODSEK obvešča, da se bodo jutri začeli treningi za vse članke in mladinske kategorije. Prvi trening in sestanek bo ob 18. uri v zgornji telovadnici. Urniki treningov bodo nato izobešeni na vhodnih vratih telovadnice.

AŠD BREG - košarkarska sekcija, obvešča, da se bodo pričeli treningi za letnike '95, '96, '97 v ponedeljek, 17. avgusta, ob 18. uri v telovadnici Silvano Klablan v Dolini. Vabljeni tudi fantje, ki bi radi spoznali košarkarske veščine.

OKVAL in ZSSDI prirejata od 24. do 28. avgusta v telovadnici v Štandrežu in od 31. avgusta do 4. septembra v telovadnici v Doberdobo odbojarski kamp za deklice in dečke od 6. do 12. leta starosti. V Štandrežu bo potekal med 15. in 19. uro, v Doberdobo pa med 7.45 in 13. uro (brez kosila). Kamp bo vodil odbojarski trener Leon Hrovat. Društvo bo poskrbelo za prevoz iz sosednjih občin; informacije in vpisovanje na tel. 3281511463 (Ingrid) ali 3932350925 (Sandro v večernih urah).

AŠD CHEERDANCE MILLENIUM prireja Cheerleading Free Open Day v soboto, 5. septembra, od 9. do 16. ure v telovadnici F. Bevk na Opčinah. Brezplačni dan s plesnimi in navijaškimi delavnicami ter demonstracijami društvenih skupin. Namenjen je osnovnošolcem, srednješolcem in višješolcem. Prijave in info na tel. št. 3497597763 (Nastja) ali info@cheerdancemillemium.com

ŠPORTNI OBJEKTI - Nov načrt za severni del športnega centra pri Briščikih

Na Rouni nova igrišča?

Ker bi lahko Trst gostil evropsko veteransko prvenstvo v ragbiju leta 2012, bi Dežela financirala prenovitvena dela športnega centra

»Rouna«, severni del športnega centra pri Briščikih, bi lahko leta 2012 gostila evropsko veteransko prvenstvo v ragbiju. Če bo Trst dobil kandidaturu (med kandidati je še angleški klub Mann, gostitelj pa bo znan konec septembra), naj bi Dežela financirala prenovitvena dela športnega centra na Rouni, kjer bi steklo dvodnevno tekmovanje. Tako nam je pojasnil predsednik tržaškega ragbi društva Vesjulia Andrea

Boltar. »Potem ko si je evropska zveza ogledala objekt, je potrdila, da bi lahko bil primeren za organizacijo takega tekmovanja. Seveda ga bo potrebno obnoviti, zato smo se z društvu, ki ta objekt uporabljajo, domenili za preureditev,« je pojasnil Boltar. Načrt predvideva večji stadion, ki bi vključeval tudi fitness center, novo nogometno igrišče (obe igrišči bi bili primerni za ragbi, a tudi za nogomet in ameriški no-

gomet) in dve pešeni igrišči za odbojko na mivki; obenem bi preuredili že obstoječe igrišče za baseball, hokeja na travi in uredili še kamp z bungalovi. Celoten projekt naj bi bil vreden približno 4 milijonov evrov. Novo preureditev obširnega območja, ki je v lasti prosiškega Jusa, so podprli ragbi klub Vesjulia, društvo za hokej na travi, ki tam trenira, baseball klub Alpina in slovenski nogometni klub Primorje. Tako je tudi potrdil predsednik Primorja Roberto Zuppin.

O projektu severnega dela Rouna so razpravljali tudi na srečanju, ki je bilo pred dnevi na deželnem odborništvu za šport. Sestanka so se udeležili deželni odbornik Elio De Anna, pokrajinski odbornik za šport Mauro Tommasini in predstavniki športnih društev, ki uporabljajo objekt. Povabljeni so bili tudi predsednik zahodnokraškega rajonskega sveta Bruno Rupel, predstavniki Občine Zgonik in predsednik Jusa Prosek Bogdan Bogatec, ki se srečanja upravičeno niso udeležili zaradi odsotnosti. Potem ko so navedena športna društva na sestanku podprla nov načrt, so sedaj na potezi politične in krajevne oblasti. Deželni odbornik je napovedal, da se bo ponovno sestal s političnimi in krajevnimi predstavniki. Prenovitev objekta bo seveda stekla samo v primeru, če bo Trst dobil organizacijo za evropsko veteransko prvenstvo v ragbiju. (V.S.)

Nogometno igrišče na Rouni je tačas zapuščeno

KROMA

Rai Tre

SLOVENSKI PROGRAM

Za Trst: na kanalu 40 (Ferlugi) in 64 (Milje)

Za Gorico: na kanalu 69 (Vrh Sv. Mihaela)

Teletekst: str. 316 - 342 - 343

20.20

Tv Kocka: Igrajmo se po starem - Kofje

20.30

Deželni TV dnevnik

20.50

Dok. film: Et(h)nos - Bratina-Tomizza, r. B. Palčič, sledi Čezmejna Tv: Dnevnik Slo 1

6.00

Nad.: Incantesimo

7.00

Aktualno: Sabato & Domenica Estate

9.30

Aktualno: Easy Driver Speciale Estivi

10.00

Aktualno: Linea verde Orizzonti Estate

10.30

Aktualno: A Sua immagine

10.55

Prenos sv. maše

12.20

Aktualno: Linea verde Estate

13.30

Dnevnik

14.00

Variete: Varietà

15.55

Variete: Aspettando Miss Italia

16.30

Dnevnik L.I.S.

16.35

Film: La fattoria sul fiume (dram., Nem., '08, r. O. Dommenget, i. E.M. Grein, P. Breninkmeyer)

18.05

Nan.: L'ispettore Derrick

19.05

Nan.: Il commissario Rex

20.00

Dnevnik in športne vesti

20.40

Variete: Supervarietà

21.30

Nan.: Provaci ancora Prof 3

23.30

Dnevnik, sledi Speciale Tg1

0.35

Aktualno: Oltremoda Reloaded

6.00

Variete: Scanzonatissima

6.15

Aktualno: L'avvocato risponde estate

6.25

Aktualno: Inconscio e magia psiche

7.00

Nan.: Girlfriends

8.00

9.00, 10.30, 13.00, 20.30 Dnevnik

8.20

Nan.: Le cose che amo di te

8.40

Nan.: The class - Amici per sempre

9.05

Variete: Cartoon Flakes

10.30

Dnevnik L.I.S.

11.30

Film: Crimini con stile (kom., ZDA, '04, r. S. Gillard, i. D. Chianese, K. Cuoco)

13.30

Aktualno: Tg2 Motori

13.40

Vremenska napoved

13.45

Film: K-Pax (dram., ZDA, '01, r. I. Softley, i. K. Spacey, J. Bridges)

15.45

Nan.: Il commissario Kress

17.45

Nan.: Piloti

18.00

Dnevnik - kratke vesti in vremenska napoved

18.05

Nan.: La peggiore settimana della nostra vita

18.50

Film: Nata libera (pust., V.B., '66, r. J. Hill, i. V. McKenna, B. Travers)

21.05

Film: La promessa di un pistolero (western, ZDA, '08, r. A. Mastroianni, i. L. Perry, C. Thomas Howell)

22.35

Nan.: Life on Mars

23.35

Šport: Domenica sportiva estate

6.00

Aktualno: Fuori orario

7.00

Aspettando è domenica papà

7.50

E' domenica papà

9.15

Film: Café chantant (glasb., It., '53, r. C. Mastrocinqe, i. A. Talegalli, E. Giusti)

10.30

Film: Abbasso la ricchezza (kom., It., '46, r. G. Righelli, i. V. De Sica, A. Magnani)

12.00

Dnevnik, šport in vremenska napoved, sledi Agenda dal Mondo

12.25

Aktualno: TeleCamere

12.55

Aktualno: Okkupati

13.25

Aktualno: Passepartout

14.00

19.00 Deželni dnevnik in vremenska napoved

14.30

Aktualno: Tg 3 Saluteinforma

14.45

Dnevnik L.I.S.

14.50

Film: Totò contro i 4 (kom., It., '63, r. Steno, i. Totò, A. Fabrizi)

16.25

Film: Il segreto di Agatha Christie (dram., ZDA, '78, r. M. Apted, i. V. Redgrave, i. D. Hoffman)

18.00

Nan.: Arsenio Lupin

18.55

Dnevnik in vremenska napoved

19.00

23.10 Deželni dnevnik

20.00

Variete: Blob

20.20

Aktualno: Pronto Elisir

21.00

Dok.: Alle falde del Kilimangiaro (v. L. Colò)

23.30

Film: Fascisti su Marte - Una vittoria negata (kom., It., '04, r.-i. C. Guzzanti, r. I. Skofic, i. A. Blarzino)

0.30

Nočni dnevnik in vremenska napoved

6.30

Dnevnik: Pregled tiska

7.00

Nan.: Caro maestro

8.55

Nan.: Nonno Felice

9.30

Dokumentarec

10.00

Sveta maša

11.00

Aktualno: Pianeta mare

11.30

Dnevnik in prometne informacije

12.10

Aktualno: Melaverde

13.30

18.55 Dnevnik in vremenska napoved

14.05

Nan.: Le comiche di Stanlio e Olio

15.00

Film: 1999 - conquista della Terra (fant., ZDA, '72, r. J.L. Thompson, i. R. McDowall, D. Murray)

15.45

0.15 Dnevnik - kratke in morske vesti

16.50

Film: Zorro marchese di Navarra (pust., It., '69, r. F. Montemurro, i. N. Moretti, M.L. Longo)

17.35

Dnevnik - kratke vesti in vremenska napoved

19.35

Nan.: Commissario Cordier

21.30

Nan.: GSG 9 - Squadra d'assalto

23.30

Film: Il laureato (dram., ZDA, '67, r. M. Nichols, i. A. Bancroft)

6.00

Dnevnik - Prima pagina

7.55

Dnevnik, prometne informacije, vremenska napoved

8.00

Jutranji dnevnik

8.35

Film: La clinica degli animali (kom., ZDA, '03, r. N. Fearnley, i. M. Farrel)

11.00

Film: Sbucato dal passato (kom., ZDA, '98, r. H. Wilson, i. B. Fraser, A. Silverstone)

12.10

16.35, 18.45 Dnevnik - kratke vesti in vremenska napoved

13.00

Dnevnik, vremenska napoved in Okusi

13.40

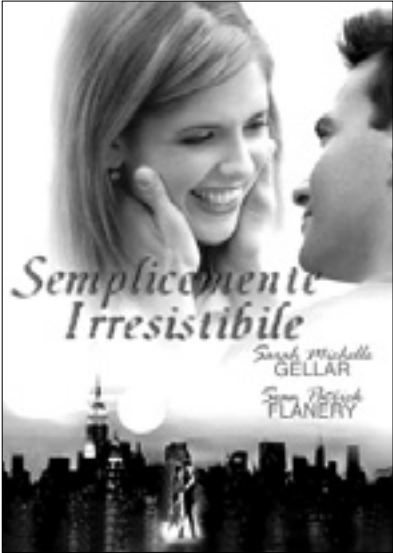
Nan.: Elisa di Rivombrosa - Parte seconda

15.45

Film: In corsa con il sole (kom., ZDA, '96, r. C. T. Kanganis, i. J. Belushi, H. Berry)

17.45

Film: Semplicemente irresistibile (kom., ZDA, '99, r. M. Trlov, i. Sarah Michelle Gellar, Sean Patrick Flanery)

20.00

Dnevnik in vremenska napoved

20.40

Variete: Paperissima Sprint

21.20

Nan.: I Cesaroni

23.30

Variete: Zelig Off

0.30

Nan.: Damages

7.00

Nan.: Cleopatra 2525

7.50

Risanke

11.15

Nan.: Aliens in America

12.25

Dnevnik in vremenska napoved

13.00

Nan.: Le regole dell'amore

13.55

Film: Paradise (kom., ZDA, '81, r. S. Gillard, i. W. Aames)

14.35

16.35, 21.40 Dnevnik - kratke vesti in vremenska napoved

15.50

Film: Io e zio Buck (kom., ZDA, '89, r. J. Hughes, i. J. Candy)

17.45

Nan.: Give Me Five

18.30

Dnevnik in vremenska napoved

19.00

Nan.: Un ciclone in famiglia 2

20.45

Film: I fratelli Grimm e l'incantevole strega (fant., i. E. Ledger)

23.05

Film: Športna odd.: Giovanni Parisi e i suoi Mondiali di Milano

7.00

Film: Il pensionante ('26)

9.30

Šport: Super Sea

10.05

Dokumentarec

10.50

Rotocalco ADNKronos

11.10

Saul 2000 - Ripartire da Damasco

12.00

Prenos sv. maše

12.25

Dok.: Kenya, savane infinite e mare incantato

13.10

Aktualno: Village

13.35

Aktualno: Antichi palazzi nel FVG

14.00

Camper magazine

14.35

Dok.: Ragusa - Il castello di Donnafugata

15.05

Koncert: Le sinfonie di Mozart

16.15

Nan.: Shaka Zulu

17.30

Risanke

19.30

Glasb. nan.: 2Ge+her (i. N. Bastian, M. Cuccione, K. Farley)

20.05

Ritmo in tour

20.30

Šport: Sport Estate

20.50

Film: Donna degli altri è sempre più bella (kom., '63, r. M. Girolami, i. W. Chiari, C. Ingrassia, F. Franchi)

22.20

Glasb.: Palco, gli eventi in Tv

22.45

Aktualno: Miti e leggende di Trieste e dintorni

23.15

Koncert: Sinfoniòna glasba, J. Brahms

6.00

Dnevnik, vremenska napoved in prometne informacije

7.30

Film: Funny Lady (glasb., ZDA, '75, r. H. Ross, i. B. Streisand, J. Caan)

10.15

Aktualno: La settimana

10.35

Prima Comunione (kom., It., '50, r. A. Biasetti, i. A. Fabrizi, G. Morlay)

12.30

Dnevnik in športne vesti

13.00

Nan.: New Tricks

14.00

Film: Il caso Lindbergh (dram., ZDA, '76, r. B. Kulik, i. C. DeYoung, A. Hopkins)

17.05

Film: Alessandro il Grande (zgod., ZDA, '56, r. R. Rossen, i. R. Burton, F. March)

20.00

Dnevnik

20.30

Resničnostni show: S.O.S. Tata

21.30

Dok.: Missione natura (v. V. Venu-to)

23.45

Nan.: Cold Squad

7.00

Ris. Nan.: Živ Žav

9.50

Žogarija - Ko igra se in ustvarja mularija (pon.)

10.20

Dok. nan.: Zgodbe iz divjine

10.50

Prisluhnimo tišini

11.20

Ozare (pon.)

11.25

Obzorja duha: Quo Vadis

12.00

Ljudje in zemlja

13.00

22.45 Poročila, vremenska napoved in športne vesti

13.15

Števerjan 2009, (pon.)

14.30

Šopek domačih

14.55

Prvi in drugi (pon.)

15.25

Film: Sanjski hotel (pon.)

17.00

Poročila, športne vesti in vremenska napoved

17.15

Koncert Adija Smolarja: Rolica papirja

18.10

Mi gremo pa na morje

18.25

Žrebanje Lota

18.40

Risanke

18.55

Dnevnik, vremenska napoved, zrcalo tedna in športne vesti

19.20

Zrcalo tedna

19.55

Film: Outsider

21.40

Legende velikega in malega ekrana

23.15

Večerni gost: Gilberto Civardi

0.10

Film: Za ljubezen ali domovino (pon.)

2.10

Sedma moč osamosvojitve - Tv dnevnik 9.8.1991

2.30

Dnevnik (pon.)

2.50

Dnevnik Slovencev v Italiji (pon.)

6.30

2.50 Zabavni infokanal

8.20

Skozi čas

8.30

Sedma moč osamosvojitve - Tv dnevnik 9.8.1991

8.50

Poletni mozaik (pon.)

9.20

27. srečanje tamburašev in mandolistov Slovenije

10.35

Med valovi

11.05

Slovenski magazin (pon.)

11.30

Dok. serija: Zdravje v Evropi

12.55

Film: Brodolomci (pon.)

14.25

Dok.: Mehika - Od Olmekov do Aztekov (pon.)

14.55

Aletika - Zlata liga iz Pariza (posnetek)

17.00

Pragersko: SP v streljanju s puško šibrenico (prenos)

18.00

Mednarodni plavalni miting iz Radovljice

18.30

Nogometni magazin FIFE (pon.)

18.55

Nogometna tekma Maribor - Olimpija

19.55

Ljubljana: prijateljska tekma v košarki, Slovenija - Rusija (prenos)

21.45

Lit. nan.: Pri Maupassantu

22.45

Nad.: Pokvarjena dekleta (pon.)

23.35

Na utrip srca

1.20

Dok. film: Pot v Memphis (pon.)

13.45

Dnevni program

14.00

Čezmejna TV - TG R FJK - deželne vesti

14.10

Euronews

14.25

Glasb. odd.: In orbita

14.55

Arhivski posnetki športnih prenosov:nogomet, Udinese - Werder

16.40

Folkest v Kopru

17.20

Srečanje z...

18.00

Prijatelji, ostanimo prijatelji

19.00

22.30, 0.20 Vsedanes - Tv dnevnik

19.20

Šport

19.25

AlterEco

19.55

Vesolje je ...

20.30

Istra in...

21.00

Srečanja v skupnosti Italijanov

21.35

Dok. oddaja: Obtoženec Milošević!

22.45

Film: Maremetraggio

23.40

Piranski glasbeni večeri

9.00

0.00 Videostrani

16.00

Hrana in vino

17.00

Kasaške dirke (pon.)

18.00

Duhovna misel (pon.)

18.15

Tedenski pregled (pon.)

18.30

Mladinski kviz: Če me spomin ne vara (pon.)

19.15

Pravljica

19.30

Za soncem - Šu kham

20.00

Razgledovanja (pon.)

20.30

Spoznamo jih

21.30

Prijatelji ostanimo prijatelji

22.30

Film: Zadetek v polno

RADIO TRST A

8.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; Koledar; 8.30 Kmetijski tehnik; 9.00 Maša iz Rojana; 9.45 Pregled slov. tiska; 10.00 Veselo po domače; 10.30 Otroški kotiček; 11.15 Nabožna glasba (pripr. Ivan Florjanc); 11.40 Vera in naš čas; 12.00 Istrska srečanja; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.10 Nedeljskih sedem not; 15.00 Z naših prireditev; 17.00 Kratka poročila; 17.30 Predstavite knjige o Janku Kralju; 18.30 Poletne melodije; 19.35 Zaključek oddaj.

RADIO KOPER (SLOVENSKI PROGRAM)

7.45 Kmetijski nasvet; 8.10 Gremo plesat; 8.30 Jutranjik, osmrtnice; 9.30 Radio je živ; 11.00 Primorski kraji in ljudje; 12.00 Glasba po željah; 12.30 Primorski dnevnik; 14.00 Du jes?; 16.15-19.00 Nedelja na športnih igriščih; 20.00 Večer večnozelenih; 22.30 Easy come, easy go...

RADIO KOPER (ITALIJANSKI PROGRAM)

7.15, 10.30, 13.30, 17.30 Poročila; 8.30, 12.30, 19.30 Dnevnik; 6.00 Almanah; 6.45 Drobci zgodovine; 7.40 Proza; 8.05 Horoskop; 10.00 Moje mnenje; 10.40 New entry; 11.00 7 dni; 13.00 Radio z vami; 14.00 Ple-soči arhitekt; 14-30-18.00 Nedeljsko popoldne; 15.00-17.30 Ferry sport; 18.00 Album charts; 19.00 Atlantično pristanišče; 20.00 Večerni pr. RK; 20.45 Pesem tedna; 21.00 Moje mnenje; 21.15 Extra extra extra; 22.00 Dosje; 22.45 Sigla single; 23.00 Hot hits, 0.00 Prenos RS.

SLOVENIJA 1

5.00, 6.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 17.00, 18.00, 23.00, 0.00 Poročila; 19.00 Dnevnik; 6.50 Duhovna misel; 7.00 Jutranja kronika; 7.40 Gradovi na Slovenskem; 8.05 Igra za otroke; 8.45 Glasba za otroke; 9.30 Medenina; 10.10 Sledi časa; 10.40 Promenada; 11.05 Pozdravi in čestitke; 12.05 Na današnji dan; 13.10 Osmrtnice in obvestila; 13.35 Slovenski zvoki; 14.10 Za kmetovalce; 15.30 DIO; 16.30 Reportaža; 18.15 Violinček; 19.30 Obvestila; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 (Ne)obvezno v nedeljo; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Informativna odd.; 23.05 Literarni nokturno; 23.15 Za prijeten konec dneva.

SLOVENIJA 2

5.00, 6.00, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 13.00, 14.30, 17.30, 0.00 Poročila; 7.00 Kronika; 8.15 Dobro jutro; 8.25 Vremenska napoved; 8.45 Koledar prireditev; 8.50 Napoved sporeda; 9.15 Šport; 9.35 Popevki tedna; 10.00 Nedeljski izlet; 10.45 Nedeljski gost; 11.35 Obvestila; 12.00 Centrifuga; 14.20 Obvestila; 14.35 Športnik izbira glas-

bo; 15.30 DIO; 16.05 Popevki tedna; 18.00 Morda niste vedeli; 18.35 Pregled športnih dogodkov; 18.55 Odpoved oddaje; 19.00 Dnevnik; 19.30 Valodrom; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Drugi val.

SLOVENIJA 3

6.00, 11.00, 13.00, 14.00, 18.00, 22.00, 0.00 Poročila; 7.00 Kronika; 7.22 Dobro jutro; 8.00 Lirični utrinek; 10.00 Sv. maša; 11.05 Evroradijski koncert; 13.05 Arsove spominčice; 14.05 Humoreska; 14.35 Operno popoldne; 15.30 DIO; 16.05 Glasba naša ljubezen; 18.05 Spomini, pisma, potopisi; 18.25 Serenade; 18.40 Sedmi dan; 19.00 Obiski kraljice; 20.00 Vokalno instrumentalna glasba; 22.05 Literarni portret; 22.30 Slovenski koncert; 23.55 Lirični utrinek.

RADIO KOROŠKA

6.00-9.00 Dobro jutro - Guten Morgen; 9.00-10.00 Zajtrk s profilom; 12.00-13.00 Čestitke in pozdravi; 15.00-18.00 Vikend, vmes Studio ob 17-ih; - Radio Agora: dnevno 13.00-15.00 Agora - Divan; 18.00-6.00 svobodni radio; -Radio Dva: 10.00-12.00 Sedmi dan.

OVEN 21.3.-20.4.:

Poletno za-tišje vam je prišlo prav, da ste zbrali svoje misli in si nabrali moči za nove podvige v prihodnje. Lju-bezen: kako lepo je zaspati v varnem objemu...

BIK 21.4.-20.5.:

Mirno dru-žinsko življenje vas je popol-noma uspavalo. Potrebni ste spre-membe. Izrabite sončne dni in se od-peljite na izlet. Pospravljanje stanova-nja bo že počakalo.

SLOVENSKI PROGRAM

Za Trst: na kanalu 40 (Ferlugi) in 64 (Milje)

Za Gorico: na kanalu 69 (Vrh Sv. Mihaela)

Teletekst: str. 316 - 342 - 343

18.40 Čezmejna Tv: Primorska Kronika

20.25 Tv Kocka: Videofleš

20.30 Deželni TV dnevnik

20.50 Čezmejna TV: Dnevnik Slovenija 1

6.05 Aktualno: Anima Good News

6.10 Nad.: Incantesimo

6.30 Dnevnik, vremenska napoved in prometne informacije

6.45 Aktualno: Unomattina Estate

10.40 Nan.: 14° Distretto

11.30 17.00, 20.00, 23.10 Dnevnik

11.35 17.10 Vremenska napoved

11.40 Nan.: La signora in giallo

13.30 Dnevnik - Gospodarstvo

14.10 Aktualno: Verdetto finale

15.00 Nan.: Un medico in famiglia 5

17.15 Nan.: Le sorelle McLeod

18.00 Nan.: Il commissario Rex

18.50 Kviz: Reazione a catena (v. Pupo)

20.30 Variete: Supervarietà

21.20 Nan.: Ho sposato uno sbirro (It., '06, i. F. Insinna)

23.15 Aktualno: E la chiamano estate 2009

0.25 Nočni dnevnik

6.00 Variete: Suddidiario Tv

6.10 Aktualno: Tg2 E...state con Costume

6.25 Dokumentarec

6.50 Aktualno: Tg2 Medicina 33

6.55 Aktualno: Quasi le sette

7.00 Aktualno: Sorgente di vita

7.30 Variete: Cartoon Flakes

10.40 Aktualno: Tg2 Estate in rubrike

11.25 Nan.: Orgoglio (It., '03, i. E.S. Ricci)

13.00 Dnevnik in rubrike

14.00 19.05 Nan.: 7 vite

14.25 Nan.: Numb3rs

16.00 Nan.: Alias

16.40 Nan.: Las Vegas

17.25 Nan.: Due uomini e mezzo

17.45 Risanke

18.05 Dnevnik - kratke vesti, vremenska napoved in športne vesti

19.00 Nan.: Piloti

19.35 Nan.: Squadra speciale Lipsia

20.30 Dnevnik

21.05 Nan.: Lost

23.30 Nočni dnevnik

23.45 Variete: Stracult

1.15 Aktualno Protestantesimo

1.45 Vremenska napoved

6.00 8.00 Dnevnik - Rai News 24, vmes Il caffè di Corradino Mineo, Italia, istruzioni per l'uso

8.05 Dok.: La storia siamo noi

9.05 Film: In punta di piedi (glasb., ZDA, '60, i. A. Perkins)

10.30 13.00, 14.45 Aktualno: Cominciamo Bene Estate

12.00 Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti

13.05 Nad.: Terra nostra

14.00 Deželne vesti in vremenska napoved

14.55 Dnevnik - kratke vesti

15.00 Variete: Trebisonda - Melevisione

16.30 Šport: skoki v vodo

17.15 Nan.: Squadra Speciale Vienna

18.00 Dok.: Geo Magazine 2009

18.25 Dnevnik in vremenska napoved

19.00 Deželni dnevnik in vremenska napoved

20.00 Variete: Blob Moon Walk 1969-1999

20.15 Nan.: Wind at My Back

20.35 Nad.: Un posto al sole d'estate

21.05 Dnevnik

21.10 Variete: Circo Massimo Show

23.15 Nočni deželni dnevnik in vremenska napoved

23.55 Dok. odd.: Correva l'anno

6.00 Nan.: La grande vallata

7.30 Nan.: T. J. Hooker

8.30 Nan.: Mac Gyver

9.20 Nad.: Vivere

10.20 Nad.: Febbre d'amore

10.35 Nan: Giudice Amy

11.30 Dnevnik in prometne informacije

11.40 Nan: Doc

13.30 Dnevnik in vremenska napoved

14.05 Nan.: Detective Extralarge

16.10 Nad.: Sentieri

16.40 Film: Erasmo il lentigginoso (kom., ZDA, '65, r. H. Koster, i. J. Stewart)

17.15 Dnevnik - kratke vesti in prometne informacije

18.55 Dnevnik in vremenska napoved

19.35 Variete: Ieri e oggi in Tv

19.50 Nad.: Tempesta d'amore

20.30 Nan.: Renegade

21.10 Nad.: L'onore e il rispetto

23.20 Aktualno: Top secret

6.00 Dnevnik - Pregled tiska

7.55 Dnevnik, prometne infomacije, vremenska napoved, borza in denar

8.30 Dok.: Miracoli degli animali

8.40 Film: Michael (fant., ZDA, '96, i. J. Travolta)

9.40 16.00, 22.20, 0.15 Dnevnik - kratke vesti in vremenska napoved

11.00 Nan.: Distretto di polizia 8

13.00 Dnevnik, okus, vremenska napoved

13.40 Nad.: Beautiful

14.45 Film: I sentieri dell'anima (kom., ZDA, '06, r. J. Putch, i. M. Ross)

16.35 Nan.: Carabinieri 7

17.35 Dnevnik - kratke vesti

18.50 Kviz: Sarabanda (v. T. Mammucari)

20.00 Dnevnik in vremenska napoved

20.30 Variete: Paperissima Sprint

21.20 Film: Godsend (triler, ZDA, '04, r. N. Hamm, i. R. De Niro, C. Bright)

23.35 Film: Il tempo di decidere (dram., i. V. Vaughn, A. Heche)

6.20 Nan.: Tre nipoti e un maggiordomo

7.00 Nan.: Hercules

8.00 13.40, 17.25 Risanke

9.50 Nan.: Young Hercules

10.20 Nan.: Xena - Principessa guerriera

11.20 Nan.: Baywatch

12.25 18.30 Dnevnik in športne vesti

15.00 Nan.: Dawson's Creek

15.55 Nan.: Il mondo di Patty

16.50 Nan.: Sleepover Club

19.25 Nan.: Love Bugs 3

19.40 Nan.: Buona la prima

20.15 Kviz: Mercante in fiera

21.10 Resničnostni show: Celebrity Bistury (v. E. Gregoraci)

22.35 Resničnostni show: Bisturi (v. I. Pivetti)

0.50 Aktualno: Poker1mania

7.00 8.35, 13.30, 16.45, 19.30, 23.02 Dnevnik

8.10 Storie tra le righe

8.50 Koncert: Le sinfonie di Mozart

10.25 Variete: Novecento contro luce

11.25 Camper Magazine

12.00 Dnevnik - kratke vesti

12.05 Novice - Village

12.35 Šport: Tractor Pulling

13.50 Miti e leggende di Trieste (v. L. Marsilli)

13.10 Aktualno: „Appuntamenti con i Big...”

13.50 Aktualno: ...Animali amici miei

14.30 Variete: Udin e Conte

14.40 Ritmo in Tour: La tv dei viaggi

15.45 Saul 2000 - Ripartire da Damasco

17.00 Risanke

19.00 Šport: Sport Estate

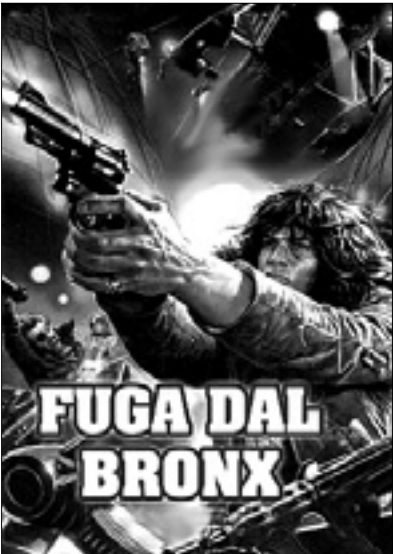
20.00 Variete: Ape regina

20.30 Deželni dnevnik

20.55 Koncert: Voci dal Ghetto

22.45 Aktualno: Palazzi della nostra Regione

23.40 Film: Fuga dal Bronx (akc., '83, r. E. Girolami, i. H. Silva, M. Gregory, C. Brait)

6.00 Dnevnik, horoskop in prometne informacije

7.30 Aktualno: Omnibus Estate

9.15 Aktualno: Omnibus Life Estate

10.10 Punto Tg, sledi Due minuti in un libro

10.20 Nan.: Cuore e batticuore

11.25 Nan.: Mike Hammer

12.30 Dnevnik in športne vesti

13.00 Nan.: Hardcastle & McCormick

14.00 Film: La più bella coppia del mondo (glasb., It., '68, r. C. Mastrocinque)

16.05 Nan.: Star Trek

17.10 Dok.: La7 Doc

18.05 Nan.: Due South - Due poliziotti a Chicago

19.00 Nan.: Murder call

20.00 Dnevnik

20.30 Aktualno: Otto e mezzo - Diario

21.10 Film: Racconti d'estate (kom., It./Fr., '58, i. A. Sordi)

23.25 Dok.: La Valigia dei sogni

7.15 Utrip (pon.)

7.25 Zrcalo tedna (pon.)

7.40 Na zdravje! (pon.)

9.00 16.05, 18.40 Risanke

9.20 Ris. nan.: Animalija (pon.)

9.50 Žogarija (pon.)

10.20 Iz popotne torbe (pon.)

10.40 Nan.: Dogodivščine Sarah Jane

11.10 Dok. film: I've, kdo te je ubil? (pon.)

12.00 Ljudje in zemlja (pon.)

13.00 Poročila, vremenska napoved in športne vesti

13.25 Izjemne živali

13.55 Legende malega ekrana (pon.)

15.00 Poročila

15.10 Dober dan, Koroška

15.45 Ris. nan.: Grimmove pravljice

16.15 Lutk. nan.: Bisergora

16.30 Nan.: Hiša eksperimentov

17.00 Novice, slovenska kronika, športne vesti, vremenska napoved

17.30 Glasbeni spomini z Borisem Kopitarjem

18.25 Žrebanje 3x3 plus 6

18.55 Vremenska napoved, dnevnik in športne vesti

19.55 Vzporedna ekonomija

20.55 Nan.: Totalna razprodaja

21.20 Oddaja o turizmu: Na lepše

22.00 Odmevi, kultura, šport in vremenska napoved

23.00 Podoba podobe

23.20 Glasbeni večer

6.30 9.00, 2.05 Zabavni infokanal

7.00 Infokanal

8.00 Otroški infokanal

10.25 Sobotno popoldne (pon.)

13.10 29. srečanje tamburašev in mandolinistov Slovenije (pon.)

13.50 Slovenci v Italiji (pon.)

14.20 Sedma moč osamosvojitve - Tv dnevnik 10.8.1991

15.05 Osmi dan (pon.)

15.35 Slovenski magazin (pon.)

16.25 Prvi in drugi (pon.)

16.00 Kuharska oddaja: Za prste obliznit (pon.)

17.20 To bo moj poklic

17.50 Nad.: Frasier (pon.)

19.00 Labirint

19.45 Minute za...

20.00 Dok. serija: National Geographic

20.50 Dok. serija: Zakaj demokracija?

21.50 Knjiga mene briga (pon.)

22.10 Film: Obseden (pon.)

23.55 Dok. film: Temna stran meseca

13.45 Dnevni program

14.00 Čezmejna TV - TG R FHJK - deželne vesti

14.20 Biker explorer

14.40 Piranski glasbeni večeri

15.25 Dok. oddaja: Obtoženec Milošević!

16.20 Vesolje je ...

16.50 Istra in ...

17.20 Srečanja v skupnosti Italijanov

18.00 22.50 Športna mreža

18.35 23.20 Vremenska napoved

18.40 22.30 Primorska kronika

19.00 22.00 Vsedane - TV Dnevnik

19.20 Športne vesti

19.25 Mlad. odd.: Fanzine

19.50 Potopisi

20.15 Artevisione

20.45 Sredozemlje

21.15 Pogovorimo se o...

22.15 Avtomobilizem

23.25 Športel

23.55 Čezmejna TV (dnevnik v slovenskem jeziku)

8.00 1.00 Videostrani

9.00 10.00 Novice

9.05 21.30 Mozaik

10.05 17.20 Hrana in vino (pon.)

10.35 Videostrani z novicami vsako polno uro

18.00 Kultura

18.30 Glasb.: Med durom in molom (pon.)

19.45 Monitor

20.00 23.00 Dnevnik Tv Primorka, šport in vremenska napoved

20.30 Športni ponedeljek

22.30 Avtošport magazin

23.30 Nad.: Jelena

RADIO TRST A

7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; Koledar; 7.20 Dobro jutro: napovednik in zanimivosti; 8.00 Poročila in krajevna kronika; 8.10 Prva izmena - 1. del; 10.00 Poročila; 11.15 Poletni studio D; 11.30 Iz filmske zakladnice; 12.15 T'rko ljudi, t'rko čudi; 13.30 Kmetijski tednik; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.10 Morski val; 17.00 Poročila in kulturna kronika; 17.10 Mavrica; 18.00 Mladi izvajalci; 18.40 Vera in naš čas; 19.35 Zaključek oddaj.

RADIO KOPER (SLOVENSKI PROGRAM)

6.30, 8.30, 9.30, 10.30, 14.30 Poročila; 6.00-9.00 Jutro na RK, kronika, OKC obveščajo; 7.00 Jutranjik; 9.00-12.30 Poletni dopoldan in pol; 10.00 Vtisi s poletnih prireditev; 12.30 Opoldnevnik; 14.00 Oddaja o morju in pomorščakih; 16.20 Glasba po željah; 17.30 Primorski dnevnik; 18.00 Pregled prireditev; 18.30 Radio je živ; 20.00 Glasbena razrednica; 20.30 Sotočja; 22.30 Večer brez kavča.

RADIO KOPER (ITALIJANSKI PROGRAM)

6.15, 7.15, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, 18.30 Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.00 Almanah; 6.25 Drobci zgodovine; 8.05 Horoskop; 8.25 Pregovor; 8.33 Pesem tedna; 8.40 Govorimo o...; 9.00 Leto šole; 9.33 Zgodbe dvonožcev; 10.33 Ameriška duša; 11.00 Odprti prostor; 12.15 Sigla single; 12.30 Vreme, promet, novice, šport; 13.00 Chiachieradio; 14.00 Proza; 14.45 Reggae in pillole; 16.00 Ob 16 ih; 18.00 In orbita; 19.00 Glasbena lestvica; 20.00 Giulianine note; 21.00 Odprti prostor; 22.00 Zgodbe dvonožcev in ne; 22.30 Leto šole; 23.00 The magic bus; 0.00 RS

SLOVENIJA 1

5.00, 6.00, 6.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 18.00, 21.00, 23.00, 0.00 Poročila; 7.00 Kronika; 7.40 Varčevalni nasveti; 8.05 Svetovalni servis; 9.10 Ali že veste?; 9.30 Junaki našega časa; 10.10 Med štirimi stenami; 11.45 Pregled tujega tiska; 12.05 Na današnji dan; 12.10 Ura slov. glasbe; 12.30 Nasveti; 13.00 Danes do 13.ih; 13.20 Osmrtnice in obvestila; 14.30 Eppur si muove; 15.00 Radio danes, jutri; 15.30 DIO; 16.15 Obvestila; 16.30 Evroženket; 17.00 Studio ob 17-ih; 19.00 Dnevnik; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 Sotočja; 21.05 Naše poti; 22.00 Zrcalo dneva; 22.40 Etnofonija; 23.05 Literarni nokturno; 23.15 Za prijeten konec dneva.

SLOVENIJA 2

5.00, 6.00, 6.50, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30,

12.30, 14.30, 17.30, 0.00 Poročila; 7.00 Kronika; 8.15 Dobro jutro; 8.25 Vremenska napoved; 8.45 Koledar prireditev; 9.15 Na val na šport; 9.35 Popevki tedna; 10.10 Teren; 11.00 Ime tedna; 11.35 Obvestila; 12.20 Komentar ankete; 13.00 Danes do 13-IH; 14.00 Kulturne zanimivosti; 14.40 Glasbena uganka; 15.03 RS napoveduje; 15.15 Finančne krivulje; 15.30 DIO; 16.05 Popevki tedna; 16.30 Lestvica RETRO; 17.10 Evro-tip; 17.45 Šport; 18.00 Hip hop; 18.32 Knjižni namig; 19.00 Dnevnik; 19.30 Ne zamudite; 20.00 Cederama; 20.30 Top albumov; 21.00 Poslanci; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 V soju žarometov.

SLOVENIJA 3

6.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 22.00, 0.00 Poročila; 7.00 Kronika; 7.25 Glasbena jutranjica; 8.00 Lirični utrinek; 10.05 Skladatelj tedna; 11.05 Mojstri samospeva; 11.40 Kulturni globus; 12.05 Arsove spominčice; 13.05 Pogledi na sodobno znanost; 13.30 Intermezzo; 14.05 Ars humana; 15.00 Divertimento; 15.30 DIO; 16.15 Svet kulture; 16.30 S knjižnega trga; 17.00 Iz slovenske glasbene ustvarjalnosti; 18.00 Nove glasbene generacije; 19.00 Dnevnik; 19.30 Mali koncert; 20.05 Koncert Evroradia; 22.05 Igra; 23.00 Jazz avenija, 23.55 Lirični utrinek.

RADIO KOROŠKA

6.00-10.00 Dobro jutro; 12.00-13.00 Studio ob 12-ih; 15.00-17.00 Lepa ura; 17.00-17.30 Studio ob 17-ih; 17.30-18.00 Naša pesem; -Radio Agora: 13.00-15.00 Agora-Di-van; 18.00-18.00 Svobodni radio; -Radio Dva 10.00-12.00 Sedmi dan. (105,5 MHz)

Lastnik:
Zadruga Primorski dnevnik d.z. - Trst

Izdajatelj:
Družba za založniške pobude
DZP doo z enim družabnikom
PRAE srl con unico socio
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786380, fax 040 7786381

Tisk: EDIGRAF srl, Trst

Odgovorni urednik: DUŠAN UDOVIČ

Redakciji: Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786300, fax 040 772418
email: trst@primorski.eu
Gorica, Ul. Garibaldi 9, tel. 0481 533382, fax 0481 532958
email: gorica@primorski.eu

Dopisništva: Čedad, Ul. Ristori 28, tel. 0432 731190, fax 0432 730462
Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463 318510, fax 0463 318506

Internet: <http://www.primorski.eu/>

Naročniško - prodajna služba
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786300, fax 040 772418
Gorica, Ul. Garibaldi 9, tel. 0481 535723 fax 0481 532958

Cena: 1,00 €
Naročnina za Italijo 280,00 €
Poštni t.r. PRAE DZP št. 11943347
Cena za Slovenijo: 1,00 €
Letna naročnina za Slovenijo 200,00 €
plačljiva preko DISTRIEST doo, Partizanska 75, Sežana, tel. 05-7070262, fax. 05-7300480
transakcijski račun pri banki SKB D.D. v Sežani, št. 03179-1009112643

Primorski dnevnik prejema neposredne državne prispevke po zakonu 250 z dne 9. avgusta 1990

OGLAŠEVANJE
Oglaševalska agencija Tmedia s.r.l.
www.tmedia.it
GORICA, ul. Malta 6
TRST, ul. Montecchi 6

KOMERCIALNI OGLASI
advertising@tmedia.it
Brezplačna tel. št. 800129452
Iz tujine +39.0481.32879
Fax +39.0481.32844
Cene oglasov: 1 oglašni modul (širina 1 stolpec, višina 29,2 mm) 35,00 €, finančni in legalni 92,00 €, ob praznikih povisek 20%

NEKOMERCIALNI OGLASI
oglasit@tmedia.it
Brezplačna tel.št. 800912775
Fax +39.0481.32844
Cene oglasov: mali oglasi 20,00 € + 0,50 € na besedo; nekomercialni oglasi po formatu, osmrtnice, sožalja, čestitke in zahvale na besedo. DDV - IVA 20%

Registriran na sodišču v Trstu št. 14 z dne 6. 12. 1948
Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

Primorski dnevnik je včlanjen v Evropsko zvezo manjšinskih dnevnikov MIDAS

Izdajanje Primorskega dnevnika podpira tudi Urad Vlade Republike Slovenije za Slovence v zamejstvu in po svetu.

Tekstov, fotografij in drugega gradiva, ki je bilo v kakršnikoli obliki poslano uredništvu, ne vračamo. Dostavljeno gradivo ne obvezuje uredništva oziroma založnika za objavo ali drugačno uporabo; za objavo člankov, ki jih posredujejo uredništvu, imajo avtorji pravico do morebitnega honorarja samo po predhodnem dogovoru z založnikom.

ITALIJA - Napolitanova poslanica ob 53-letnici tragedije v Marcinellu

Integracija priseljencev je ena od temeljnih pravic

Na komemoraciji v Belgiji je predsednik poslanske zbornice Fini kritiziral Severno ligo

MARCINELLE - Polna vključitev migrantov in varnost na delovnih mestih so »družbene in civilne potrebe« in »temeljne pravice«. Tako je predsednik republike Giorgio Napolitano zapisal v poslanici, ki jo je ob 53. obletnici tragedije poslal v belgijski Marcinelle, kjer je 8. avgusta 1956 v premogovniški nesreči umrlo 262 rudarjev, od tega 136 italijanskih. Med njimi je bilo tudi veliko Slovencev iz Benečije.

Napolitanovo poslanico je prebral predsednik poslanske zbornice Gianfranco Fini, ki se je udeležil komemoracije v Marcinellu. »Delavec si zasluži spoštovanje tudi če nima *il papier*, dokumenta. Potem se lahko tudi razhajamo glede tega, kakšne politike so najbolj ustrezne za obvladovanje pojava imigracije,« je dodal predsednik zbornice. »Leta 1956 delavci iz držav zunaj EU še niso obstajali, toda če bi, bi bili Italijani, ki so umrli v tisti nesreči, opredeljeni kot *extracomunitari* z določeno dozo prezira,« je dodal Fini. »Italijani, ki so v preteklih stoletjih zapuščali svojo domovino in se odpravili na delo v tujino, niso bili le z juga države, ampak tudi iz severne Italije, kot dokazujejo anagrafski podatki. Ta podatek zgodovinske resnice naj danes upoštevajo toliko politiki, ki predstavljajo severni del naše države,« je polemično pristavil predsednik poslanske zbornice.

Finijeva neprikrita kritika Severne lige je prišla ravno na dan, ko je začel veljati zakon, ki uvaja obravnavanje nelegalnega vstopa v državo kot kaznivo dejanje. Predsedniku poslanske zbornice je zato pri priči odgovoril ligaški senator Gianvittore Vaccari, ki je ostro obsodil »uporabo današnje komemoracije tragedije v Marcinellu za polemiko o paketu za varnost in za preprečevanje nelegalne imigracije«. Minister Severne lige Roberto Calderoli pa je pojasnil: »Delavec kot moški ali ženska zasluži vedno spoštovanje, pa čeprav je neprijavljen. Toda, z dolžnostnim spoštovanjem ga je treba tudi obsoditi in ga izgnati, kadar nima potrebnih pogojev, kajti tako določa zakon, ki ga je odobril parlament.«

Finijevo stališče je naletelo na podporo pri opoziciji, medtem ko so bili vidnejši predstavniki Ljudstva svobosčin previdni in so se omejili le na izjave o rudarski tragediji in potrebi po jamčenju varnosti na delovnih mestih. Napolitanov poziv k razmisleku o polni integraciji priseljencev je tako pri predstavnikih vlade še enkrat naletel na gluha ušesa.

V kraju Marcinelle v bližini Charleroija v Belgiji so se včeraj spomnili 262 žrtev - med njimi je bilo tudi veliko Slovencev iz Benečije - rudniške nesreče, ki se je zgodila 8. avgusta 1956

ANSA

NEW YORK - Nesreča helikopterja in turističnega letala

Trčenje nad Hudsonom

V helikopterju je bilo pet italijanskih turistov - Po neuradnih vesteh ni nihče preživel nesreče

NEW YORK - Nad reko Hudson je včeraj opoldne po ameriškem času (v Italiji je odbila 18. ura) prišlo do trčenja v zraku med helikopterjem in manjšim turističnim letalom. V helikopterju se je poleg pilota peljalo pet italijanskih turistov. Po še neuradnih vesteh kaže, da nesreče ni preživel nihče od potnikov na helikopterju, ki je strmoglavil v reko, medtem ko se je na letalu z dvema potnikoma in pilotom zlomilo krilo.

Reševalci so prišli na kraj dogajanja nekaj minut po nesreči in kmalu izvlekli iz reke, ki prečka New York, dve trupli. Ostale potnike še iščejo. Reševalno akcijo spremlja tudi župan Michael Blumberg, ki se boji, da nesreče ni preživel nihče od potnikov na helikopterju, ki je strmoglavil v reko, medtem ko se je na letalu z dvema potnikoma in pilotom zlomilo krilo.

Vzroke nesreče, ki se je pripetila ob jasnem in sončnem vremenu, še preiskujejo. Helikopter je last turistične agencije Liberty Tours iz New Jersey.

Iskanje ponesrečencev v reki Hudson

TEHERAN - Nadaljevanje sojenja udeležencem protestov proti izvolitvi Ahmadinedžada

Na zatožni klopi tudi francoska lektorica

Mlada Francozinja naj bi priznala očitana ji dejanja, vztraja pa, da je nedolžna - Med obtoženci tudi lokalni uslužbenec britanskega veleposlaništva

Clotilde Reiss je obtožena, da je o protestih obveščala francosko veleposlaništvo, prav tako pa naj bi pisala o iranskem jedrskem programu

ANSA

TEHERAN - V Iranu se je včeraj nadaljevalo sojenje protestnikom, ki so sodelovali v protestih proti ponovni izvolitvi Mahmuda Ahmadinedžada za iranskega predsednika. Druga razprava naj bi bila že v četrtek, a je bila prestavljena na včeraj, ker so odvetniki nekaterih obtožencev zahtevali več časa za preučitev obtožb proti njihovim strankam. Med drugimi sta se včeraj na zatožni klopi znašla tudi 24-letna francoska lektorica Clotilde Reiss in lokalni uslužbenec britanskega veleposlaništva v Teheranu Hosein Rasam. Reissova je obtožena, da je o protestih obveščala francosko veleposlaništvo, prav tako pa je pisala o iranskem jedrskem programu.

Kot poroča francoska tiskovna agencija AFP, je na sodišču priznala očitana ji dejanja, vendar pa vztraja, da je nedolžna. Kot je povedala v nastopu, je njeno pisanje o jedrskem programu potekalo le v okviru njenega pripravništva, ob tem pa je še dodala, da pri vsem nima česa skrivati.

Abas znova izvoljen za predsednika Fataha

BETLEHEM - Palestinsko gibanje Fatah je včeraj za svojega vodjo znova izvolilo palestinskega predsednika Mahmuda Abasa. Več kot 2000 delegatov na prvem kongresu gibanja po 20 letih, ki poteka v Betlehemu na okupiranem Zahodnem bregu, je Abasa izvolilo soglasno. Delegati pa so včeraj volitve v dva glavna organa gibanja - 21-članski centralni komite in 120-članski revolucionarni svet - preložili na danes ali jutri, kongres, ki se je začel v torek in naj bi po prvotnih načrtih trajal tri dni, pa podaljšali do torka. To naj bi se zgodilo zaradi sporov med t.i. staro gardo in mlajšimi delegati, ki zahtevajo večjo vlogo v gibanju in širše reforme.

Sanader

se počuti dobro

ZAGREB - Nekdanji hrvaški premier Ivo Sanader ima klasično pljučnico, intravenozno prejema zdravila, v bolnišnici pa bo ostal še sedem do deset dni in nadaljeval z zdravljenjem z antibiotiki, je včeraj sporočil zdravnik Miroslav Samaržija iz klinike za pljučne bolezni Jordanovac v Zagrebu.

Samaržija je z zdravstvenim stanjem bivšega premiera seznanil ministra za zdravje Zdravka Milinovića, ki je zaradi Sanaderjeve bolezni prekinil dopust. Njune konzultacije so trajale uro in pol, po njih pa je Milinović izjavil, da se Sanader počuti dobro in tudi videti je dobro.

Na Korytkovi prvi

streljal 69-letni moški

LJUBLJANA - Po do zdaj zbranih obvestilih policije je med petkovim streljanjem na Korytkovi ulici v Ljubljani prvi streljal 69-letni moški. Streljal je s pištolo kalibra devet milimetrov, za katero je imel orožni list izdan v letu 2003, so sporočili z Generalne policije uprave. Moški v preteklosti ni bil obravnavan zaradi kršitve javnega reda ali miru ali zaradi suma storitve kaznivga dejanja, med streljanjem pa je imel pri sebi še dva nabojnika, napolnjena z naboji. Kot je znano, je v petek popoldne več policijskih patrulj posredovalo na Korytkovi ulici v Ljubljani, pri čemer je med 69-letnim moškim in policisti prišlo do streljanja. 69-letni moški je umrl, dva policista pa sta bila ranjena in sta bila odpeljana v ljubljanski klinični center. Zdravstveno stanje obeh je stabilno, še vedno pa sta oba v zdravniški oskrbi.

Rasam pa je obtožen vohunjenja, saj naj bi dogajanje na protestih po naročilih nadrejenih na veleposlaništvo spremljal za potrebe britanske vlade. Britansko zunanje ministrstvo se je na sojenje Rasamu že jezno odzvalo in ga označilo kot žalitev s strani Teherana. Ob tem v Londonu dodajajo, da je začetek sojenja Rasamu v nasprotju z zagotovili, ki jih je Iran pred tem dal britanskemu vodstvu.

Prva obravnava v zvezi s poveljnimimi protesti je potekala 1. avgusta, ko se je na sodišču pojavilo okoli 100 ljudi, ki so obtoženi različnih kaznivih dejanj, med drugim sodelovanja v izgredivih po predsedniških volitvah 12. junija. Na prvi obravnavi je nekaj vodilnih reformistov in sodelavcev opozicijskih voditeljev umaknilo svoje prejšnje izjave, da Ahmadinedžadova zmaga ni bila poštena in da so bile volitve ponarejene.

Opozicijski voditelj Mir Hosein Musavi in nekdanji reformistični predsednik Mohamed Hatami sta obsodila sodne postopke proti protestnikom.

RADOVLJICA - Do 23. avgusta

V Radovljiaški graščini se je začel 27. festival stare glasbe Radovljica

S koncertom prve dame stare glasbe Emme Kirkby in ansambla London Baroque se je sinoči v Radovljiaški graščini začel 27. festival Radovljica. Na festivalu, ki ga pripravlja Društvo ljubiteljev stare glasbe Radovljica, se bo do 23. avgusta zvrstilo deset koncertov, na katerih bo nastopilo 45 glasbenikov iz 16 držav.

Slovita angleška sopranistka Kirkbyjeva je z ansamblom London Baroque izvedla dela letošnjih "jubilantov", Henryja Purcella in Georga Friedricha Händla. Na festivalu, ki bo zavzel več lokacij, bodo poleg slovenskih nastopili še glasbeniki iz Velike Britanije, s Švedske, z Norveške, s Poljske, iz Francije, Italije, Španije, Argentine, Nemčije, Avstrije, Švice, Belgije, s Hrvaške, Češke in z Madžarske.

Na festivalu bodo med drugim nastopili: organist Gunnar Idenstam in ljudski godec Johan Hedin s Švedske, norveška glasbenika Rolf Lislevand in Thor-Harald Johnsen, slovenski ansambel Harmonia Antiqua

Labacensis, poljski pianist Janusz Olejniczak, mednarodni ansambel Trompeten consort, španska zasedba Tasto solo, avstrijska skupina Cinquecento, kontratenorist Dominique Visse in Pino de Vittorio iz Italije.

Na sklepnem koncertu festivala (23. avgusta) bodo zazvene tarantele, serenade, žalostinke, ljubenzenske in delovne pesmi z juga Italije. Igralec in pevec Pino De Vittorio (**na posnetku**) ima za seboj bogato glasbeno in gledališko kariero. Nastopa na mednarodnih festivalih po vsem svetu, poznavalci stare glasbe pa ga poznajo predvsem kot člana ansambla Capella della Pietà de' Turchini. Pred tridesetimi leti se je začel posvečati glasbeni tradiciji svoje rodne Puglie in se še vedno vrača k pesmim, ki so mu takoj prinesle sloves izjemnega performerja z razpoznavnim barvitim glasom.

Podroben program koncertov je razpoložljiv na spletni strani festival-radovljica.si/ koncerti.

»Bila so Brda ...«. Ob priliki razstave bo na ogled tudi originalna goriška ljudska noša iz fundusa Odseka za zgodovino pri Narodni in študijski knjižnici v Trstu. Odprto ob nedeljah in praznikih od 11.00 do 12.30 in od 15.00 do 17.00.

NABREŽINA

Kavarna Gruden: od srede, 12. avgusta (otvoritev ob 18.30), do oktobra, bo na ogled razstava »Umetniške fotografije o Barkolani« Miloša Zidariča. Urnik ogleda v času odprtja Kavarne.

SKD Igo Gruden, do 16. avgusta v veliki dvorani: razstava kmečkega orodja za vinarstvo »Iz vinograda v klet«; v dvorani Sergija Radoviča: razstava šahovnic iz vsega sveta (iz zbirke Dušana Kalca), v drugem nadstropju: likovna razstava Vladimirja Klanjščka. Otvoritev v sredo, 12. avgusta ob 18.30. Urniki ogleda: vsak dan od 18.00 do 22.00, v petek in nedeljo tudi od 10.00 do 12.00.

GORICA

Galerija Kulturnega doma: do 31. avgusta bo na ogled razstava »Sonce miru 2009«, ki je letos posvečena afriškim in brazilskim otrokom iz favelas Ria de Janeira. Na razstavi sodelujejo tudi trije afriški likovni umetniki: Ade, Mikà in Mali. Možnost ogleda od ponedeljka do petka od 10.00 do 13.00.

V palači Attems Petzenstein (Trg de Amicis 2): do 6. septembra, bo na ogled razstava pod naslovom »L'atelier degli oscar. I costumi della sartoria Tirelli per il grande cinema«. Urnik: od torka do nedelje med 9.00 in 19.00.

KRMIN

V muzeju Teritorija v palači Locatelli, do 16. avgusta razstavljata Danilo Jejčič in Franc Dugo pod naslovom »Divergenti affinità«. Odprto od četrтка do sobote med 17. in 20. uro, ob nedeljah med 10.30 in 12.30 ter med 17. in 20. uro.

ROMANS

V langobardski dvorani v občinski stavbi je na ogled stalna razstava »Vojšćaki svetega Jurija - Svobodni možje, zemljiški gospodje, premožni lastniki«, od ponedeljka do petka med 11.00 in 13.00, ob ponedeljkih in sredo tudi med 16.00 in 18.00; informacije na tel. 0481-966904.

VIDEM

Občinski muzeji na gradu: do 23. avgusta bo na ogled znamenito Tiepolovo delo »Consilium in arena«.

SLOVENIJA

SEČOVLJE

Krajinski park Sečoveljske soline: odprto vsak dan od 8.00 do 20.00, na ogled film o solinah, slikarska razstava ter sprehod po solinski poti z obiskom multimedijskega centra. Vstopna točka je na Seči.

PADNA

Galerija Božidarja Jakca: grafike in risbe Božidarja Jakca in arheološke najdbe stare Padne, stalni razstavi. Ključ galerije na voljo v Padni pri hiši št.1 (Pucer), 0038665-6725028.

STRUNJAN

Galerija Talasa Term Krka: do 7. oktobra se z akrili na platnu predstavlja slikar Miran Kordež.

LOKEV

Vojaki muzej Tabor: stalna razstava orožja in opreme. Ogled je možen ob sobotah in nedeljah od 10.00 do 12.00 in od 14.00 do 17.00, za najavljene skupine tudi izven urnika. Informacije: Srečko Rože, 05/7670581, 041/516586.

DIVAČA

V prostorih knjižnice bo do 24. avgusta razstava »Življenje med nebom in zemljo«. Razstava predstavlja sedem območij Natura 2000, ki so bila razglašena zaradi ohranjanja ogroženih vrst ptic in je nastala v okviru Natura Primorske (PPS Interreg IIIA Slovenija - Italija 2000-2006).

TOMAJ

Kosovelova domačija in soba Srečka Kosovela: ogled je možen vsako nedeljo med 14. in 16. uro ali po predhodnem dogovoru. Informacije: Dragica Sosič (05/7346425).

ŠTANJEL

Grad Štanjel, Galerija Lojzeta Spacala: Lojze Spacal - stalna razstava grafik. Odprto od 10.00 do 14.00, ob sobotah in nedeljah od 10.00 do 18.00, ob ponedeljkih zaprto.

Stolp na vratih: do 23. septembra je na ogled slikarska razstava oljnih slik avtorice Margarete Selene. Odprto ob so-

botah in nedeljah ter praznikih od 12.00 do 18.00.

AJDOVŠČINA

Vojasnica Janka Premrla Vojka: vojaški muzej, orožje, oprema, dokumenti, osebni predmeti vojakov s soške fronte, stalna razstava.

BRANIK

Grad odprt ob sobotah, nedeljah in praznikih od 14.00 do 19.00 (ob slabem vremenu zaprto), za večje skupine tudi med tednom po predhodnem dogovoru (tel. +386(0)53334310, gsm +386(0)31324101).

MIREN

Galerija Oskarja Kogoja: na ogled monografska zbirka ter prostori obnovljenega materinega doma, Miren, št. 125.

NOVA GORICA

Muzejske zbirke Goriškega muzeja: Grad Kromberk od ponedeljka do petka od 8. do 19. ure, ob sobotah zaprta, ob nedeljah in praznikih pa od 13. do 19. ure; Sv. Gora ob sobotah, nedeljah in praznikih od 10. do 18. ure; Grad Dobrovo v ponedeljek zaprta, od torka do petka od 8. do 16. ure, ob sobotah, nedeljah in praznikih pa od 13. do 17. ure; Kolodvor od ponedeljka do petka po urniku Turistične agencije Laštovka, ob sobotah od 12. do 19. ure, ob nedeljah pa od 10. do 19. ure. Najavljene skupine si lahko zbirke ogledajo tudi izven urnika (tel. 003865-3359811).

Paviljon poslovnega centra HIT (Delpinova 7a): do 1. septembra je na ogled razstava slik Nataše Gregorič. Odprto vsak dan med 10. in 19. uro.

LOKAVEC

Kovaški muzej: orodje in oprema, stalna razstava.

KANAL

V Melinkih na št. 5 je na ogled stalna razstava etnološko-rezbarske zbirke Franca Jerončiča.

Mestni muzej: odprto vsak dan od 9.00 do 18.00.

TOLMIN

Tolminska muzejska zbirka: od ponedeljka do petka od 9.00 do 15.00, ob sobotah, nedeljah in praznikih od 13.00 do 17.00.

IDRIJA

Grad Gewerkenegg: do 30. avgusta bo na ogled razstava Milene Gregorič »Spomini, grafike z idrijsko čipko«.

CERKNO

Cerkljanski muzej: do 23. avgusta - razstava čipk cerkljanske klekljarske sekcije Marjetica.

KOBARID

Kobariški muzej: na ogled je stalna muzejska zbirka »Soška fronta 1915-1918«. Urnik: vsak dan od 9.00 do 18.00.

TRENTA

Trentarski muzej: razstava o Triglavskem narodnem parku in etnološka zbirka, stalni razstavi. Urnik: vsak dan od 10.00 do 18.00.

LJUBLJANA

Muzej novejše zgodovine: na ogled je stalna razstava Slovenci v XX. stoletju. Muzej je odprt od 10.00 do 18.00.

Slovenski etnografski muzej (Metelkova 2): do 18. oktobra bosta na ogled gostujoči razstavi iz Finske, prva »Marimekko« je več kot pol stoletna uspešna zgodba finskih tekstilij in mode svetovnih razsežnosti, druga »Trije pogledi na Sever« je fotografska pripoved antropologa, pohodnikov, popotnikov in romantika o nordijskih prostranstvih, kjer živijo Samiji.

Ljubljanski grad, Galerija »S«: od četrтка, 13. avgusta (otvoritev ob 19.00), do 14. oktobra, bo na ogled fotografska razstava »Glasbeni svet 60., ujet v objektiv« ob 90-letnici fotoreporterja Edija Šelhausa.

VOJSKO

Partizanska tiskarna Slovenija: kulturno zgodovinska dediščina, odprto vsak dan do 15. oktobra od 9.00 do 16.00.

GLEDALIŠČE

FURLANIJA - JULIJSKA KRAJINA

TRST

Trg Hortis

Danes, 9. avgusta ob 21.00 / Predstava gledališke skupine »Proposte teatrali« z delom »A piedi nudi nel parco«.

Jutri, 10. avgusta ob 21.00 / Predstava nove gledališke skupine: »Operetta operetta«.

V petek, 14. avgusta ob 21.00 / Gledališka skupina Teatro Incontro bo podala delo »Sarto per signora«.

GLASBA

FURLANIJA - JULIJSKA KRAJINA

TRST

Veliki trg

Danes, 9. avgusta ob 21.00 / Koncert: Drummeria.

V torek, 11. avgusta ob 21.00 / Spektakel: »Magica la notte, gran premio dello spettacolo«.

V sredo, 12. avgusta ob 21.00 / Koncert: Rodolfo Vitale Swing Orchestra "Memorial Sinatra".

V četrtek, 13. avgusta ob 21.00 / Koncert: Righeira.

V petek, 14. avgusta ob 21.00 / Koncert: Dari.

V soboto, 15. avgusta ob 21.00 / Koncert: Lelio Lutazzi, Overfunk and friends.

STARE MILJE

V soboto, 15. avgusta ob 21.00, / Veliki šmaren v glasbi - koncert za glas, saksofon in klavir: Ennio Ficiur, Walter Geromet in Luigi Palombi.

PRISTANIŠČE SAN ROCCO (MILJE) Kongresna dvorana

V soboto, 22. avgusta ob 21.00, / Veli-

ka komorna glasba: poklon Haydn u Mendelssohnu. Dirigent: Romolo Ges-si.

REPENTABOR

V cerkvi

V petek, 14. avgusta ob 21.00 bo v okviru mednarodnega glasbenega festivala Med zvoki krajev s celovečernim koncertom nastopil kitarist Gabriele Curciotti.

KRIŽ

Park Ljudskega doma

Puccinijeva enodejanka »Gianni Schicchi« v izvedbi članov Mednarodne operne akademije Križ, ki jo vodi basist Alessandro Svab. Predstave bodo od danes, 9. do srede, 12. avgusta ob 21.00. Vstop prost.

SLOVENIJA

LJUBLJANA

■ Festival Ljubljana 09

V torek, 11. avgusta ob 20.00, Atrij Uršulinskega samostana / Glasba na križpotjih kultur in časa, Hortus Musicus.

V sredo, 12. avgusta ob 20.00, Križanke, viteška dvorana / Volodja Balžalorsky - violina in Hinko Hass - klavir.

V ponedeljek, 17. avgusta ob 20.00, Atrij Uršulinskega samostana / Camerata Lysy. Alberto Lysy - violina, Pineiro Nagy - kitara, Mikro Duo (Pedro Luis, Miguel Vieira da Silva) - kitara.

V torek, 18. avgusta ob 20.00, Križanke / Vlado Kreslin z gosti.

V sredo, 19. avgusta ob 20.30, Križanke / Asimetrías, Andrés Marin's in flamenco balet.

V četrtek, 20. avgusta ob 20.00, Cankarjev dom / Londonski simfonični orkester. Dirigent: Valerij Gergijev.

V ponedeljek, 24., v torek, 25. in v sredo, 26. avgusta ob 20.00, Cankarjev dom / Akademski državni Bolšoj teater iz Rusije, Peter Iljič Čajkovski: Jevgenij Onjegin, opera. Dirigent: Aleksander Vedernikov.

RAZSTAVE

FURLANIJA - JULIJSKA KRAJINA

TRST

Zgodovinsko-umetniški muzej in lapidarij, (Trg pred stolnico 1): na ogled lokalni arheološki predmeti iz prazgodovine, skulpture iz rimljanskih in srednjeveških časov in pa egipčanski, grški, rimljanski in antični predmeti z italijanskega polotoka; numizmatična zbirka, fototeka in knjižnica. Urnik: od torka do nedelje od 9.00 do 13.00, ob sredo od 9.00 do 19.00, ob ponedeljkih zaprto.

Rižarna pri Sv. Soboti: nacistično koncentracijsko uničevalno taborišče, fotografska razstava in knjižnica. Urnik: odprto vsak dan od 9.00 do 19.00. Vstop prost.

Palača Gopčević: na ogled je razstava z naslovom Fulvio Tomizza »Destino di frontiera« (Obmejna usoda). Odprta bo do 15. septembra in sicer vsak dan od 9.00 do 19.00 in brez vstopnine.

ŠKEDENJ

Etnografski muzej (Ulica pane bianco 52): Muzej je odprt vsak torek in petek od 15.00 do 17.00, za šole in skupine za ogled izven urnika klicati na tel. št. (00-39) 040-830-792.

MILJE

Občinska umetnostna dvorana Giuseppe Negrin, Trg Marconi 1: do 18. avgusta je na ogled antološka razstava Silvia Pecchiarija.

OPČINE

Atelier Dom Art (Dunajska cesta 17/A): do septembra, bo na ogled razstava Vivjane Kljun pod naslovom »Prepovedane stolice«.

REPEN

Kraška hiša: do 23. avgusta bo na ogled fotografska razstava Zdenka Vogriča

Danes bodo nad našo deželo pihali šibki jugozahodni vetrovi, medtem v nižjih plasteh pa bodo ostale suhe zračne mase. Jutri pa bo prešla šibka atlantska fronta.

Nad vzhodno Evropo in Balkanom je območje visokega zračnega pritiska. Od vzhoda priteka nad naše kraje toplel in razmeroma suh zrak.

DOLŽINA DNEVA
Sonce vzhaja ob 5.58 in zatone ob 20.22
Dolžina dneva 14.24

LUNINE MENE
Luna vzhaja ob 21.27 in zatone ob 9.26

PLIMOVANJE
Danes: ob 6.12 najnižje -54 cm, ob 12.54 najvišje 45 cm, ob 18.50 najnižje -20 cm, ob 0.07 najvišje 23 cm.
Jutri: ob 6.30 najnižje -45 cm, ob 13.20 najvišje 45 cm, ob 18.30 najnižje -20 cm, ob 0.36 najvišje 13 cm.

BIOPROGNOZA
Danes bo vremenski vpliv v prvi polovici dneva ugoden in v krajih s sončnim vremenom vzpodbuden. Popoldne bo po nekaterih nižinah počutje nekoliko poslabšal občutek soparnosti. Spanje v noči na ponedeljek bo moteno.

MORJE
Morje je skoraj mirno, temperatura morja je 24,9 stopinj C.

TEMPERATURE V GORAH °C

500 m	 24	2000 m	 11
1000 m	 19	2500 m	 7
1500 m	 14	2864 m	 5

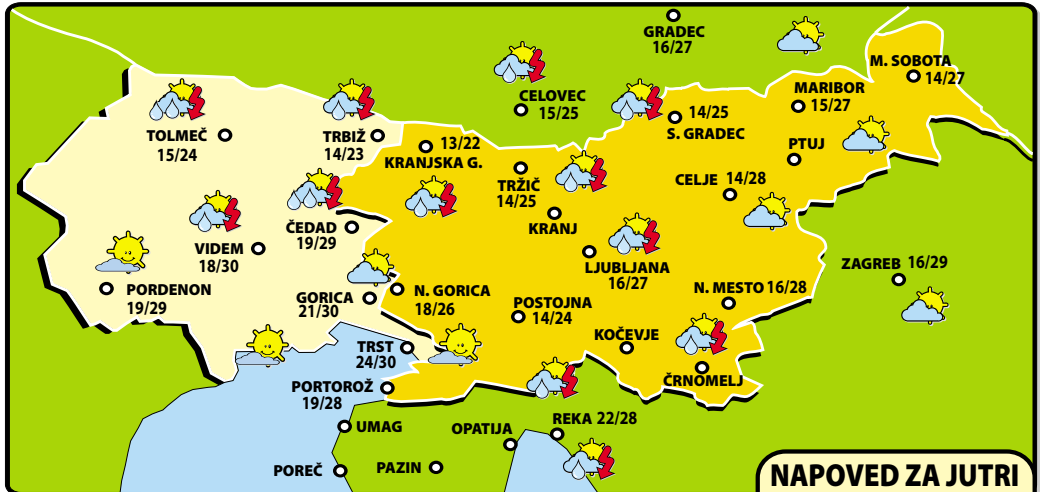
UV INDEKS
UV indeks bo sredi dneva ob jasnem vremenu dosegel po nižinah 8, v gorah 9.

Vremenska napoved Hidrometeorološkega zavoda R. Slovenije in deželne meteorološke opazovalnice ARPA OSMER

Po nižinah in ob morju bo spremenljivo vreme in soparno. V hribovitem svetu bo v glavnem oblačno z možnimi zmerimi padavinami in tudi kakšno posamezno nevihto. Ob morju bodo pihali šibki krajevni vetrovi.

Danes bo povečini sončno, občasno zmerno oblačno. Več oblačnosti bo v gorskem svetu, kjer bodo popoldne možne posamezne plohe. Na Primorskem bo občasno pihala šibka burja. Najnižje jutranje temperature bodo od 12 do 17, na Primorskem okoli 20, najvišje dnevne od 24 do 28, na Primorskem okoli 31 stopinj C.

Po nižinah in ob morju bo spremenljivo vreme in soparno. V hribovitem svetu bo v glavnem oblačno z možnimi zmerimi padavinami in tudi kakšno posamezno nevihto. Ob morju bodo pihali šibki krajevni vetrovi.

Jutri bo prevladovalo oblačno vreme s padavinami in tudi nevihtami, zlasti v večernih urah.

DOPIS IZ PARIZA - Razstava Kreol Factory v okviru kreolskega leta

Kreoli: nobene eksotike prosim

PARIZ - Kreol! In že pomislimo na sanjske plaže, eksotične sadeže, glasbo in magične zahode. Nič takega niso predstavili na razstavi Kreyol Factory v Vilette, ki se je ravno zaključila in kjer je svoja dela razstavilo kar 60 umetnikov. Nobenih eksotičnih fantazij, ki jih je Zahod dolgo gradil po svoji želji, ta Zahod, ki je te kraje tako oboževal v fikciji in zapostavljal v realnosti. Razstava Kreol Factory je bila del programa kreolskega leta, ki poteka v Vilette in ki vključuje tudi koncerte ter predstave.

Toda zakaj posvetiti leto kreolski kulturi in kaj je ta kultura oziroma identiteta. Kreolska kultura je razširjena na območjih evropskega kolonialnega osvajanja, kjer so nekoč delali sužniji, zlasti na Karibih in otokih Tihega oceana. Nastala je iz več vplivov - afriških, evropskih, domorodčevih - in s časom je vsako območje razvilo svoje specifične; na primer, kreolščina na Haitiju se razlikuje od tiste na Guadalupeju. Kreolska kultura je v Franciji še posebno občutena, saj ima Heksagon čezmorske departmaje in ozemlja; v »départements d'outre-mer« (DOM, čezmorski departmaji) sodijo Guadelupe, Martinique, Francoska Vijajana, Mayotte in arhipelag Saint-Pierre-et-Miquelon, v »territoires d'outre-mer« (TOM, čez-

morska ozemlja) pa Francoska Polinezija, Wallis in Futuna, Saint Martin ter St. Barthelemy. (Čezmorski departmaji so enakovredni tistim na kontinentalni Franciji, čezmorska ozemlja imajo večjo avtonomijo oziroma svojo politično ureditev.)

Letos je bilo veliko govora o DOM, ko je prišlo do stavke in nemirov na Gualalupe in Martinique. Zakaj? Leta 1946 so se kolonije preimenoval v čezmorske departmaje (DOM) in tako naj bi postale enakopravne vsem ostalim, toda Francija ni razvila nobene ekonomije, ki je s pridelavo banan in sladkornega trsa ostala kolonialistična. Vse to je privedlo do monopola nad osnovnimi dobrinami, visokih cen in brezposelnosti. Redno je na teh oddaljenih teritorijih prihajalo do stavk in nemirov, ki pa so bili sistematično zatrti in o katerih mediji niso poročali.

Toda časi se spreminjajo, internet omogoča neverjetno izmenjavo informacij, ljudje se lažje premikajo (selijo in potujejo) in kot posledica se spreminja gledanje na različnega in multikulturalnost postaja sinonim bogastva. Znaki spremembe so številni: publicirajo se knjige v kreolščini, ob 30. letnici skupine Kassav (najbolj popularna zouk skupina) so v Parizu organizirali kreolsko

noč, širijo se karibski plesi itd. Francija počasi spreminja odnos do kreolske identitete in različnega nasploh. »Kreolskega leta« v enem najpomembnejših muzejev si do pred kratkim ne bi mogli niti predstavljati.

Ima ta medalja tudi tudi drugo plat? Seveda, saj je tematika še moteča. Moteča, ker postavlja pod vprašaj dolgo veljavno pravilo »ena država, ena identiteta«, ker te sooči z zgodovino suženjstva in kolonializma, ker te postavi pred čisto novo družbo, pred nove identitete, ki niso tako homogene, kot so nas prepričevali. Ker se - pozor! - spreminja sestav francoske družbe, toda pripadniki kreolske kulture niso le temnopolti, ampak tudi belci (večinoma potomci kolonialističnih družin). Vse to bi lahko posplošili tudi kot: spreminja se družba in sprejemajo se zatrti realnosti. Ni čudno, da smo danes malo zmedeni, saj ob spremembah človek izgubi gotovost, toda nato je le stvar časa, da vse novosti sprejmemo za dano realnost.

Jana Radović

